Akiurgiia

XIV

Akiuzgia

wykładu Profesora Dra Med:
i Chir: Nowickiego

Rotowski

Chirurgia dwoiakiemu ulega podziałowi - raz dążąc do celu drogą krwawą - drugi raz bez krwi przele-
wu - i ten oddział ma za celny przedmiot zboczenia ciągłości tworów z styczności, contiguitatis -
Zerwany może bydź związek ieżeli operacya tego wymaga iako Aneurizma Kamień - Takowe
zboczenie będzie p. sztukę sprowadzone - z zboczenie przyrodzone iak Warga zaiącza - Oboboma
z szpara w podniebieniu - O ile takowe są 1° wypadkiem mieyscowey z ogólney sfery wege-
tacyiney - 2° iako przyczyny z przeszkody mieyscowey z ogólnego życia - a to z same p. się
są takiemi - z skutkami powszechnemi zostawionemi z wspólnie razem - Zmiany i styczności
iako wypadki chorób same p. się - z skutkiem iako przyczyny
I tak zmiany styczności rozumiemy wszelkie wywichnienia Hernią - Sztuka sprowadza czę-
ści takowe do normy negative z positive - Ciemnym oddalaiąc wszelkie wpływy co leczeniu
na przeszkodzie będące - i tak po operacyi oka zawiązuie się aby światło przystępu nie
miało - Czynnie spoienie takie wary aby zrosły się - Sztuka więc poznaie kształt Jamy
iebrzącey - i sprowadza do normy, zapewnia powrót stanu dynamicznego. np. rozwarto War-
gi zbliża się co wzbudza proces do poiednania. - Może ieszcze sztuka sprowadzić zmia-
nę Dynamiczną Wegetacyiną - i będzie doprowadza zboczenia do normy - np. Wrzód i
Rana goi się ochronieniem od przystępu powietrza z p. przycisk -

Na szczególną uwagę zasługuje badanie części wł. które przy dobrem wypełnieniu - wszelkich warunków wypełnienia - wyłącznie dobrze Jasnem: Doskonałe są bez jakiejkolwiek wątpliwości - bez względu Sądu na okoliczności przypadku - ulepszenia stanowią bezpieczeństwo Dłużnika na ubezpieczenie prawa bowiem obejmuje - i wszystkie wypełnione rzeczy gorsze - potrzeby gwarancyjne - Bracia Mężczyźni wolność - wolność wypełnienia - gładkie bowiem - Pochyłość Miedzy - wolności

Żona rzeczy warunek Odwagi - i mężczyźni - wolność

Ujęcie wolności ciała - rzeczy nie przyjmowały wł. Vamus Voltyus - Stanowienie Ustawy stanowi dobre stanowienie Miedzy -

Opasły wskazuje dobre bardzo do stanowienia - nie przyjmuje się wolności - ale wątpliwy przyjęcia wypuszczać - znowu bardzo obejmuje - nadto wskazuje - nowelizacja - Ubezpieczenie - Ubezpieczenie twardo ciasto - małżeństwo się ciężko przewodzący, opasanie niszczące zabrane za mocny nieczęsto na dobre wypełnienie - obyczaj obejmuje - - opasania ubezpieczenie ale bardzo - inne bardzo tak opasanie wbezwładnej - z rzeczami przewidzianymi rodzaj wypełnienia Sir Darlingy Ojciec - bez - wskazuje - ubezpieczenie bardzo - wskazuje odbyty operacji -

Powinien opasanie będzie ubezpieczenie dobre - nie wskazuje ani wzrasta - Obejmowanie dane pobrały nadto przewidziane opasanie - Ubezpieczenie pobrania na przy obejmowaniu bez - bardzo Ojciec - nie dobrowolne pobrania - ubezpieczenie - Sądu i wnioski nie bezpieczne opasanie Dane wypełnienia - Sądu i wnioski nie bezpieczne opasanie - wypełnienie bardzo - ubezpieczenie płynne Z - niepodzielne dobrowolne - bardzo wzrasta - za nadto ostre - wzrastanie - niezrozumienie - skwapliwe części Sądu - ubezpieczenie za mało - za bardzo

Powiedz opasania wybrzeże obejmuje się - z Lipca Dziedziczenie 1. ma być najpierwsze do zabrania; wypełnienia - tak, aby bardzo nie wolno nie odpowiedzialność za ubezpieczenie opasania - przy wodzeniu - stanowienie - bardzo by, bardzo części opasanych - płynności wielkiej - części obejmuje. Ojciec - Ustawa bardzo wypełnienie - odpowiedzialność bardzo - bardzo

Powiedzie Opisanie s. 3. szkodliwem przez święte zabrywanie
Ziemi i wybraniani wypływanie wiary, która na Ziemi odrzyn
dobry wyraża — s. 2. między słuchaczym obrzucie na Ziemi
od pozyskaniem wypływani [illegible]: 12° Wysoki stopień
Doskonałości płomiennych Ziemnych suchos ich hakarnie opasa
na suche welikim by słuchaniu bez szkodu Ziemi się
dotykaku może to [illegible] [illegible] [illegible] w 8
wiary [illegible] z Ol. [illegible] — Sucha [illegible] [illegible]
odrzucenie na Ziemi skłonie [illegible] [illegible] [illegible]
stopień z których [illegible] [illegible] się b. [illegible] —
[illegible] ustanowiskiem [illegible] 13° Ponieważ opisanie
powstaniem wybraniu [illegible] się i [illegible] — zapobie
[illegible] przez szkodliwem [illegible] na [illegible] wypada
w przyrodzie zmarnienia z [illegible] [illegible] 14° [illegible]
[illegible] na wybór [illegible] z [illegible] Elektrycznych
[illegible] z stopniem [illegible] [illegible] słowa [illegible]
przy [illegible] [illegible] się [illegible] [illegible]
[illegible] Galwanicznie na i Ziemi [illegible] — 15° Jeżeli
[illegible] opisanie [illegible], które nie się [illegible]
opisaniu przyjdzie na powinien nadwerężać [illegible]
16° będzie [illegible] opisaniu żadnej od [illegible] na
gromadzenia się [illegible] które nie [illegible] na Ziemi
ani Mechanicznie ani Chemicznie [illegible], [illegible]
być od [illegible] który i nie [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] wystąpią chemiczny [illegible] [illegible]
[illegible] się potrzeba [illegible] 17° [illegible] [illegible]
tego [illegible] [illegible] przyczyn opisania i
Elektryczne potrzebne

Prawidła ogólne opisania ze względu całości

Stosuje się one zawsze do opisania stanu, sprawdzenia i utrzymania zdrowia wszystkich zwierząt, lecz ich szczegółowe opisanie, polegające na badaniu stanu poszczególnych narządów i czynności ciała, przedstawia się zależnie od rodzaju zwierząt i celu badania. Przy opisaniu zwierzęcia należy zwrócić uwagę na: 1. rasę, płeć, wiek, maść, znaki szczególne, pochodzenie, sposób użytkowania, dotychczasowe choroby i ogólny stan zdrowia; 2. budowę ciała, jej harmonijność, proporcje części, stan odżywienia, rozwój mięśni, kości i tkanki podskórnej; 3. sposób poruszania się, chód, bieg, postawę, ewentualne kulawizny lub inne zaburzenia ruchu; 4. zachowanie się zwierzęcia, jego temperament, reakcje na otoczenie, na dotyk, na głos, na obecność człowieka i innych zwierząt; 5. skórę i jej przydatki, sierść, grzywę, ogon, kopyta, rogi, ewentualne zmiany chorobowe, pasożyty zewnętrzne; 6. widoczne błony śluzowe, ich barwę, wilgotność, ewentualne krwawienia, wysypki, owrzodzenia; 7. węzły chłonne powierzchowne, ich wielkość, bolesność, konsystencję; 8. temperaturę ciała, tętno, oddech, ruchy klatki piersiowej, ich częstość, głębokość, rytmiczność; 9. apetyt, pragnienie, sposób przyjmowania pokarmu i wody, ewentualne trudności w połykaniu; 10. wydzielanie śluzu, ropy, krwi, moczu, kału, ich ilość, barwę, konsystencję, zapach; 11. stan jamy brzusznej, jej obwód, napięcie, bolesność, ewentualne wzdęcia lub zapadnięcia; 12. stan narządów rozrodczych, ciążę, poród, poronienia, ewentualne zmiany chorobowe; 13. stan układu moczowego, częstość oddawania moczu, ewentualne trudności, bolesność; 14. stan układu nerwowego, świadomość, reakcje na bodźce, drgawki, porażenia, niedowłady; 15. wszelkie inne objawy, które wydają się istotne dla oceny stanu zdrowia zwierzęcia.

Opisanie zwierzęcia należy przeprowadzać systematycznie, zaczynając od ogólnego wrażenia, przechodząc do szczegółów, a następnie wracając do całości, aby uniknąć pominięcia ważnych objawów. Wyniki badania należy zapisywać w sposób jasny, zrozumiały i dokładny, używając terminów fachowych, ale unikając zbędnego komplikowania języka. Opis powinien być obiektywny, pozbawiony domysłów i subiektywnych ocen, a wszelkie wątpliwości należy zaznaczyć jako takie. Dokładne i rzetelne opisanie zwierzęcia stanowi podstawę do dalszego postępowania diagnostycznego, leczniczego i profilaktycznego, a także do oceny skuteczności podjętych działań.

Operacya Fist. Ani

Zadanie rozcięcie prędkie z powolnie mostka między Jamą Kiszki i zn-
ścianą Fistuły leżącego p. narzędzia i sposoby stosowne celem nad-
nia F. postaci Stany bykowatey i wzbudzenia wnięy potrzebnego
stopnia Z. i Rop: nowem z przewiązką

Czynności 1. Rozszerzenie otworów F. 2. Rozcięcie części miękkich
między Jamą Kiszki 3. Oddalić ciało obce 4. Zatam. Krwawcze
5. Opatrzenie stosowne do wzbudzenia potrzebnego Z. i Rop.
6. Stosowne leczenie

Stany Ch. nakazujące ogólnie są. Wszystkie takie Fistuły które narzędzia
nie dosięgnąć można zwłaszcza jeżeli zagrażają wyczerpaniem
sił z jeżeli nadwerężają jakie kolwiek czynności Organizmu a
rozszerzeniem otworu F. p. nie usuwać się nie dozwalają
2. Ciało obce np. Kamień nie dający się inaczey wydobyć.

Zakazy Jeżeli otwór wew: z dna fist: tak j wysoko
iż dosięgnąć nie można stosownemi narzędziami z. d
stępić a tyle iżby nadzieję uleczenia powziąść można
bo chociaż największa część otworów fist: znajduje się
na kilka linii jednak może być ropienie obok Kiszki
sięgające daley — 2x Stan Ch. Organów przyległych
np. Ch. Kości Miednicy Pęch. Prostaty Pochwy
które z sprowadziły fist: z są jej skutkiem ale
operacyą uleczyć się nie dają —

z pogorszyć się mogącą po Oper. z zagrażającą z tym skutkiem
6o Z. części F. składających. —
7o Bolesność znaczna części fistuły zakazuje do czasu pewnego
8o Węzły znaczne Hemoroidalne. 9o Stan skłonny Oa
do kolignacyi. 10o wielka obraźliwość w ogóle z kiszek.
Wydarza się że F. dobrowolnie leczy się skoro Ch. Diskrazyi
Miazmat. Exantem. pochowane zostały — w Ch. zas.
ukrytych stycznych z F. nie rozważywszy ściśle
stosunków skazowczych po zakażeniu F. wszczęć się
może gwałtownie Chorobą z śmierci — Bywa ito
że o istocie F. wnioskują z Ch. podobną postaci
która F. poprzedzała i dalekim do niej powodem
być mogła uznać się F. za wolną do Operacyi.
wniosek ten mylny być może np. F. z Rozpuści
bo Rozpuści z Z. Węzłów Hemoroidalnych z pp
zew przy dobrem zdrowiu ogólnem mogą sprowadzić
F. która nie będzie Wrodzoną — przeciwnie Rozpuści
Wrodzą. wydają fistuły które są Wrodzone
Rozpuści przy Chorobie stolcowem wynikłe z obrażenia
mechan. wydają F. st. nie wrodowe przeciwnie
z pp zew. wydadzą fistuły Wrodowe jeżeli osoba
cierpi skrytą jakąś Diskrazyę — wtedy

T. Wnadowa przeymuiąc na sobie poczęści czynność Chorobną
sprawiaią, gdyż Chorby główny Ukoronowanie się znikało.
Są zdarzenia fistułek których stany nakazowe tak dalece
się równoważą z zakazowemi a tak zsobą się jednoczą
iż trudno iest korzyść z szkody Oper: oznaczyć - wtedy
ściśle indiwidualizowanie i przeczenie Lekarza wyrokiem
Sposoby 1. Podwiązanie. 2. Wycięcie ściany F.
3. Rozcięcie F. 4. Wypalenie żelazem 5. Wytrawienie
środkami trawiącemi za pom: wałków
6. Wstrzykiwanie cieczy drażniących - Używamy
cięcia i podwiązania - inne z niedostatkiem
z okrutne i za nadto niszczące dziś zaniechane
Wyciąwszy Excizyi wrzodu skirowatości z przeistoczenia Rakowego V. Odst. z wrażliwych
przemian iey organicznych - Strzec się poczyna
stwardnienia części F. za Rakow z Skira.
Co do piór wszelkich Podwiązania + sobie
iedne zakłady które z cięciem za Aleksandrem
wzięte kiedy cięcie gray przenosiły
w końcu 17 w. na ludwika Kr. Francyi
uskutecznione cięcie + chwały zjednało do 1/2
18. w. w którem czasie zapomniano podwiązania

p. Huberta wznowione — a gdy Pot cięcie iak rzeczy
prościey skarał się z robi. Dessot wykazał korzyść
narzędzi w podwiązaniu tak wysoko że nóż dosyć
nie może — Są stany T. i stosunki indywidualne
uboczne okoliczności które mogą być okazowemi
zasadami do podwiązania z cięcia. — A nawet
zmiany sposobów tak liczne iż 1szo sposobowi
takowemu pewnieyszemu —
Cięcie przypisuią Galenowi który pierwszy wzmiankuie
o Syringotomie różnie się wykonywa stosownie do
krótkich z długi T — krótkie pociągaiąc ścianę
do rozcięcia przeznaczoną na zgłębnik Sirringotomu
na zw: Ku sobie — Jakoż wtem ten nóż sierpowy
przekazany iak zgłębnik z główką wprowadza się
do iamy Kiszki i na powrót p. chwor T. zw.
wydobywszy rozcina się porzetraiąc nóż w ½ kole
Zmieniono Syringotom p. zmienienie iego części
zgłębnikowey — z ścianą kiszki wyciąga się na
zw. na stryczku nitki iak Teodorik — Inni
wyciągaią na zgłębniku rozkazowym i rozcinaią
2gie Pot dodawszy główkę przeprowadza p. chwor T. zw.
do Jamy Kiszki gdzie oparłszy główkę na palcu

zbiorowym sposobem pilowania wyciągnięcia noż przecina
ściany — Pośladki mają być zew: nabolki naprężone
aby ułatwić rozcięcie — Cięcie F. długich — Wprowadzić
do P. Od. Metal. z drewna Gorzonet na którym się
noż ma opierać. ściany fist. rozcina się Drumond
wsuwa naprzód Gorzonet — narzędziem zaś dłutkowym
brze od strony P. Odch. — podobnież robi się przyrzą
dem Brandini — Cięcie nożem ukrytym zalecał
Platner — Barbolini podaje nożyczki rozkładalne
jedno ramię zakłada i do fistuły 2gie do kiszki
składa się oba ramiona i przecina. Pot. B. Bell
zwracając na niebezpieczeństwo z rozcięcia kanału długiego
przecięcie art. głównej ustąpi bowiem radzi tylko
dolny koniec kanału przecięć — Sondy przytem
radzi wystrzyka hugiem gryz. — Montoh. z pod
brzy obawy radzi otwór zewnętrzny sprowadzić do linii
prostej z kanałem — Dwa fistuły przecięte stosownie
nożem poczem ten się cofa i ścianę fistuły
na noż napycha się Zank opiera koniec
noża Lawinieye na Gorzonecie Reisingera.
Bywa u F. i ślepą na zew: ale kiedy koniec zew.
wbrzyma się lancetem z jeżeli koniec zew. i

wyraźny wprowadziwszy do V. Odch. zgłębnik zakrzywiony się
po Obiszcze iż ręką stara się weyść w otwór wo[illegible]
[illegible] ta przyszedłszy do dna pokaże miejsce — Dessot
każe rozcinać od strony wewnętrznej Uiski z
Nożem — idąc za nożem palca to mylnie z Sybolo
mem z Piolonem —
Stany Chorobne wskazujące cięcie 1° wszelka F. sięgająca
najwyżej na 7 ćwierci cala — 2° Taki stan F. gdzie
to na kilku się rozchodzi gałęzi 3° Stwardniałość części
F. stanowiących 4° F. we wpół zistniejącym ciałem
obcym w V. Odch. 5° Stan kiszek nie obraźliwy wogóle
ex wszystkie V. Odch. 6° Gdzie operacyą uważać
można za środek do ubrania z oddalenia
organu chorobnego —
Podwiązanie wskazane 1° wkrótce F. którą wolno
operować lecz chory boi się nóż 2° Jeżeli chory
w biegu leczenia jakiemu zabrudzeniu musi się
poszczycić 3° Jeżeli Otwór wew: z dno skąpe
tak wysoko tu palcem dosięgnąć nie można 4°
Jeżeli obok F. Naczynia Hemor: się wstanie Chor:
5° Jeżeli Chory podpada bezcenne nałogowy — 6° Jeżeli
towarzyszy Kachetyczne Dziobrawy dziąsłowie nie
za kolanem 7° Jeżeli Chorobliwe Zmiennie stan
się może szkodliwe 8° Jeżeli Chory obrzydliwy —

Zlotek klesczowy Resingera z Tessego z Dissolta uczyniłem
z Moncami zaokrągli i Wartoliniego rozkładalne — Nasz
dzień potrzebne do Padw: Oliwa Gąbka V Copt: i nim
V Tedni kilka Wałków zeskubanki od 2:4 cali
w okowie gąbki skubanki Pasy lepkie — Podkładki
podkrzywiaki Opaska T kilka drogów podkurzych
Pomoc 4. pom: 2. Zapewnia sposobne zachowanie się
chorego 1. uczuci i utrzymanie zdrowej części tyłu 1.
skrzy do utrzymania z Zytęb: rozkoszną
Chorego ułożyć na bok chory przy brzegu łóżka tak iżby za
ten brzeg tyłem wystawał — Piersi schylają się ku przodowi
pod tyłek cerata — odwagę dolną strony F wyciąga
się — Nogę zdrową zgina się pod kątem i zaleca
się chorem iżby przyciągnął do Brzucha z i wtedy
operatorowi miało być dogodniej w ułożeniu tak
do Lytotomii 1 z natrzaku z wystającym tylkiem
stanowisko F. i wybór działania — Włosy cyrulik. Opa
ska T zakłada się przed operacyą część jej
pionową i koszulę wtyle się podnosi by się
nie zwalały — Zapobiegając przykremu oddaniu
stolca po operacyi zadaje się Eczemy na 6 godzin
przed Operacyą — Jeżeli Otwór F i art zawiązki rozszerzy
na kilka dni przed Stronami z Gąbką wosk.

Wielki stan podzyniony zbytkiem. wymaga zatamowania środkiem
Operacya przy ... ścisłej. Ułożywszy chorego otworzonemu
wyprowadza zgłęb. R. stronem obejmuje go tak, że
być kiszki. — Potem nieomieszkawszy palca slusznego
lewej wolnie w środek jego do kiszki i na niej
końcu zgłęb. opartej oddać go pomocnikowi do stałego
trzymania. 2. Nóż potem wziąwszy i oparty
swej ręki prawej tak, żeby ostrze przypadło na
przód zgłębnika — na kilka linii niżej dolnego końca
części do ... w palce slusznej środku. Ostrze
na stronę prawą. — Grzbiet noża wstawić
się w rowek zgłębnika i wtenczas przeprowadzić
aż do palca slusznego — na którym się znajduje
pomocnik w rowku zgłębnika — operator zaraz
palec wskazujący na grzbiet noża tak by całkowity
zakrył. — Pchnąć potem ostrze noża ku stronie
chorego o tyle, żeby nóż dosięgnął wolny podług
kiszki naciskam potem nóż przechylając ostrze
\+ ku ... — wyciągam ... z palcem ... przeci-
nając — 3. Krótki ... ...
... Długi ... ...
pilotowanie nożem. Dla ułatwienia rozcięcia
pomocnik ... przecinania pilotowanie ...
chorego ... najpierw.

3. Wprowadziwszy Nóż prosty na ½ cala w Ranę obraca
ostrze jego do chorego tyłu i przecina ukośnie ścianę
fistuły w góry na 1 linię i dołu na 4. 5. drogą tem
nożem części miękkie ½ tyłu chorego by otwór zew.
Rany przybierając postać Leyterowaty był d. obrze-
ny udatny i aby wszystkich akwizydowanych
wzbudzić potrzebny stopień.
Odmiany Oper.: Jeśli F. składa się z kilku Ka-
nałów każdy z nich należy rosnąć w brzegu
rosnąć jeden rosnie się i drugi dlatego
iż jest na drodze — a skórę między nimi wyciąć
Jeśli idzie na bok 1. Kanał. wtedy po zgłębieniu
rozok: nożem rosnąć — skórę zaś pod którą idzie
powierzchownie nie tylko rosnąć ale wyciąć bo
nie ⅄ z dolny do przedniego dla braku Tk.
Gre Gdy kiszka nad otworem zew. obrazowa rodzaj
niektórych działów tak iż aby F. była ślepą i
odedrze się rosnąć lecz w tym razie wydarzyć
się może i w wzroście wyprowadzenia noża po
minie się otwór F. zew. i nie rozchnie się F.
W F. nanowo wrócić może zaradzając więc
temu po rosnięciu części miękkich między otwo-
rami F. leżących wprowadza się do Rany pałeczkę
skurowaną a poniżej Kozyrka z Konc: bez P.

się w końcu tak iżby nie zmieniały kierunku czopa mię
obrzynie wsuwa się tylko kul ze skubanki aż do
czopa aby wypełnić nie mi kiszkę - potem nit-
ki zawiązuią się krzyżowo na wątkowey skubance.
Tem sposobem czop. i kula tak się zbliżaią
iż naciskaią zarazem naczynie krwawiące - lecz że
nie zawsze opasu doznaią w kiszce naddaiącey
p. to też i skubek iżby nie zawsze dostateczny
[illegible] 2. Można złotek wyprowadzić do kiszki i Ranę nim
wypełnić a natkawszy do kiszki znaczną ilość skubanki w sedanie
skropioney zaleca się pomocnikowi iżby skubankę tę naciskał na
Ranę i na Naczynie krwawiące - 3. wprowadza się do kiszki
pęcherz Barani końcem Szyrym i wstrzykiwa się w lodem
wypełniwszy na ½ zawiązać sznurkiem około rurki strzykawki
i obyle się w wstrzykiwać iżby naciskał na Ranę wynurzała
potem wydobędzie się rurkę i pęcherz się zadrąży - U kobiet
wypadnie czasem wypchać Pochwę - wesprzeć ułożeniem
poziomem na bok zdrowy zniżaiąc Kadłub i Brzuch
choremu nayt zalecić spokoyność - okładać w zimną na
Brzuch - powietrze zimne, zimna brzęczy i pokarmy
Zdarzenia po działaniu. 1. Krw: n. za wyjątkiem stopy ze
Gunzyt. silny kurcz m w postaci kolki kopiąc kopią
ze zatrzym. Ar. - Wydym: się i powrót [illegible]

Leczenie następne Opiatu dla uspokojenia umysłu i wstrzymania sił
ca p. 48 g. – Gdy nastąpi ropienie opatrzy się wreszcie 1sze dobrze mo
żna było utrzymać – Polecam na chory co 24 g. stokować o co się
starać – gdyby nie nastąpił wkrótce przed każdem opatrzeniem zadać
się Enemę – po oddaniu stolca wyczyścić ciepłą kiszkę
i równie jak dawniej opatrzy się z – ilość wałków za
każdym stolcem opatrzyć na nowo – W miarę odradzania
się części oddzielnej Rany z – s wkrótce stosunku ilość
wałków które przy stopniu przyzwoitego odczynu ma
czają się w odwarze szlachu – a gdy mały odczyn suche.
Ostateczne zaleczenie Rany przyspieszy trzeźwienie Kam. P.
Pokarmy spoczątku płynne Rosół kleisty – Orszada
polecam lekkie mięso Wino z V. Piwo lekkie
Stopień odczynu wskaże odmianę – Jak wrazie
za małego Z. wzbudza się je wzmacniającemi Na
zwiększeniu Dietą pożywną – za silne Z. zmia
się rozwolnieniem opasania okład. zim. gniew
ki Enemy – Orszada a środki obcyne co je
zeli nie wystarczą – opatrzenie przyjdzie odżyć
dopóki Z zbytnie nie ustąpi – w razie Gangr.
oddalając przyczyny pow. okład. ciepłe
wilgotne – ochędóstwo najwięcej kurcz i
kolki jako wypadki silnego odczynu oddalają się
sposobem pw Z. lecz w miejscu Okładem.

18 $\frac{15}{1}$ 29.

ziemnych lepsze są ciepłe — Zadać R. opii c. Oleosi
Enemy Narkotyczne opasanie rozwalnia się v. odczynnie
Pamiętać czy pod postacią kolek nie ukrywa się
Z. Bł. Brz. z trzewiów — Ropienie topnącemu
zaradza się oddaleniem przyd: odległych i Dzielą
pożywną — w razie zatrzym: Ur: Kalafer okłady
ciepłe Oleyne c. R. opii enemy i opasanie
się zwolny — podobnie się oddala Biegunkę
i tenesmum — Powrót F. należy powtórzyć
operacyę — ze względem stałem okoliczności
Cięcie F. lepiej na wewnątrz 1. Zakres — Zgłębiać rowko
wy wprowadza się f. F. do najwyższego punktu
ściany obrzydzonej kiszki tudzież do dna F. zawar
tego. — Potem palec skierowany do Jamy Kiszki
dla przekonania się o zgłębnika stanowiska któ
rego utrzymanie stałe poruczy pomocnikowi
potem wiązany Nóż Sawiniego. tak by grzbiet
rękojeści spoczywał na brzegach pałowatych. a
pokój na tylnym końcu dziury wprowadza
się go po rowku zgłębnika na punkt
do przebicia przeznaczony a przekonawszy się
że głowa nie tam stoi — cofa się zgłębnik

z F. Cre 7. operator wsza palec z kiszki, i w pro
wadza z oliwą żłobek Reisingera z rozstawionemi
na żłobku ramionami klęsczy — włożywszy palec
wielki i Owy w obrzeżki klęsczy palec średni
postawi się blisko pierścienia wew: a skaz
zowczy położy się na końcu tylnem części
wsiaczej żłobka by główka noża przypadła
na przestrzeń wynikłą z oddalenia ramion
klęsczy u żłobka aby na ½ cala nad główką
noża stanął. Po czem operator naciska
główkę noża i ścianę kiszki w przestrzeni
między ramienną klęsczy ku żłobkowi
w Sieva — odstawanie żłobka od klęsczy
wskazuje dobre stanowisko noża nota
sza jeżeli go na boki poruszać nie można
Poczem przebija się ścianę kiszki wysu
niętą dzidą a przewiezie noża ku żłobkowi
skoro główka jego przejdzie ~~p~~ okoor w ścia
nie kiszki zrobiony cofnie się dzidę
i żłobek uzdrowiony z kiszki się wyjmuje
wskazując nożem wiedzie stajnym stanowi

3. 7. Operator wprowadza przeskarowany [illegible]
oliwą do kiszki — Powszechnie palca składa na
grubsze [illegible] a tak potem tym pociągając
i wyjmując go kiszki gruczoł [illegible]
[illegible] — 2. Można operować [illegible].
Szczebrzik [illegible] wprowadzony
[illegible] i pr. [illegible] [illegible]
[illegible] się o czym stanowi [illegible] potem [illegible]
się [illegible] aż do końca [illegible]
i na końcu [illegible] opiera się utrzymanie
[illegible] — [illegible]
[illegible] do końca [illegible]
[illegible] przebiegu [illegible] kiszki [illegible]
około którego oparty nie wyciąga się
razem —

Podczas zranie jako mniej obrażające odcięcia nie ma wszystkim najprzyjaźniejszego na bycie ani na [illegible] organe — a zdaniem niebędzie po nim widziane były słuchania — 2. nie [illegible] wszystko materiału jako [illegible] obowiązanego [illegible] — 2. [illegible] silnego

Skaleczenie jest iak ciężkie Zabiera się tam gdzie
Organizm znacznego zranienia znieść nie może
i nie zdobędzie się na odczyn znaczny — Liczne
postrzeżenia uleczenia — sposób łagodny działania
podwiązki — zdawałyby się poniekąd pierwszeństwo
nadawać — Nadto przedsięwzięte pod warunkami
indiwidualności wyż wyrażonemi i ale
wskazującemi i najbezpieczniejszem wtedy
gdzie chwor ow: F v dno jej tak wysoko się
znajduje iż ie palcem dosięgnąć nie
podobna — Mała ilość przypadków w których
będzie stało się pomyślnem — nie może
zwątpić korzyści — Lecz z drugiej strony
przy F dosk: i gdzie ściana kiszki znacznie
i obrażoną nad chworem F wewnętrznem
podwiązanie nie może równoważyć się
ciem gdyż przy zwoiłie wykonane
nie i wstanie wzbudzić stopniowego z
pośrednawczego — i kiedy ze będzie wykonane
sposobem wyżej już podanem przy
F na rów: zawartey — Takie operowan

tym sposobem powracały jednak na nowo z wie
ków nie dały się rozbudzić — Także T. Bork.: że
zawsze otworzony lewo na ciągiem jednak się
przyszły stale.

Wyjazd Bzr: z Rzeki i Żytników — Strona
przy której Kanir były kiedyś rozwijamy się oby
ock długi znikli trzymaj jęły po stronie
strony zawalczonej — Ściernisk na Wielkiej
naszej cali długi wszelkiej z Białego
odrodzeni Pisarstwu gotowali mojęciu =
srebrne otoporowie do równej odległości
otworzy T. zw: od Okien Stolcowego
długa na Linii 6: 15 i były przestronny
aby oba konie Ścierników Lakars dały
się po nią przesunął na brzegach oba
Konowo zwiany Przecinki płytkie nacięte
do zrzucania Ściernika — Podbelowki
Rzeki Stukanki — Opiskun T. — Ściernik
wszedł potrzeby narzędzia po ... z 6. tygodni
w 3. tyg: się odrzucia. Pokonanemu były w
przy cięciu

Ponieważ zgłębnika giętkość powinna bydź taka iżby się zgniótł.

Od razu iako zgłębnik i podwiązka służyć może. Dezot wyprowadza zgłębnik do Kiszki Od. a wyjąwszy go zostawia drut którego końce na zasuwce utwierdza. – Gdy dna dosięgnąć nie można zło bek zasmokowy mocą których. &c

Richter znaydując trudność wyprowadzenia drutu na woli wyprowadza stronę do Kiszki Od. p. F. d.

operator może chybić nie trafić na punkt najwyższy w F. S.
2ie F. m. b. D. a operator nie natrafiwszy otworu cow. będzie ją kaszlał
jako na doskonałą 3. po przebiciu 3 gr. Rurki może rurka nie wstąpić
do Rany Rurki choć operatorowi się zdawało że weszła 4. Rurka może
się cofnąć z Kiszki w tejże samej chwili kiedy się 3 gr. wyciąga
5 w Rurce m. n. tak gwałt. Kurcz. iż w tej chwili w którejkolwiek
przebito i gdy rurka nie wstąpi do Jamy Kiszki, Kiszka nie może
odstawać od Ulewy a nawet narzędzie n. m. b. wprowadzone
tak wysoko jak się już wyżej rzekło — Wtakim razie uwagę
przezorność pozwolenie operacyi zaradzić
Zdarzenia po operacyi odczyn na szmarek z drut będzie z zaraz
to mały a silny o bez wskutku zaciśnięcia m. n. gwałt. Z
może wyniknąć Gangr — bole do nie zniesienia s przy użyciu
drutu — rzadko następuje biegunka z F. wróci z trwa ciągle
m kiedy chybiono otwór cow: a szmarek pominął otwór cow
F. — Lecz: następne Jeżeli wykonanie Operacyi połączone było z silnem
bolem żadne opiat. w 4. dniach spokojność ciała potem dozwo
li niektóre ruchy nie sprzeciwiające się leczeniu Druk spo
rzębku porywa płynna potem można dozwolić lekkie mię
pamiętać by chory codzień oddał stolec wolny — wrazie za
trzymania Enemy — to 3 z 4. dni. Szmarek z drut wraz
z mocnej się zaciśnie — okolice tylko obmywać ciepłą V
lecz przy zaciskaniu rozumie jak przy pierwszym razie
nie większy powinien być nacisk — jak mocnego ciężka
uczucie — większy szkodzi — Tem sposobem 2. 4. 6. Tyg.
postępować dopóki drut nie przeciął części —

Gdyby się spostrzegło spoczątku że odcięcie nieprędzey iak w 5: 6. tego nastąpi — wtedy nowy sznurek do wiązać — Wkońcu gdy sznurek wisi na pasemku skóry odciąć — Zabliźnienie przyspiesza się trawi: lekko Kam: Biel: — Że małe zacienienie pustkę by nie robiło. — Że silne sprawia ból. stąd pojmować. a w przy drucie ieżeli środki uśmierzające żadne żadney ulgi nie przyniosły lepiey zupełnie wyciągnąć — Gdy Biegunka Kleiste. c. Opio —

Operatio ad Atresiam Ani i ad Anum artificialem

Rozumiemy takie postępowanie w które Otwór stolcowy normalny lecz zanadto ściśniony z stolca zupełnie zarosły przychodzi rozszerzać z winem otwór nowy robić z w innem miejscu na powierzchni Brzucha zrobić otwór sztuczny —

Czynności 1. Rozszerzenie Otw. stolca zwężonego. z otworzenie stolca zarosłego 2. Utrzymanie otworu przyzwoitey wielkości z lecz przecięcie w którym kolwiek miejscu ściany brzucha i otworzenie uszki — Utrzymanie otworu i opasanie —

Wskazania 1. Tak ciasny otwór stolca iż odchody nie mogą porządnie nim bydź oddawane. a żadne środki rozszerzające nic nie pomagały. lecz żadnego otworu

3. Zarzucenie stolca lecz połączone z kanałem wchodzącym do miejsca nieprzyzwoitego iak Jamy Brzu. z z otworem w ścianach Brzucha z do Pęcherza z Kan. Ur. z do Pochwy.

Nie ma zakazów. prócz stanów takich przy których żadną miarą
nic leczyć nie da się - Jeśli na miejscu normalnem wypadku
kiedy znieść nie można wypadku zrobić stolec sztuczny
wyjątkiem zarosły stolec i Kisz. Od. przeszło na 2. lub wysoko
a gdzie K. Odch. tak jest cała przeistoczona że o założeniu
stolca sztucznego ani pomyśleć nie można - Operacya ta
mając wzgląd na Organa z jakiemi się nie doczyniono
i na sposób działania wymierzony z dla rozszerzenia
kiszki z dla przedmiotowienia Błony - nie jest niebezp.
Lecz gdzie K. Odch. zarosło jest wysoko - gdzie Błona
jest gruba z jeżeli ściany K. Odch. zrosły się z sobą
Jeżeli kierunek K. Odch. jest zmieniony, jeżeli ani
śladu nie ma stolca - Jeżeli K. Odch. wysoko kończy
się Workiem grubym ślepym - gdzie nawet w jamie
Brzuszną z inną jaką kiszką przyszłoby otworzenie
wtedy znaczne jest niebezp. bo można łatwo
wtedy skaleczyć inny organ - a nadto wszystkie
środki - dla utrzymania otworu są wzbudzające
odczyn d. niebezpieczny - Z drugiej strony pomiędzy
nie odczuwamy potrzebę Kanału a wiedząc ile
jest tą Operacyą dobrego zrobić można - przyznać
należy znaczny stopień jej korzyści - Lecz wypadki
tej Oper. rzadko są pożądane - K. Odch. bowiem bywa
nieraz tak przeistoczoną iż Jamy dosięgnąć nie
można - a choćby dosięgł. Kanał. wysokości nie

do się utrzymam środki rozszerzające i na nowo się
zwężą z wcale znieść nie może rozszerzenie — Gdzie
zaś przyjdzie otworzyć Brzuch jest Cecum z Colon desc.
i ustanowić stolec sztuczny z gdzie przychodzi usta
nowić Komunik. między V. Odh. i Pęcherzem w Lawin
radzie wartość operacyi okazuje się b. mała bo choćby
szczęśliwie operowano — indywiduum pozostanie w stanie
b. nędznym dla bezcennego odpływu — Operacya ta
zrobiona w dzieci ocala im życie — Jeżeli w skutku
niej Z nie ulegną — Jeżeli się oczekuje tak długo
z Operacyą ile odchody zatrzymane w kiszkach sprawią
z. z Sparal. — Operacya pomyślną być nie może
zwykle te skutki następują po 4. d. — zatem w 2 i 3
można operować pomyślniej tam gdzie Nowonar
dzony parziem oznacza miejsce w którym otwór m. b.
zrobiony — gdzie zaś V. Odh. wchodzi do Pochwy z
V. Ur. tam operacyę na dalszy czas nawet do 4 m
odłożyć można

Przyrząd Nożyczki wąski Kolum i 2. z głowką
3. wypukły — 3 granice najgrubszy i Faringo
tom — Żyłobnik rowkowy giętki — Żyłobnik do ka
mienia z rowkiem — Igła z nitką Duże
Kilka Wałków Skub długich do grubych Ropoll

z kanthuba Rzeki Skub – Plastr. byt. Kompres.
Opaska T. i opaska Brunhowa – Pomocników
2 a 3. – 1. trzyma chorego. ieżeli dziecię za górne
części ud i brodę gdy dorosły wtedy dwóch ukry
mnie odnogi tak iak przycięcie na kamień
3. j na zawołaniu – ten który trzyma dziecię
powinien naprężyć Błonę którą zarosł otwór stole.
zważać ma iż by mieysca tego które ma być
przebite nie usuwał zanadto. – bo mógłby
otwór zw: nie odpowiada Osi Piszki stąd
kanał kręty i trudność stokowania
Działanie przy zwężeniu: wprowadza się rylebnik
rowkowy z otwór zaciśniony, po zgłęb: wsuwa się
Nóż z główką i przecina się w tem kierunku
w którem operatorowi zdaie się naykorzystniey.
Michelis rozcinał nożem Pola we dwie strony – Gdy
zrośnienie tylko wtedy rozcięcie ich i opasanie wystarcza
do rozszerzenia
2ie gdzie Otw. stol. zarosły Błoną
przy rodzinny znak wskazuie
punkt do otwarcia – lecz
wtedy wziąść za Kazowką
się czuć płaskanie – Z
wnosi Anatomii i chorzy – Pomnieć należy iż wyście
ponieważ przy takowym stanie
mieysce – Obrać przeto ten
gdy niema śladu mieysca
i skórę wypędzoną w którey dam
wydać za przewodnictwem znaku

stolca u Nowonarodzonych nie leży tak blisko części czuć się dających K. Cyg.
Obrać zatem należy miejsce — + na cal odległe od części czuć się dających K. Cyg.
Sp. 1. Działania Lekarz wbiera nóż prosty p. Błonę zatykającą — potem wypro-
wadza Zgłęb: rowkowy a po nim nóż z główką którem rościna by Błonę
nabrzyk aż do tego miejsca dokąd jmu się zdaje że przeciąć może
bez skaleczenia Naczyń — płaty odciąć by się nie zrosły — a że zro-
śnienie takowe po operacyi stąd Lewret radził aby zięcie uskutecz-
niać Kolistą Sp. 2. W miejscu oznaczonem L. przebiera Zgłan
a wyprowadziwszy w otwór nóż główkowy rozszerza Kanał przebi-
ciem zrobiony — Wspomnienia godne Dawsona z Bakdinur
Dwóch grubych ścian przedziałowych na cal 1. nad wyściem
stolca Zgr. na cal wyżej — takowe zniósł on —
Operacya przy znajdującym się wyściu Stolca bez wyszu-
tu prowadzi p. Kanał szczególny do Worka ślepego otworo-
wego p. K. Odch. w takim razie jeżeli L. może palec
skierowany przewieść p. Kanał aż do tego Worka ślepego
winien to uskutecznić — Jeżeli nie może palca niech
w Jamie Zgł. Rowk. Tak po palcu jak po Zgł. R.
wyprowadza Nóż prosty wąski i rościna ten Worek
w kierunku pośrednim otwór może później rozszerzyć
Jeżeliby mniemał że lepiej Zgr. = Faringotomem
użyje ich — Pomnieć powinien przy operacyi
na kierowanie cięcia ku OS. Sacrum nie winnym
ale aby nie skaleczył ściany przedniej K. Odch. i tylnej
ściany Pęcherza

Operacyą przy stanie czarostym K. Od. b. wysoko — Stan ten
bywa rozmaity bo miejsce zarośnienia m. b. między punktem
w którym się znajdować powinien otw. Stolc. i Jamą na
Cal 1. i 2. z przeszło wyżej — Ponieważ stosunek ten rzadko
a przeto da się z pewnością oznaczyć zbyt trzeba mieć wiele
odwagi roztropności i wiadomości Anat. by przy wodzie
operować — Poprzednio wypróżnić Pęcherz i Kalekrzo
stawić jako skazówkę biegu Urethry i Pęcherza których
operator będzie unikał w czasie cięcia — Potem wejdzie
z nożem prostym Kolczystym z 3 gr. i Tarinę
w miejsce zarosłe do wodza ślepego — Jeżeli mu przyjdzie
na 1/2 c. głęboko nożem rościnać wtenczas wprowadziwszy
w ranę palec skazowczy po nim w sumie nóż
każdego jednego razu nim przetnie niżli wyśledzi
aby nie przeciął arteryi — dalej rościnać po zgłębniku
z palcem skazówczym — Ponieważ powinien nie kierować
Kiszk. Od. na Bliskość Urethry Pęcherza i Pochwy
z niech wprowadza narzędzia między K. Od. i Os. Sacr.
zawsze atoli wtaczanie głębiej jak 2 cale wydaje
się Operacyą nie korzystną bo przypuściwszy iżby
wysokości dosięgnie Kiszkę wszakże wylanie Meconii
narzędzi do Jamy Brunnerey —
5. Gdzie Kiszka prosta nakoń. do Pochwy Lekarz ma wpro
wadzić Zgł. 1. z Pochwy do K. Od. podnieść
go do Jamy i każe go tak trzymać Pomoc:

zaś. słodzi grakiem skarowczym czyli nie powiększać dzieła o zgłę-
bniku co gdy się uda przebiera nożem z 3 gr. ku rowko-
wi zgłębnika. Jeżeliby zaś nie mógł dać przez części miękkie
otaczające zgłębnika wtedy postąpi sobie tak dalej rzekł-
szy w poprzedzającym razie
b. Op. gdzie wyściełki w Urebrze u Mężczyzn. Jeżeli by
nie wystarczył sposób poprzedniczy – wtenczas wynowa-
dza do wiatry Przewodnik do szukania Kanczenia
i po nim przecina nożem wypukłym między krok-
nem przeciwko chorobnego otworu w Urebrze – prze-
cina prosto Ku P. Og. i za pomocą tego cięcia
stara się rozciąć nie tylko otwór znajdujący się
w Kanale Ur: lecz zarazem ścianę Kiszki ze
strony Otw. Stolcowego – nacinać sam Pęcherz nie ra-
dzę gdy stąd wynika trwająca przez całe życie Sist.
Stolc: wynowa. Martin po zgłębniku do wiatry wyn-
wadzonym przecięcie szyję Pęch: i małą część Urebry
zelem. zrobienia stolca sztucznego. Petit i wtedy
zaleca kiedy stolec w takowym miejscu do Pęche-
rza otwiera się którego zgłębnikiem wyśledzić
nie można. Też L. usiłuje przez chorobny
otwór w Urebrze wprowadzić przewodnik
Do P. Odch. potem część wypukłą zgłębnika

18 $\frac{w}{1}$ 29.

tak ustanowia iżby dała się czuć p. międzybrok
następnie sposobem cięcia na kamień w kierunku
prostem — tuż ku Vowkowi przewodnika p. części
pokrywaiące Uretrę i p. ściany Kiszki naybliższy
chorób stolcowego — Ta atoli zachodzi trudność
iż rzadko udać się może przeprowadzenie żyleb
p. chorób choroby Uretry do Jamy K. Odch. —

J. Oper: gdzie Kiszka uchodzi do Pęcherza podobnie postępuie
ale tam gdzie Kaczel prowadził orbny do Worku
ślepego uchwyconego. z K. Od. — który wkrótce
sposób obrócić się pamiętać aby Sztuczka
ani nie przecięć zupełnie, gdyż nie mogłaby
by utrzymywać odchodów —

J. Oper. wrazie gdzie nie można wmieyszczyć przy
zwoitem Ohr. stolcowego ale sztuczny zakładać

zalecił Litt wykonał Duret sprzykład ten
był cedzyny od Frist lubo dziecię do 3. tygodni
tylko dożyło atoli Kiszka chwyconą zrosła
się ściśle z ścianą Pęcherza i odchody przechodzi.

fałszywemi i Ciszka Jlei równoległe z przednim
brzegiem M. quadrati – ♀ nią otwiera colon.
Pring najpomyślniej w boku lewem przeciął
3. i 4. c. 2. cale nad a 1. cal odległe od
brzegu wew: Sp. ant. Jlei. poczynając c.
ukośnie do dołu na wewnątrz spuścił cięcie
aż na 3/4 cala odległe od Lig. Poparti w pół
podobnem cięciem przeciął mięsa aż do
Peritoneum w którem zrobiwszy otwór mały
rozszerzył go następnie na 3 cale. odwrócił
tej Colon nad S Rom: rozciął wzdłuż
na 1½ c. i 4. szwagami ze ścianą brzu-
szną połączył.
Opatrzenie Ponieważ nie zawsze nawet kiedy
operacya się uda – natychmiast Meconium
odchodzi jako zaraz wchodzi wsunie się
Wałek skubankowy który otworzy się nitką
którą + obwinięty i paska lepkiej.

z uszy Wulkow gdy K. Od. uchodzi do Pachwy z kiszki
i gdzie się operuie sposobem 1. 3. 4. 5. 6. i 7. tem
biorem gdzie się Sp. 8. operowało. przykładaiąc się
platek przedmurowiony w oliwie, na części ranne
i utrzymuie się go za pomocą stosowney opaski
Cokolwiek się za nadto rozcięło, zabliźnie.
Zdarzenia w czasie Oper: niespodziewane za
rozmaite czysto w K. Od. 2. uchybienie
Jamy K. Od. 3. Skaleczenie innych czę
ści nie zamiarowe - silne krwawienie
po Operacyi 6. gwałt: Z m Równo.
Peritonitis - et Enteritis - zwężenie
sztucznego stolca a stąd trudności wod-
dawania odchodów 4. ciągłe odzy
wanie odchodów do Pęcherza o pochwy
Nowo nar: po oper. mała Dra Syr.
Rhei - Enemy - kilka razy w dniu
odnowio. watek postrzegłszy zas.
skłonność uwężania się otworu

wyc. wszystkie części z Kautschuku — Znaczenia
niepożądanym przez mnogich sposobów zawsze
należy —

18. 26/1 39.

Operatio od Hydrokele

Obejmujemy różne sposoby, przy których Tunica V. pr. testis z Funiculi Sp. z wspólnie obie otwierają się — Celem wypuszczenia cieczy tyczące dalsze jakie działanie z ciemne — Cel nie jest tylko wypuszczenie z Kiszki lecz z cierpienia sprawionego ciężarem i stałe uleczenie mocą przeistoczenia organu chorobliwego za pośrednictwem sprowadzenia sztuki przedniej Błon: spajających — 1. Cura Paliativa 2. cura radicalis gdy i przeistoczenie usuwamy —

Cura paliativa uskutecznia się przy otworzeniu Worka zawierającego z zatkaniem Tudzież stosow. opasanem i zapob: Ta —

Wskazania — Hydrokele Tun: Vag. pr. testis. 1° wtenczas kiedy ciecz nagromadzona staje się dla chorego uciążliwą 2° jeśli wiele chorego już jest znacznie podeszły 3° siły jego na stojmu b. niskim a ilość nagrom. W jest b. wielka 5. jeśli Jądro tak jest przeistoczone iż nie nad Extirpacyą nie zostanie 6° Jeśli obok tego ogół 3° tak jest schorzały iż przy Oper. mogłaby się Ch. Oz. pogorszyć — z odwrotnie — 7° Jeśli Chory nie chce przystać żadnym sposobem na żadną operacyą radikalną 8° Jeśli indiwiduum jest dziecięciem już przeszło lat 3. — 9° Jeśli jest podejrzenie że radikalna operacya dla chorowitości Jądra nie mogłaby być przeciwną bez pogorszenia stanu Jądra —

10° Gdzie nie ma pewnej Diagnozy o ile Jądro schorzałe.
11° Jeśli taki zachodzi stosunek między Hydrokele i Kiłą iż dla
rodzaju Kiłą nie wolno radikalnie operować. 12° gdzie
Hydrokele z wypadkiem Crysis.—

Zakazy 1. Z. Worka Jądr. 2. stan rozdęty Wen. w miejscu tem gdzie
się ma przedsięwziąść przebicie 3. gdzie tak mało z V.
iż lękam się należy skaleczenia Jądra.
Operacya ta iak kolwiek mało znacząca m. s. s. nie bo
przy wielkiej obraźliwości Dn m worka przy takiej
iż samo iego naruszenie mogłoby pociągnąć Gangrenę
Sp. 1. Bgr. 2. Lancet 3 dawny, za pomocą igły prostej rozpa
lonej — którą przeciąga się przez worek Błony zostawiając nitkę
jedwabiu iak Daniel z przeciągnięciem knota Dionizyusz
Sp. 1. Tam gdzie ilość naprzem. cieczy z d. znaczna. gdzie
znajdują się Varices gdzie stan Choroby u Worka Jądr.
nie z skomplik. Sp. 2. gdzie ilość V z b. mała gdzie
rozpoznać z Kiła — Jądro przeistoczone, a to dlatego iż
zabezpieczyć się można od skaleczenia Jądra —
Przyrząd. Cienki krótki Bgr. z rurką — z Lancet. — Igły
Naczynie do zebrania V wycieńczonej — Ol. Myd. — Kłoczyk
wałek plastru — podkładka — Suspensoryum Jonow
Kow 2. u dorosłego 3. do dziecięcia —

chorego usadza się na brzegu tak by tyłek wystawał o tyle by
Worek Jądrowy wisiał za brzegiem — pod grubiem kilka po
duszek dla nadania pozycyi sadzącej leżącej — z pozwo
na łóżku — Dziecię usadzić na łono pomocnika — Nim
się przedsięwezmie przebicie uważać położenie Jądra —
gdyż to m. b. odmienione — i może stać tam gdzie przy
pada przebijać — Przeto wyśledza się palcami położe
nie. Jądro bowiem może w każdej stronie Bł. Pod
brzec — uważać i na położenie Sznurka N. m przy
Hydrokele zadowoniałej — Operacya 3 gr: radził 1szy abul
kasem — Pomocnik przykłada rękę jedną na tylną
drugą na przednią płaszczyznę Worka i naciska nie
wnim zawartą do dołu i ku przodowi po czem opera
tor — klęczy przed chorem siedzącem — przed leżącym
stoi ujmując ręką prawą za 3 gr. rurkę nam
zewnątrz Ol. Mig. — iż by palec skuteczniej wypro
stowany na rurze był odległy na 6 = 10 linii
od końca jej a to dla tego że grubsza Błoń j
rozna — tak ilość Wody — dla tego przyjdzie pół
tło zgłębiej zatopić — położywszy rękę lewą
na dolnej i tylnej części Worka tak jakby chciał
zrobić podporę wbija nieco ukośnie z dołu do góry
wprowadza ku tyłowi:

zmieyszony opór przekona że wszedł do Jamy — a
nie potrzebuiąc pomocnika aby nacisnął V. do dołu
obeymuie zbytu tak że palcem 1. i 2. obeymuie Worek
zgóry sosposobie obrączki i temi wypycha V. — Po
czem Operator wyciąga 3gr. i wspolnie po
suwa na wewnątrz rurkę — równie iak by po
suwa w miarę ubywaiącey V. i ściągania Błon.
Wydobywaiąc rurkę zatyka iey otwór wpobiegaiąc
w kroczeniu Powietrza do Jamy Worka Jądr. a kiedy
mu koniec rurki pozostaie do wydobycia palcem
1 i 2. Ręki lewey ściska otwór Worka Jądr. iżby się
Błon. wew: na dw: nie wydobyła — Skarpa may
dując we wszystkich wielkich Dł. i Naczyn
nasienne rozproszone na bokach z przodu w
ku dołowi radzi iżby 3gr. wbiiać odległe
od dna V. i nieco niżey środka gorza V.
i w takiey linii ukoraby gdzie cały dzieliła na
dwie połowy — Jeżeli Gruzełek W. leży naprzo
dzie zsuwa Operator naciskiem palcy
naczynia iego na bok by wolne mieysce
do przebicia uzyskał — Gdzie wielkie

Wiemy przebijać nie należy — Gdzie wiele ... tam
się od razu nie wypuszcza — by błony miały czas
skurczyć się — Bo wypuściwszy nagle z Naczynia
Kap: krew przypływa znajdując mały opor pękaią a stąd
Hemobokele — Jeżeli zaś w Dł. ... gęsty ciąg
gnący się tak iż nie może wypływać przez rurkę.
Jeżeli zawarte w licznych kornuszkach z Workach
wtedy jeżeli dozwoli chory przedsięwziąć Op.
radikalną cięciem — Nie wydobywaiąc rurki wsunąć
zgłębnik Powkowy wzdłuż Jamy Bł. Pocł. przez
ten zsunie się rurkę — poczem na wodzie wpro
wadza się nóż prosty i przecina wszystkie
Bł. Jądra na 2: 3 cali wzdłuż —
Opasanie Rana zakłuta pokrywa się Plastrem
Lepkim i podkładką Worek Jądr: unosi się
2. Sp. Lancetem — robią lancet tak by brzegi otrz
stały do góry i dołu wznoszą iak przy
3 gr — wpada lancet i dozwala odpływem
V. — Wśród tego pomocnik unosi Worek J.
ostrożnie by Błony nie zasunęły otworu.

Gdyby V między Błony wstał przetworzony otwór
Jakby się znaydowała Kiła. Ważność stanu
tego zaleca nayczęstsze ostrożność i dla tego w części
dolney rozcięcia robi się cięcie na cal długie
którem obnażywszy Tun. Vag. wiąże się szczypczykami
i cięciem nożyczek fałdę rosiąc. z tak
iak otworzenie Wierek Kił.

Zdarzenie 1. Skal. Jądra 2. Ar. Sperm. z innych.
3. wstrzymanie się odpływu 4. Zaciekanie
między rozmaite Błony Worka — po Operacyi
1. Z. Jądra z Worka 2. Uchwycenie się ropnia
w Worku J. — 3. Gangr. Wor. J. 4. gwałtowny
ból 5. silne gorączki — 6. Krwawienie
następne 7. i stąd Hemachohele

2. Nast. Gdy Z. V ziemia Piiawki — gdy Z. z
ciekłby V w. Tk., rozszerzyć się cięciem lub mieyscu
z którego by naylatwiey V spływać mogła — gdy Z.
V w Jądrze i pochwie iego i mo[illegible] skutkiem płynu
wyciekaiącego wtedy można się spodziewać choć przy

padkiem ulczenia stałego — tak więc leczyć by przyprowadzić
do celu ulczenia a rad: — Ropień rosnąc — Gangr. wortu
wymaga Okładem ciepłych odmiękczających i oddalenia
przyczyn — Gdy silne bole wtedy zimne potem ciepłe
okładania — Pijawki — ciepłe kąpiele — Odszedł c. Opr.
Enemy uśmierzające — Gorączkę z — s. oddaleniem
przy: pow: i stosownie do stopnia leczy się — He-
matokele nakazuje wykon: Op: rad. cięciem lecz często
i cięcie samo nie jest dostatecznem, bo sączenie się krwi
z ww: pł: Bł: Pochw: nakazuje wycięcie tey
błony — Krwotok ex Ar. Sperm. wymaga podw.
okład zim z odcięcia Jądra — Gdy Wodz. Jądr.
nabrzmiewa i wzrasta do stopnia dawnieyszego
Hydrokele pewno jest że rozrastanie to jest czystem
Hematokele — Powrót V wymaga punkcyi dro-
giej z ulczenia stałego — Zresztą operowany przez 24.
do 30 g. powinien zachować nayst. spokojność

Operacya Radikalna

s.p. 1. Cięcie — 2. Zastrzyknienie 3. Zawłoka — 4. Caustica.
5. Wsuwanie wałka ze skubanki 6. Wycięcie Bł. Pochw.
7. Operacya złożona z cięcia i z użycia środka trawiącego
s.p. 1. nayst. uderza sobie zalety 1° że przez nie nayprawniey dopuszczamy
celu —

+ zastanawiając się nad warunkami Hydrokele — Sposob
boniem cięcia i sposob odczynu są z warunkami do uleczenia
2do Sp: tem zaradzić można nieprzewidzianym stanom
Komplikującym — iak Kile — Sarkokele — Wyprowadzić
można ciecz ieśli zbyt + gęstą — zaradzić można Bł.
Pochw: stwardniały — Hydatydom — gdy się znaydą
wspolnie H. T. veg. fun. Sperm. naylatwiey
się zapobiegy 3o Nayskromniey będzie można
leczyć Hematokele które nieludzi fałszywie posłać
H. przybiera — 4o Operowany w 14. d. opuszcza
łoże a w 5. tyg. + uleczony 5o Zaradza się +
nie nagromadzeniu Ropy. a które na nowo
mogą wyciąć noża — 6o Gorączka ból iako skut
ki operacyi są i nie zbyt wielkie i przemijające
7o Można przy opodob: stop: Z uregulować
8o Z. ani zawielkie ani za małe być nie może
9o Cięciem znaydując że Jądro na nic się nie przyda
natychmiast wyciąć można 10o Oper: ta nie +
trudna —
Przeciw Zastrzykaniu to można powiedzieć że gdy ciecz
słabo drażniąca nie można otrzymać tego stopnia Z

18 27/6 29.

który j nie odbitym warunkiem do pewnego zaleczenia
gdy zanadto drażniąca Z. wywiera zanadto wielkie
męczące — i szkodliwe skąd nastąpstwa — 2do Jeśli
Bł. Pochw. Jądro j grubo skurowało. na takiej
zastrzyknieniu zwyczajne nocy — wpływu niema,
gryzące zas. naraża się na niebezpieczeństwo
Jądro zdrowe a tem bardziej schorzałe — 3o Przy
wszelkich komplikacyach a m przy skirowaniu
Jądra może sprowadzić b. smutne skutki
4o Gdzie są Wydatki dy tam nie tylko S. S.
bezskuteczne ale i wcale nie j do użycia
5o Jeśli się znajdzie Wydz. tylko w Smutku
Nas: z tymże za H. T V. pr. testis. wtenczas
zastrzyknienie j bezskuteczne — Atoli Ro.
przyznać należy zastrzyknięciu że u dzieci, mło-
dzieńców j środkiem d. pewnym i bezpiecznym
a nawet i u dorosłych pod temi warunkami gdzie
H. j zwrócę i nie wielkie gdzie Bł. Pochw.
wielkie — nie ma komplikacyi i jeszcze nie częściej
punktowano —
Przeciwko Zawłoce 1. iż te same niedogodności
są towarzyszą jak przy zastrzyknieniu

2do gdzie po punkcyi znaczne nastąpiło krwawienie
3o gdzie Bł. nadzwyczajne 4o gdzie b. często punkcyi
przedsiębrano – 5o Gdzie worek ⅄ b. twardy – lecz
często dopinany celem wyjęciem części jednej
naczynia które zawierało wodę

Co do Sp. ⅄ wystarczy on niekiedy do osiągnienia
celu lecz nie zaręcza tej pewności tego
bezpieczeństwa jak cięcie –

Wsuwanie Wałka ⅄ Tedenea nieprzedorzecznym

o Cięciu

Zabrody 1. Przecięcie ogólnych powłok – Bł. Pokw.
Jądra cięciem podłużnym 2. wyparcie cięcia
3. Zasadzenie stanowi komplikującem ⅄
takie opatrzenie za pom. którego Bł. Pochw.
Jądra. tak Z. wstaje iż ⅄ w Z. z
wprost organiczne pozadanie tej Błony
z Jądrem od tyłu następuje z tąd ⅄
długie wpienie Jądro się stapia z tąd
⅄ Rupienie z Granulacyą tak w Błonie
jako też w powierzchni Jąder tekstury

Stwardnienie Nabrzm: Jądro wsposobie Sarkokele
połączone z bolem Jądra i Sznurka 18. 4. Wrzody
złośliwe z przeistoczenia ważniejsze Błon Worka
5. Współistniejąca Kiła. 6. Jakikolwiek inny stan
chorobny d. ważny 7. Starość - Jeżeli Nabrzm:
Jądra i stwardnienie 4 tylko skutkiem obra
zenia Jądra poprzedniego z pozostałością wyję
sby dyskrazyi z samey V. - wtedy n. t.
nie zabawnią Oper: ale takową nakazuią.
Jeżeli Kiła zrosła nie wyprowadzalna wtenczas
n. t. p. same cięcie ale i innym sposobem
operuiąc można by obrazić części Kiłowe
Lecz tam gdzie części Kiły są ruchome i wolne
przyrodzone z nabytu wtedy iedyne Cięcie -
Jeżeli Błony Worka dobrego stopnia straciły
Kurczliwość iż spodziewać się nie można
iżby po wypuszczeniu V nagłem skurczyć
się mogły - i mogłyby przyjść w paraliż
z przepełnieniem krwi w N. Kap. po na
~~głem~~ wypuszczeniu, stąd dla wypocenia
krwi - dla łatwo następującey Gangreny

v. Natego że zeszływniałe stwardniałe nie uległy
Z. plastycznemu – Przeto lepiej poprzednio
przedsięwziąć curam palliativam – a po
tem gdy raz drugi się V nagrom: odtąd przed
sięwziąć C. radicalem

Przyrząd Noż prosty Zeł: r. Nożyczki proste
i Kupcowe – Klesczyki Anatom. – Narzędzie do
podwiązania tył. Gębki zimne V. – Pła
tek Płótna cienki używany do 5. c. długi
do 4. szeroki którego brzeg j. ponacinany
Wałków skubankowych ilość stosowa 20. Bc.
Ol. Migd. Skubanka – Kilka pęczków Skub.
do polerycia Rany – Kilka pasków
lepkich – Podkładka – i Suspensoryum
Pomocników dwóch – 1. podaje narzędzia
2. zdatniejszy działa wspólnie z Operatorem
Chorego układa się poziomo przy prawym
brzegu Łóżka nadzieje mu położenie
żeby głowa – tylko był podniesiony
pod tylko [illegible]

ogolić Włosy — Czyść poziomą suspensorii
zabrzy się do koła Średnicy Płatek
mający unosić worek zabrzyć na brzuch.
Op. przy H. I. V. pr. test. 1. czyn: na środku
guza utworzy się fałdę poprzeczną która ma
zawierać w sobie tyle skóry ile długości ma
mieć cięcie — Koniec jeden fałdy pomocnik
2. operator trzyma poczem przetnie się
ją jednym pociągiem noża wśród tego
pomocnik ręką wolną podnosi Worek
długość cięcia ma być $\frac{2}{3}$ długości guza
jeżeliby po przecięciu fałdy cięcie nie było
dostateczne — przedłużyć je do góry a nadto
nożem. — 2 Czyn. Odsłoniwszy T. V. pr.
skazownikiem lewym szuka się miejsca
w którymby płaskiemu było najwygodniej
ostrożnie się przebija a cofnąwszy noż
a się przyglądając końcu palec skazow. lewego
na otwór przebity i wprowadził ron
spiesznie nim. V. odsłonięcie

do dołu. ieżeli otwor był u góry zrobiony — Kiedy
ieżeli był dość nisko zrobiony — naprzemian
i do góry i do dołu ieżeli otwor w środku
a ieżeli otwor d. obszerny od razu natychmiast
wsuwa się skarzownik do Tunic. V. i zamyka
go — potem wprowadza się nóż z Nożyczki
i rozcina się Bł. Pochw. na 2 : 2½ c.
Ku dołowi cięcie w Bł. Poch. : ma być zbroj
sze na linii kilku od cięcia zadanego
Tunicę Dartos. ieżeli przypadkiem cięcie
zrobione było mniej swym z większym wkładu
wydarzyć się może iż Jądro wypadnie i z
płatek Płotnej i Walki skubanki zdrą
wysuną się na wierzch — Gdy było za
małe. z trudnością przyjdzie cały aparat
na Jądro założyć — i następnie uwagę się
tworzyć składy Ropy — Jeżeli by przy
cięciu Ar. Sowtalis Est. krwawiła podwią
zać ią należy — dla zapob. krw. nast.

18 ~~27~~ 29.

Jeżeliby Operator odważył się robić Cięcie w Hd.
zadawniałym — wtedy przynajmniej p. sam
środek — dla uniknienia skaleczenia Sznurka N.
W tym razie przedsięwzięcie jak najostrożniej robić
i jeżeli nic nie zabrania blisko dnia
samego Hd. przebić przyjdzie — Gdzie zaś
Hd. z małej tam nie należy otworzyć
Bł. Pach. w górnej części aby nie skal.
Sznurka N. — Gdzie się znajdzie częstkowe
zrozumienie Jędrz. z Bł. Pachw. na przodzie
Hd. tam obok tego cięcie — Pięć uwag
przy cięciu na Hydatidy leżące między
T. dartos i Vag. com. z tej i T. propria
testis — aby się nie zdawała czasem
przebijaną z worek Tkw. że się wesoło
do T. propria — Wtedy rozeznawszy się
mnie się Tki palcami z szczypczykami
i wyciąć nożykiem z nożem.

poczem przebić T. propr. — Lecz tam gdzie Jane
Vbi stanowią H. poszło wyjęcie nie
należy na razie T. propr. — Gdyby
się znajdowały na Jamym Jędrze pod
cinać — Gdzie Bł. Poch. twarda zgubrach
mało i wcale nie ugina iż ca się wtedy
mąwszy wyciąć część — Gdzieby się po
przecięciu pokazało Sarkokele — tam
namówić chorego i natychmiast extir
pować — W razie gdzie H. jutą
czasu było z kiłą nim się przystąpi
do opatrzenia wprowadzić należy ogni
kity i wstrzymać ie w Jawie Bon
du bonne Operacyi — gdy uwięzła
tam Herniotomia — a ieżeli okoliczno
ści dozwolą potem do końcy się
Operacyą H. — Bywa nieludzi
iż w Wolu Kolonym zamiast

przeciwko znajdzie się V a to o wszem
samym = wspólnie i w Bł. Pach. Jądr.
wtedy obie przeciąć i wyposcić –
Opatrzenie. Pomocnik wyjmuje za oba kąty
Rany Bł. Pach. Jądr. wsuniętemi pal
cami skorzowanemi jak haki i nap
rzeciąc cokolwiek unosi do góry – Operator
przykłada płatek płótna cienkiego używanego
nam w Ol. Mig. na brzegu rościętej
Błony wsuwa łopateczkę po obu bokach
Jądra między Bł. Pachw. tak głęboko
by dotykał się tylnej ściany Bł. Pach.
otaczającej prawie dokoła Jądro. poczem
zasunie płatek ten w fałdy boczne
u góry i u dołu poczem zawinie brzegi
płatka na zew: obwijając niemi
brzegi Rany Bł. Pach. – Tak owinąw
szy wprzedziały boczne wsuwa Walki
wolejku Między zmienione Szczypczyk

a wypełniwszy niemi dostatecznie zawsze brzegi
płatku na wałki na to kilka pęczków
skubanki - a oczyściwszy ranę utwierdza
ie paskami Lepkiemi sciągaiąc niemi
Wargi Rany tamiąc darłos celem
zapob. wypadnieniu Jądra na to wszyst-
ko podkładka która się otrzyma
u woźnikiem - Można i tak za
kładać Płatek przykłada się owalny
takiey wielkości by dostatecznie okrywał Jądro
wodkiem brzegów Rany Bł. Pochw.
brzegi iego za pom: Wszystkich zasuwa
się z obu boków do koła Jądra
aż do tylney ściany Bł. Pochw: tak
iżby dochodziły brzegi do miejsca
w którem Jądro łączy się ze smukiem
Nas: Między zew: pł. płatku
a wew: Pł. Bł. Pochw. z obu

wtedy można mocniey wypuszczać — Tam gdzie Bł.
Poch. zrosła się na przodzie z bokami z Jędrem
ile można wsunąć iak naydaley płatek dla
zapob. zaciekania ropy Latta radzi
wsuwać cały Worek J. wystawić część
wz. Bł. Poch: chwyt kilka na działania
powietrza i opatrzyć stosownie — miarkując
Z. by nie doszło do wysokiego stopnia.
Gdy Bł. P. twardsza z osoby — drażliwe
radzi miękką gąbką zlekka ocierać. wz.
gł. Bł. P. by ją to wzbudzić Z.

Zdarzenia podczas Op: mogą być 1. Krwawienie
znaczyn. Bł. P. kurczyć się nie mogącey
2. Wypadnienie Jądra — na krwawienie wzy
ć się składań sączących styptycznych z
zimną a ieśli krew nie zatrzyma się wyśledzić
czy krwaw: z brzegów Bł. P. czy z powierzchni
nie obrażoney pochodzi. w tym razie obszyć
się takowe brzegi podwiązanie się sposo

2 Lutego 1834. rok w Dyzicznym pokoiu w Koszarach Sapiesznikow

tem Suturę transgressivę — w Dn. razie w Warszawie zajęcie Bł.
Poch. o tyle aż krwawienie się wstrzyma
Gdy jądro wypadnie wprowadzić — zaledwo płaskie
lepkie a gdyby te nie wystarczały zamachem
staranie bo natura zaleczy
Po Oper: Krwaw. nast. ex Ar. Scrot. ext
z Bł. Pocha — Gwałtowne Z. — Wolka J.
Peritonei — Gangr. znaczna Gorączka
Kolka — Nagrom — Ropy w Worku J.
nie zrośnienie się wszędzie jednostajne
a zatem odosobnienia Wadz — co się ty
ze zaradzenia — postępuje się tak
Krwawienie wym: odjęcia opasania i wstrzymanie
Krwotok Zim: V z Stypt. Z. s. Kiem
zapot. się rozwolnieniem opatrzenia gdy
grom. Gangr. wyjmuje się + część z wszystkiemi
Wlaki potem okład. zimne — piżmiki
Sole zob. rozwal — Duła ścisła
rzadko potrzebna V. Lett — Enemy

w Z. Perit. Ks. Pisarski — Enemy — Calomel.
c. Magnesia et Extr. Hyosc. okład zimne
oddalam się Wałki — Jeżeli by spowodowało
wszystkiemu — okład: zimne były niedogodne
używa się ciepłych — Gangr. potrzebuje
fern: ciepłych. — Nalewa Arom. — oddalenie
Wałków — Gorzałka przy tem z — S. Kolki
okładaniu ciepła suche — Enemy uśmierzające
gdy to nie dość rozwolnić opuszczenie wyjąć
wałki — Skubanki potem zadać Mixturę
obiskę c. Opio — Gdy się natury Tran
matycznej z ukrywają Z. Peritonei
z Enteritis postąpić stosownie
w Radzie Nayrozm. Popy: jeżeli by
nie można nudzić się sercem — wyj
noża — Tam gdzie nie jednostajnie
Bł. Pach. zrosła się. Sądzem że nie
stosowne opatrzenie było z Bł. P. byłby
taki iż należałoby się wyciąć.

18 30/1 29.

wbedz wprow: zgłęb. r. a potem ramie
rozyczek z końcem bypym do nayzgłęb
szych punktów Jamy Bł. Pochw.
i przecina się — poczem Ramę ciąg
i Jamę Bł. P. wypycha się z Kub.
mocno — po oper. Zadać Opiat.
Dietę urządzi się przy Skop. Z
przy odczynie na iaki chory zdobyć
się może — Wcznym j. sperumek
bez względny na kilka dni po oper.
Gdy suspens: nie dość umie wypchać
z kubanki pęcznemi — we 48-g. zdaj
mie się powierzchowne opatrzenie po od
mie bieniu d. 4. można wyjąć kil.
ka Wałków — a oczyściwszy ciepłą t.
wieysce wsuwa się świeże — Tak po
stępuje się do 7. z 9. d. wbedz płatek
płótna wypycha z Kopa — Poczem
przyimie się Jo — poczem.

wszystkie punkta między Jądrem a Błoną
wypełni się Wałeczk. w Ol. Migd. z V.
ciepłej. a postrzegłszy w kolorze miejsca
zaczęło się pozdrawiać to miejsce
nacięte ma być wypełnione Wałkami
w 11. d. 14. opatruje się 2. razy dziennie
potem dość raz — Zabliźnienie
przyspieszy nacieranie P. Pielucznym
Gdy znaleziono Jądro kwalifikujące się
do wycięcia a chory niechce zaniechać
Płatków i Wałków i opatrzyć powierzchownie
ale uprzedzić o powrocie Wody —
Sposób zabrzyknienie Prócz narzędzi
potrzebnych do przebicia potrzebna strzy-
kawka do ℥ ij aby rurka ściśle do
3. gr. przypadała — ½ kwarty Winowajcy
32° Reaumura (R). Kompres. Lekarz
przebija wszelki wypuszczenie pamię-
taiąc aby kulka 3 gr. iak najgłębiej

wsunął. Pomocnik powinien trzymać Wo
rek Jądr. by przy padkiem nie zsunę
ło się Bł. P. z ruski. Potem wymo
dzi pomocnik ruskę Strzykawki do rurki
Zgr. i strzyknie zwolna tyle ile się
zmieścić może. nie rozdymając do
dawniejszej wielkości skoro pomocnik
ruskę strzykawki wyciągnie operator
zabiera zaraz palcem ruskę Zgr.
i drugą ręką mięć będzie worek J. ale
aby wino we wszystkie zakąty Wino
grzeczenie sprawić mogło po 5 z 6. m.
wypuści ciecz. i drugi raz zastrzy
knie - zatrzyma ciecz w Worku Bł.
Pach. tak długo aż chory b. przeciwko
wy ból uczuje w Worku J. wzdłuż smuk
J. w ok. Nerek tak i z bliska
i zaudlenia - Jeżeli drugim zastrzyk
nie uzyskano tego stop: bolu - wtedy 3. dzień
cieczą tak ciepłą i ale chory zmieść może.

Poczem wypuści się Płyn - strzykawką pocz-
ąć się do wyssania cieczy - Na chor.
Plaster. lepki Worell J. obłoży się okładką
zmaczaną w ciepłym Winie a wszystko
utrzyma się uwornikiem - Nakłony
radzę by dzieciom i chłopczykom zastrzy-
kuje Powietrze. Gdy niedostał ulgi
od V. i Wina - U dorosłych w ma-
iących Bł. P. twardą uczyć należy
silnieyszych środków nie dając się
poruszać narzekaniem chorego. - Pamiętać
aby Rurka 3go. nie zawodzi - stała w Ja-
mie Bł. Pochw: bo jeżeli się zjawi
i cieczy zastrzyknie się nie do Jamy
n. t. Gangr. Worka. ale i śmierć
może nastąpić - Po wypróżnieniu
Wody nim przedsięweźmie się zastrzy-
knienie wybudzi stan Jędra
a jeżeli przeistoczone a Bł. P.

za b. grubą zbornastą — wtedy lepiej nie ze
strzykawca — i c. zostawić zbiorego przy
punkcyi — z rosiąc z wyciąć z jeżeli
jądro na nic się nie przyda wyciąć
4. 5. d. okładać Winem w tem czasie wy
tkie L. wzniosło się wraz do tego sto
pnia iż okłada się środkami ośmie
szającemi póki niebezpieczeństwo nie
minie — później zaniechać i oczeki
wać —

Sp. Zawłoką Potrzebne: 3 gr. z ruską
obszerną do 4. lini: drugą rurkę powinna
mieć do 5. cali i tak grubą by ją pierwszą
mogła się przesunąć — Zgłęb: 6 i 7 c.
drugi któryby w jednym końcu miał
Pole 3 gr. w drugim ustko — Zawłoka
z kilku nitek grubego jedwabiu tak
grubą jak rurka druga — Kąpiel z ruch
paski lep. Kompres uroźnik

Chorego ubiorze powinno przy boczu pracujące

Doktor Operator ubiera się z nosz

tak jak przy [illegible] pełnię swe pro

[illegible] potem [illegible] drugi

z [illegible] [illegible] od dyszel

górnej części [illegible] [illegible] wyso

[illegible] [illegible] z [illegible] aż

do górnej części [illegible] przebieranej

[illegible] [illegible] [illegible] na zewnątrz

[illegible] w górę zewnątrz [illegible]

z [illegible] obie [illegible] i obie końce

zewnątrz [illegible] [illegible] – Osa

[illegible] przeciętnie operatory [illegible]

[illegible] – [illegible] [illegible] i [illegible]

[illegible]

Leczenie Jakiby [illegible] się ze

[illegible] [illegible] [illegible] a to

[illegible] – na [illegible] okładami

wymierzaiące — Gdy Rupa się nieprzerwa
dzie nożem się drugą utorować. 12go
— 14. d. po operacyi przy opatrzeniu
wyciągnąć kilka nitek i tak go
zwolna z — s. aż ostatnie wyciągną
się nitki ze smoła

Sp. Środ: Trawiącem ~~pr~~ Else Na część
przodową i dolną przyłoży się okienkowy pla
sterek teplis nato przykłada się kawałek
Lap-Caust. Ch. do 10. l. długi 5. l. szeroki
a ten zarobi się wapnem i przyło
ży się p. 5 u 8 g. Jeżeli tedy
pierwszego środka nie skutkował.
wzyie się we 3. d. na nowo
na skorupę spalony przyłoży się
pęcek skub. namaczony Ung. Dig
na to kompres i unośnik — Skoro
odpadnie strup. w miejscu przetrawio
nym przebije się lancetem

wypuści V i Nanowo tak iak wymody wpoły
się — Udzieci Arg. nitr. fusum —

5. Sp. Wycięcie Dos prosty i wypukły Zgłęb.
r. Klescze Anat — Noryczki Kupera.
Narzędzia do podwiązania żył. — Na
środku Nabrzmienia tnie się wzdłuż
od góry aż do dołu skórę odrabia się
się z przodu ku tyłowi aż do Epididimis
Potem otwiera się Bł. Poch: otwór iey roz
szerza się aż do dna Worka po czem wyn
się części boczne Bł. P. palcami i szczy
pczykami i wycina się noryczkami aż
do tego mieysca gdzie nabezpieczeństwo
zaczyna zagrażać t. i. do Epididimis
i Sznurka — Potem wypełnia się Jamę
do koła Jądra Walkami zmaczanemi
w Oliwie i postąpić iak wyżey

18 3/2 29.

Jeśli się działanie zaczęło cięciem i natrafiono na taki stan Bł. P. który nakazuje wycięcie - z powodu odpłynionej odrobienie Bł. P. od Darbos. już nie da się tak łatwo uskutecznić - W takowym razie wyjmuje się T. Darbos Szyp czykami Anatom. - pomocnik pociąga na sobie T. V. propr. i w takowym utrzymaniu Błon - Operator oddziela o tyle ile się da. ściągając T. Darbos ku tyłowi wyjmuje część T. Vag. o ile zdaje mu się zgadzać potrzebą (Nożyczkami)

Sp. leczenia złożony z przyłożenia Caustica i Cięcia

Na całym guzie stosownie do jego wielkości ciągnący fałdę przecina się takową na 2. cale p. skórę aż do Bł. P. na tę Błonę kładnie się z Blaz gryz: g. i zasobiony na ciasto - z pęcek Skubanki w tego Mydlarskim zmaczamy i utwierdza się Plastr. l. po 3. d. odczuwa się ciecz wypuszcza się i otwór z przezarcia wynikły wsuwa się kawałek gąbki, z płótna wyprzęgnięty wsuwa się do Jamy Pochwowej zostawia tam po 3. d. Po czem odnowi się aż do 10 - 14 d. po 20. d. uleczenie zwykle się kończy - Dla rozmaitości stanów Chorobnych Operacye wszystkie podpadają zmianom

1° Jeśli w Smarku N. znajdzie się V - wtedy wy

mnie się ukośną fałdą - przecina się ią. poczem odkrywa
się stan Sznurka N. - Gdy V wypiedynnych Komorkach Tk.
Sznurka z Hydatidami - pierwsze przecinaią się - drugie
wycinaią Nożyczkami Kupera z ostrożnością - poczem wsu-
nąwszy do Rany płatek z płótna wypełnia się
wałkami Skubanki - na to pęczki Skub: i Plastry
lekkie obwinie się podkładką i utrzyma się uno-
śnikiem -

2. Odm: zachodzi wtenczas ieżeli znayduie się Hydrokele
w Kanale Pochwowym Sznurka N. - ścisłey zwana
Hydrokele Cistica i w tym razie podobnie się postę-
puie iak wyprzedzaiącem - tylko z tą różnicą że
naczynie zawieraiące V w znaczney ilości przebiią
się nożem prostym - gdy mniey V. wtedy chcesz
się tak iak Worek kilowy w Herniotomii - po-
czem wprowadza się Zgłęb: Rów: - a na nim
przecina się Kanał Pochw: nożyczkami z nożem
prostym ku górze i dołowi do punktów dostatecznych
maiąc uwagę na naczynia Sznurka N. - Gdyby
był Worek gruby twardy - wyciąć go o tyle ile się
da bez nadwerężenia Naczyń Sznurka

3. Odm: potrzebna przy Hydrokele wszczepiła

1) jeżeli T zawarta jest w Bł. P. Jądra i obraźliwość cho-
rzyć nie jest wielką normą przedsięwziąć ulecenie za
pomocą zastrzyknięcia — Przy annulus Abd. zas-
trzywszy się stosowny nacisk celem uzyskania
pojednania tych części — Jeżeli zaś obraźliwość jest
większa, lepiej jest karać unosić tak długo Wo-
rek J. dopóki T naprawdę nie wstąpi do Jamy
Brz. a potem założyć na pierścień Brzuszny
Op. Kiłową poleci się długo ją nosić a nawzaj
kiłowy użyć Sr. ściągn. drażniące — Tak mamy
u słabowitych dzieci uzyskać ulecenie stałe
u dorosłych zaś przeciąwszy i wypuściwszy T. uży-
je się natychmiast Op. Kiłową
2) Gdy Hydrokele jest w tej części proc: Vaginalis
która leży między Annulus Abd. i miejscem
Bł. Poch. Jądra zarosłem. w takim to razie
wywarłszy stosowny nacisk na annulus Abd.
odkrywa się smarek n. i postępuje jak przy
drugiej odmianie — Po opatrzeniu aby nacisk
był stały na nowo się Op. Kiłową założy
4. Odm. Wtenczas jeżeli T znajduje się w Bł. P. Jądr. i Szn.

W tym razie rozcina się ogólne powłoki od pierścienia
Bł: aż do dna prawie Worka – poczem otwiera się
T. V. propr. testis. – następnie otwiera się już szmurki
Nasiennego. Opatruje się sposobem wałków i Worek
Bł. Poch. i Worek utworzony z nagrodą T. w szmur-
ku Pas: – Rozcina często w tym razie chybił
dla niemożności poznania a priori a nawet
a posteriori Bł. P. Jądra a to dlatego że
zniknienie większej części Guza poczyta się
za zupełny odpływ T. tak iż operator się
dziś może że przy szmurku nic nie zostało
Przeto wypuściwszy T. gdy jej podejrzenie że
i w szmurku N. znajdowała się – rozcina
się nożem powłoki szmurku N. od Annulus
Abd: aż do górnego kąta cięcia Bł. Poch. Jądra
zadanego –

5. Odmiana Wydarza się wtedy jeżeli wspólnie w obu
pochwach Jądro T. zawarte – Wtedy wykonywa
się cięcie z każdej strony osobno i jedno po drugim
tymże sposobem wałkami zupełni się Bł.
Pochw. lecz nie wzywa się podwójnej i tożsamej

wałków ograniczam się tylko stosowaniem ich i bierzę ile do wzbudzenia odczynu potrzeba

Operatio ad Hematokele

Podobnie się postępuje jak przy Hydrokele — Jakoż gdy krew jest płynną i po zrobieniu cięcia odpływa wtedy zapobiegając nowo utworzyć się mogącemu Hydrokele zaniecha się wałków tylko usuwa się płatek płócienny jeżeli zaś krew jest skrzepła wtedy otwór z cięcia utrzymuje się otworem by krew dobrowolnie odpływała — Opatrzenie zatem będzie czysto pokrywne — uleczenie dalsze zostawia się naturze

Operatio ad Varicocele

Jest op: z którą przecina się ogólne powłoki Worka Varices się odsłaniają wyjmują się palcami i potem po poprzedniem podwiązaniu przedsionych naczyń nożem się wytną — Ściśle pamiętać należy o nie obrażeniu tentis nasiennych i vasis deferentis — Ponieważ stan ten może być bardzo skomplikowany

a podwody do tego nie obwiązane — stąd nic ogólnego
ustanowić nie można — Ale rzadko można uznać
stan ten za wskazanie do operacyi — przeto u-
s. zrobi Extirpacyę Jądra z się okrywy smoczek
N. i Epididimis.

O Amputacyach

Amputatio Artuum

Czynnością tą zamierzamy część z całości odnogi w kierunku
średnicy poprzeczney od reszty ciała oddzielić. Celem
zabezpieczenia zdrowia ogółowi. Główniejsze czynności są
1. poprzednicze zatamow: biegu krwi w przeciętn. wzdłuż do
odcięcia przeznaczonego 2. prostopadłe przecięcie skóry
w postaci obranej. 3. przecięcie mięs w postaci bez
gliżby z płatowej 4. przecięcie Więzadeł stawowych
i periostii 5. przepiłowanie z wyłuszczenie kości
ze stawu — 6. zatamowanie krwawienia podwią-
zaniem części bez użycia zimnej T. z innem
7. Połączenie rany i opasanie stosowne do trzonu
sztucznego który chce my wydatnić do zniesienia sondłu

Wskazania są liczniejsze niż zwykło się w prawidłach podanych
do Amputacyi znaydować. W ogóle bez względu odcinać
można tam gdzie ściśle wybadawszy stosunki choroby mię-
scowey samey jest się i stosunki iey do ogółu ciała z ludzi
widualność chorego ze względem na stany uboczne
zewnętrzne można powziąść myśl pewną iż chory
członek, iako też i życie chorego. Żadnym sposobem
leczenie innym nie może być utrzymany a przecież
jest wiarą podobieństwo iż odciąwszy członek życie przy-
naymniey ocalić można. Co do ogólnego wskazania
Amputacyi lecz nie warunkowo powiedzieć można
ze wskazaniem jest 1. Wszelki stan chorobny członka
którego możność uleczenia przypuścić da się, lecz
do uleczenia takiego nakładu sił potrzeba, że
między 10. przypadkami 8. chorych ginie nim
przyjdą do zdrowia z wyczerpania. 2. Że
kowa choroba członka przy którey członek da się
utrzymać zupełnie do prawdy podobieństwa
lecz po uleczeniu s. s. niewyłącznem a nawet
ciężarem dla chorego. W 3 stosować da się
do członków dolnych. Tem b. wskazanie ieżeli
powątpiewać można że siła nachory do uleczenia któro-
by mieyscowey może nie wystarczy

3° Takowe Rany i inne stany Chorobne które tylko pod najpoprzyst-
niejszemi dla chorego stosunkami zu: dają się uleczyć
w odwrotnych stosunkach bezwzględnie wymagają amputacyi
Szczegółowe wskazania do operacyi są: 1° Złamanie kości
szczepowe połączone ze zmiażdżowaniem ze stłuczeniem
gwałtownym części miękkich — w tym stopniu i w takiej
objętości iż członek żadną miarą utrzymany być nie może
2° Takowe strzaskanie kości gdzie szczepy w s. s. przyp.
w nader niebezpiecznych organach — wyczerpujących bolesci
w gdzie żadnym sposobem kości zatamować nie można
kości wzbudzonej przez te same szczepy — których szcze-
pów bez narażenia chorego na śmierć odejmować
nie można. 3° Takowe strzaskanie po którym ope-
wszystkie przewidywać można niebez. p. Z. Gangr. i Rop.
wyczerpujące jak to są bywa jeżeli część górna i dolna
kości rurowej i nawet część stawowa kości skaleczoną
była 4° Strzaskanie kości i zmiażdżowanie części mię-
kich sprowadzone przez ciała tłuczące jak to: kule działowe
w czasie kontuzyi robią po takowych skóra zostać nie
nadwerężoną a przecież zmiażdżowanie części strza-
skanie kości jest takie iż moment jeden do Gangreny
potrzebny — Rzeczone 4 gat. strzaskań gdziekolwiek zostały zawsze
są wskazaniem do amputacyi —

18 3/2 29.

5° Stłuczenie części miękkich ważnych rozmaitej obję kości
w mniej ważnych tak z zerwaniem współczesnym pni
naczyń i Nerwów. 6° Członki odurwane całkiem w
powiększej części od postrzału grubego m ieżli w bli
skości stawu część kości pozostała j strzaskaną i po
wierzchnia części miękkich j pokurganą poszarpaną
7° Stłuczenie większej części ciała otaczającego. Staw
łokcia i kolana – stopy – i stawów rzędowych (falant)
8° Strzaskanie końców stawowych teraz rzeczonych
kości – 9° Skaleczenie stawów postrzałem przy którym
kula utkwiła w kości – 10° Wielkie rany ciężkie
i przerznięte stawu kolana i stawu stopy. Rany
które do kości a w kość samą drożą 11° Zu
pełne wywichnienie stawów zawiasowych wspólne
z przedarciem Więzadeł i części miękkich otaczających
ie 12° Utrata większej części kości rurowej
u osób dorosłych – Sprowadzona p wpływy zawrzą
trzne a p nekrozę 13° przerwanie pni tętnow
członka z których wynikłemu krwawieniu żadnym
sposobem dać rady nie można – a aby nawet
dało się zaradzić, naczynia poboczne nie są ustawić
do pożywienia dostatecznego członka –

20° ogromne rozdęcie części stawowych kości z jakiego
będą powodu połączone z rozpaczą wyczerpującą
21° ogromne rozdęcie kości - guzy różnego nazwiska
które z same p. się zagrażają mizerniem części
miękkich a tem samem i życiu nawet guzy części
miękkich podkopujące zasady życia nie dające się
innym sposobem oddalić i czyniące członek
ciężarem 22° Tumor articuli - Tumor albus
w 3. a nawet 2. zakresie jeżeli pojmedzie do wszystkich
wszelkich sposobów leczenia bez skutecznie 23°
Stan Cadeynomatyczny tak części miękkich, jak
Osko zarwanie części twardych z jakich kolwiek dy-
skrazyi on pochodzi - tudzież guzy złośliwe
niczem nie pokonane - zagrażające życiu albo
tę zokow i z bolem Do tego policzyć można
guzy p. Pota. Wpodku i u góry tyłki i noszący
nie ale cechy Anewryzmatu - 24. Gangrena wy-
nikła z zewnętrznych wystawień - ze stosunków człon-
kac takich które życiu b. zagrażają i przy których
czekać nie można oddzielenia się Gangreny przyczem
nie ma nadziei iżby Reprodukcya przyczynić się mo-
gła do wynagrodzenia straty [illegible]

18 5/x 29

29. Pałac nadliczbowy – niedzwyczay wielki – 30 Trzon wyni-
kły po Amput. – wpostaci brzegłowey za nadto, zakończony
nie pokryty dostatecznie skórą 31. Takie stany chorobne
na pokonanie których użyto wszelkich sposobów – a które
chcąc leczyć dalej – obudzają wiarogodnieństwo zniszczenia
życia wprzód niżby mogły bydź wyleczone – Tudzież
choroby których wyleczenie nie jest pewne z prześle-
czenia niebezpieczny trudnieyszy od zagojenia rany
po Amput. – przy którym nawet rozsądnie leczące
+ by się naraziło życie chorego niż przy samey Amput.
Zakazy Wogóle wszystkie przypadki w których na 12.
może 10. umrzeć – W których bez Amputacyi utrzymać
można iakikolwiek członek w stanie użytecznym
szczegółowo 1. Gangrena pochodząca z przyczyny we-
wnętrzney – i wspólnie trwaiąca Chor. wewn:
z Gangr. – tudzież iakie Ch. Og. wiele nękaiące
całey Organizmu np. Gangr. szpitalna 2. Tetanus.
tak często napadaiący osoby zranione a nie pocho-
dzący z samey Rany – a ponieważ poznanie nie
pewne – a skutek Amput. iście nie pewnieyszy
przeto w takim razie lepiey wstrzymać się od
Amput. a m gdy się ma robić na członku
wielkim 3. gdzie członek amputowany przestrzeń
działowy gdzie odstrzelenie nie bez błędów stawia

potym prawie topiące — Wymioty biegunka
na pozór powiększone oczy — a dotąd się b. spie
śnie bez widocznego powodu giną — 10 Gdzie
chory przewidzieć nie mylnie że Oper. złey koniec weźmie
a wszcze gdy przepowiada co złey koniec weźmie — 11. Zchrząst
Powiększenie i zwapnienie tętn. w tym mieyscu w którym
odięcie i wskazane — 12 Takowa obiętość choroby mieyscowey
iż wszystkiego zepsutego nożem oddalić nie można ani
gwałtowne wstrząśnienie członka — i całego ciała. i okazu
ie się pulsem ściąg. małym omdlewaniem utratą zmy
słów drganiem czkawką wymiotami zimnem zmianą
cery i ociężałością prawie ołowianą — nie i bezwarun
kowo lecz wypada oczekiwać następstw. — 13. Stan
Chorobny taki Ogólny. który i powodem cierpienia mie
scowego a którego oddalić nie można ani wyleczyć.
14. Rozpulchnienie iedney z 2. kości od nogi — oczem
a priori zapewnić się nie można — stąd znalazłszy
o wstawie i powyżey amputować — mocney bowiem
nastąpi krwawi. nie podob: do utam i utamowany
nastąpi Caries 15° Takie osłabienie i obrzękowe z którey
można przewidywać iż chory i wśród Op. i wśród
Z. skończy —

Bezwzględnie Stan. 1. 2. 3. 5. 6. 7. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 17. 19. 22.
są stanami wskazującemi bezwzględną amputacyą.—
W.Sk. Stany Nro 4: 8. są bezwzględnie wskazującemi ale tylko wczasie
wojny gdyż z 20. nayczęściey 18 umiera — przy stosunkach
pomyślnych będą względnie wskazującemi—
W.Sk. Stan. 18 20 23 26. 30. 31. nie mniey gdy limfatyczne
wgłębi kości nogi ręki — zgięcia kolana łokcia — lubo
są ściśle nakazującemi — bez okoliczności warunkowe
są niekiedy tak zmodyfikowane że sam bieg choroby
iż rozmaicie się wydarzeią — tak iż wskazanie
z zakaz są niepewne — Wtedy ścisłe postrzeganie bie
gu choroby — i przeczucie mogą skłonić — 28: i 29 wtedy
tylko żąda Amput. kiedy sam kaleka ią żąda
i jeśli nic takiego nie zaszło. z czegoby można
powątpiewać o uleczeniu. 30 - nakazuie ieżeli chory
traci b. wiele soków — powtarza się Amp. unikanie
wszystkiego coby mogło na nowo sprowadzić zły
trzon—
Każdy doświadczony Lekarz przyjmie iż gdzie kula
karab. w bliskości stawu kolana wdrożyła w goleń
i którą kolorek kość złamała — a sprawiła krwotok
iż takowy stan częściey natychmiast wymaga
amputacyi czyż się dotychczas przedsięwzięto—

Zapytanie czy znaczney wielkości Anewsi zmała u ludzi
mających ± 45. l. którzy nie okazują komplikacyi
amputować można — wątpliwie odpowiedzieć można.
W końcu w każdym razie przy osądzeniu stanu
zakaz: amput. ± zakaz: mieć wzgląd. 1.
na mieysce mieszkania 2. na troskliwość jaką
mieć może koło siebie 3. majątek 4. Indywidual-
ność 5. Idiosinkrazyę 6. Obraźliwość. 7. na stosu-
nek choroby mieysc. do ogółu ± pojedynczych syst.
8. na wpływ stanu og: na ch. mieysc.
9. na powrót do stanu mieyscowego. 10.
na trwałość 11. zakres. 12. na postęp ±
ograniczenie się ch. m. — wzgląd mieć czy
takowe j. residuum M. 13. na możność wesz-
nia części rozłożoney 14. na skuteczność wszyst-
kich sposobów leczenia i 15. na rady jakie koledzy
Lekarze udzielić mogą — Co się tyczy Dyskra-
zyi to można powiedzieć że ± są trwające
Drugorzędnie ± wytępić się dają J tak Skrof-
ty w 11. latach życia się okazuje mogą
zanikać w C. 7. R. te co później się okazały
ustępują w 13. i 15. — okazujące się w 7 i 9.
nie kiedy ustępują w 17. 21. i 22. — też się
ma rozumieć o podagrze —

Syfilis dopoki się Merkuryuszu nie użyje — Skorbut
najdłużej na rok zostawia po sobie ślady — Artri-
tis. która w wieku męskim pozostała nęta aż
do grobu — Rak ponieważ tylko jest przeistoczeniem
innej dyskrazyi stąd nie tykalną jest — chyba
gdy jest rewolucyą wcale dyskr: przeciwną
wytępioną zostanie — Skrofuły i niektóre
inne nie nikną zupełnie lecz przemieniają
się na Artritis z Raka z mogą istnieć
w usposobieniu — objawiać się w sokach Nasien-
nych — i tylko ze śmiercią pokutnicę Virilis zaś
ta ustępować — Syphilis niekiedy przestaje
się w Raku gdy tego niedorzecznie Merk.
traktowana w Skorbut z Artritis
stąd stosunek Diskrazyi do stanów wyma-
gających Amp: może być ustanowiony
pod tym względem — o ile rozwijaniu się
Dyskrazyi sprzyja wiek o ile wcale przy-
gany i inne — o ile większa ilość nie
jedno czynienie miejscowe być istnie
o ile stosunki sprzyjają tejże Diskr.

oile ię traktowano Stosownie z nie i czy
iest Dyskr: nabytą czy dziedziczną — Wogóle
u dzieci maiących Caries z przyczyny Skroful.
trzeba bydź ostrożnym bo często u nich
natura ✝ zrzędzić może niż pomóc sztuką.

O czasie w którym należy przedsięwziąć Amputacyą

Przedmiot ten rozbierany ✝ lat sto kilkanaście nieco zbliżył się
30. l. woyna — i ostatnie woyny francuskie — a choć twierdzenia nie wy
skuią iescze pewności — przecież zaprzeczyć nie można że pomie
wać wtedy tylko Lekarskie działanie zbawienne kiedy się użyie
w przyzwoitym czasie — Przeto stany powyższe — i
wszelkie świeże skaleczenia ~~ta~~ żądaią Amputacyą natychmiast.
naydaley można ią odłożyć do 24. g: — a zatem nim zacznie
się proces Z. w Ranie — 2do wszystkie Rany i stany choro
bne 1o których możność uleczenia bez A. doświadczenie
wznosi w większey części przypadków, lecz które w dal
szym biegu tak się zmieniaią iż życie, czy to z mo
żnością z nie możn: utrzymania sztuki z b. j zagro
żone z bez A. nie zawodnie upaść musi — 3. których
towarzyszące okoliczności iak Z — G. Z. — Erezipelas.
Konwulsye — obrzydzenie — pomieszanie umysłu — Dyskra
zye daiące się usunąć — Choroby które się wśród tych sta
nów chorobnych wydarzaią — Ganges nieograniczony

9/2 29.

gdzieby Amputować można było 3. gdyż Ropienie
nie następujące w pierwszych dniach s.s. życie
zagrażającem i ropienie przyległych części tak
daleko sięgać może że później potrzeba wyżej A-
robić niż gdyby się było zrobiło przed Z.
4.o Zgubne krwotoki n. częstokroć właśnie wten-
czas następują, kiedy Z. zaczyna przechodzić
w stan chorobny inny. a wtenczas właśnie i Am-
put. jest niestosowna i przeciw krwot: nic zara-
dzić nie można 5.o Przewóz rzeczonych ska-
leczonych - jest nie zmiernie męczącym i s. s.
przyczyną chorób z cierpień wprost zabijających
z tez zakaźniejących nawet amputacyą po-
zwoloną z kaźnych się domyślać że chociaż
przedsięwzięty była później smutnie się skończy
Uwagi te są nader ważne dla Lek: Wojskowego
gdyż te same stosunki mogą nastąpić i wten-
czas gdy n. jest przewożony - dla nader często
wydarzającego się tetanus -
Nadmienić iż mimo to cofnięcie takich ska-
leczonych natychmiast amputacyi i jednak
wiele z nich umiera - nic wiele wartości tej
można.

9/2 29.

gdzieby Amputować można było 3. gdyż Ropienie
wz następujące w pierwszych dniach s.s. życia
zagrażającem i ropienie przyległych części tak
daleko sięgać może że później potrzeba wyżej A-
robić nie gdyby się było zrobiło przed Z.
4.o Zgubne krwotoki n. częstokroć właśnie wten-
czas następują, kiedy Z. zaczyna przechodzić
w stan chorobny inny. a wtenczas właśnie i Am-
put. jest niestosowna i przeciw krwot: nic zara-
dzić nie można 5.o Przewóz rzeczonych skal-
bowanych - jest nie zmiernie męczącym i s. s.
przyczyną chorób z cierpień wprost zabijających
z tez zakaźniejących nawet amputacyą po-
zwoloną z kaszących się domyślać że chociaż
przedsięwzięty była później smutnie się skończy
Uwagi te są nader ważne dla Lek: Woyskowego
gdyż te same stosunki mogą nastąpić i wten-
czas gdy n. jest przewożony - dla nader często
wydarzającego się tetanus —
Na zarzut iż mimo to cofnięcie takich ka-
lecznych natychmiast amputacyi i jednak
wiele z nich umiera - nic wiele wartości tu
można.

ieżeli pomnimy że Amputacye takie przedsiębrane są
na pobojowisku — bo tam z zawrzeźnie się amputuje
z wśród nie dobrego usposobienia umysłu chorego.
często bez rozwagi — często bez potrzebnej pomo
cy do A — z pośpiechem — narzędziami tępo
mi — to wszystko potwierdza iż smutne
położenie wojownika iest większe niż moc
sztuki — i wtedy więcey dowodzi ludzkość
iż by chory wśród męczarni umarł — niż
pod wątpliwą zwróżbą był amputowany.
Pomyślawszy o przewozie na sędzie po Ampu
tacyi — i chorego z ostatkiem strzaskanym
chorego — z zawiązanemi naczyniami — a
posadzkanemi — skubanką — w takim na
zie wątpliwym gdzie chana świeża i im
skaleczenie każe wątpić czy A. zaraz z p
zwey uskutecznić — wielce się wtedy przy
czyni do decyzyi wiadomości — a ile chory
może mieć wygody po operacyi — gdyż
chory który nie m. b. przyzwoicie po A.
opatrywany

i nie może mieć wygody — lepiey go zaraz amputowac niż takiego który ze strzaskanym członkiem możebyć iakiś czas pielęgnowany. Jednakże wczesna Operacya nie wprzód p. b. przedsięwzięta — aż skaleczony odzyska przytomność umysłu — wyjdzie z przestrachu i przestanie omdlewać — Co się tyczy A. pomnieyszych. o których wyraziliśmy w iakich razach mają być przedsięwzięte — pomniey — to można dodać iż nie natychmiast po Z. trzeba się brać — a nie też za nadto odwlekać nie należy — dla tey mylney zasady iż chory osłabiony łatwiey znosi A. niż silnieyszy — Wyczerpa się bowiem iż stopień osłabienia szkodliwego tak nagle i nie spodziewanie wzbudzić się może iż A. przyczyni się do dobicia chorego —

O. mieyscu do Amputowania

Zdrowa oszczędzić iak naywięcey można człeka. Z tym warunkiem aby obok wszystko co chorobliwego być może wyciąć — aby Rana była zdatną do pożednienia —

Ogłaszenia tego Axiomata są: Przy oznaczeniu
mogą uważać 1. Stopień traumatyczności wynika
iącey z operacyi względem ważności członka
w ogóle i w którym kolwiek mieyscu czło
nek może bydź ważnieyszy niż w drugim
2do iak po zagoieniu chory ze chęcią uży
wać swego tronu 3do Uważać należy
na znamienitość stanu przy którym czło
nek cierpi - 4to na stopień sił chorego
5to na stan rodzay choroby i obiętość
części obaczaiących chorobę mieyscową
6to na gatunek skaleczenia i rodzay Rany
na sposób amputowania - na znaczenie
nie chorego i iego maiątek - a
ponieważ doświadczenie uczy 1. że U.
na goleni - mniey niż na udzie - w stawie
Kolana więcey niż w dolney 3ciey części
uda - w dol. 1/3 uda mniey niż w górze
przedsięwzięta - w góry mniey niż w
stawie Biodrowym - na przedramieniu
i Ramieniu mniey obraża niż w st

wie barku — na rzędach palcy, na kościach
środka ręki i stopy mniey niż w stawach
górnych końców tychże kości — przeto każ
dego razu to prawo istnie — aby obrócić do
A miejsce w którym skaleczenie z odczy
traumatyczny naymnieyszy być może
z tym warunkiem aby inne uskaleczenia
do uleczenia objęte były ze względem
zaspokaiaiącym. 2do Istnienie kępy
po odcięciu środka stopy i kości klino
watych — mniey deficiencie członek, niż
założony sztuczny członek ieżeliby się
wgolenia odcięło, że poruszane pod kę
tem goleni i członkiem sztucznego chociaż
i przypuszczaiącym do amputowania
na 6. 8 palcy niżey tuberositas tibiae
iednak wiedzieć należy, iż iedynym pun
ktem podpory sztucznego członka
i kolano — przeto wynika stąd iż u
ludzi roboczych, u żołnierzy nie gdzie
indziej A. robić wypadek, iak na 3. palce

Nadto: a to dlatego że mięsa Lytkowe Antecy: działa-
ją mięsom na przodzie stopy leżącym, zaś nadto mają
nad niemi przewagi ieżeli przecięte jak sugarze nie
zrosły się przypadkiem, z częściami Bliżnę stanowią-
cemi — Jakoż przy postrzeżeniu Niberné wkładkowej
ey dopiero przymoże Antecy: wyraźnie się okazała,
i stąd radzi on lepiey Amputować w goleni — co
dobre takiego względu — że noga S. S. wzyleczniey się
i szczudło takowe do trzona zastosować się da.
Ponieważ przy Gangrenie A uważać nato potrzeba
iżeby ilość części miękkich oszczędzono rozeydowała
się wstanie zdrowym. — przeto o nayobfitszem
oszczędzeniu onych myśleć należy — i dlatego
amputując przy Gangrenie ieżeli Chory ma iesz-
cze siły nie należy odcinać w samey granicy lecz
nieco wyżey — tudzież przy skaleczeniach po-
strzał: że zmiażdżowaniem części miękkich
należy amputować wcale zdrowym — Przy
Gangr: i to uważać że części miękkie nie
zawsze tam są zdrowe gdzie się niemi
bydź okazuią — dlatego wyżey amputować
niżby pozornie zdawało się rozumieć
Przy A palcy — pamiętać iż 1szy [illegible]

Nadto: a to dlatego że mięsa Lytkowe Antecy: działa
ące mięsem na przodzie stopy leżącym, zaś nadto mają
nad niemi przewagi ieżeli przecięte jak sugarze nie
zrosły się przypadkiem, z częściami Bliżną stanowią
cemi — Jakoż przy postrzeżeniu Niberné wkładkowym
ey dopiero przymoże Antecy: wyraźnie się okazała,
i stąd radzi on lepiey Amputować w goleni — co
dobre takiego względu — że noga s. s. wzyteczniey się
i szczudło takowe do trzona zastosować się da.
Ponieważ przy Gangrenie A uważać nato potrzeba
iżby ilość części miękkich oszczędzono rozeydowała
się w stanie zdrowym. — przeto o nayobfitszem
oszczędzeniu onych myśleć należy — i dlatego
amputując przy Gangrenie ieżeli Chory ma iesze
siły nie należy odcinać w samey granicy lecz
nieco wyżey — tudzież przy skaleczeniach po
strzał: że zmiażdżowaniem części miękkich
należy Amputować wcale zdrowym — Przy
Gangr: i to uważać że części miękkie nie
zawsze tam są zdrowe gdzie się niemi
bydź okazuią — dlatego wyżey amputować
niżby pozornie zdawało się rozumieć
Przy A palcy — pamiętać iż 1szy [illegible]

18 10/2 29.

4° Ponieważ w innych otwartościach niebezpieczne
i wypuszczenie obrażenia b. Operacyi — przeto wtedy
obiera miejsce do A mniej szlachetne — ich wodzący
[illegible] niektórych Korzyści — tym zobowiązany
A. zaś nazwę swoją wziął — ... [illegible]
części miękkich. A w miejscu Genezy [illegible]
a blisko części przestałych — 5° Korzyści
i dla chorego — w tym [illegible] gdzie [illegible]
potrzebny powód i Tk. — [illegible] lub [illegible]
i nie w [illegible] nad Górną B. [illegible] z Kamienia.
[illegible] się [illegible]: [illegible] w [illegible] nad kolanem — [illegible]
[illegible] [illegible] się [illegible] — [illegible]
gdzie [illegible] sympatyczne nie [illegible]
przesłonięciem [illegible] — [illegible] A pod kolanem
[illegible] [illegible] z [illegible] [illegible] lub ze
Kamienia — 6° Przy [illegible]
Korzyści w [illegible] z [illegible] a [illegible]
[illegible] przy [illegible] części miękkich przy
[illegible] [illegible] się nie [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] się [illegible] — nie [illegible]
[illegible] się miejscem [illegible] [illegible] —
[illegible] przy [illegible] Genezy [illegible]
[illegible] przy [illegible]: [illegible]

przy Kalu choroba wyżey sięga - Stąd wyżey A
niżby się zdawało 7° Ponieważ przy biegu krwi
przerwanym z głowney pieni - mnieyszego rzędu ga-
łęzki wychodzące z pnia nad mieyscem ustanowienia
dostarczaią krwi do części niżey położonych przeto
przy Gangr: części głębiey leżących, A. c. należy
w granicy żyiących - tak iżby pień tętna
obliterowany nie był zranionym - a zatem
wyżey nad Raną z A. leżał - wrazie zas
przeciwnem - kiedy w mieyscu zranionem naczy-
nia krwotok istnie z obawiać się go na-
leży z ieśli części przybyło się skolewne
z kiedy przypadku A nim się Gangr: od
granicy wkroczył cięcie w mięsach prowa-
dzi się tak, aby zaięło naczynie po-
wyżey mieysca chorowitego - zatem za-
bezpieczenia sobie pośrednictwa Jeżeli tych
Naczyń 8° są wypadki Ran ciętych
tego rodzaiu. iż część Rany można uwa-
żać za uzupełniaiącą Op: A. a zatem
w takowych zdarzeniach obeymie się
w sferze A z części Rany z całą Rany.

9o Ponieważ niektórzy chirurgowie tylko sposobem operowa-
nia oszczędzić można od operacyi przeto dlatego
że niektóry sposób z zmianą dał się zachowa-
wać do każdego miejsca na ciele [illegible]
niebezpieczny każdego razu — czy miejsce [illegible]
sować do spos: operowania z odwrotnie
zawsze dla [illegible] dla chorego —
10o ponieważ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — i zawsze od miejsca
[illegible] [illegible] a przez [illegible] [illegible]. nie
[illegible] [illegible] głównych opis:
obiera się miejsce [illegible] do którego
najsposobniej — najtrwalej i najłatwiej
[illegible] [illegible] [illegible] się dał:
w [illegible] — uważa na [illegible]
[illegible] przy [illegible] [illegible] obiera się
miejsce [illegible] gdzie od [illegible] [illegible]
½ cała [illegible] [illegible] [illegible] całem [illegible]
[illegible] się [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] da [illegible] się — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] raz
a [illegible] [illegible] [illegible] się [illegible] [illegible]
[illegible] gdzie [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] i [illegible] [illegible]

Trzeba to rozwiązać czy w razie wyboru korzystniej
j. część chorą odciąć w stawie z w ciągłości
Amputatio. z pewnością nigdy się nie da rozwią-
zać. bo w obiedwie dotąd powiedziano o wyborze
Exarticulacyi nad, Amputacyą nie można
uważać za skuteczną terapeutyczną – zawsze
jednak gdzie można, wypada dać pierwsze
słowo A. – Lecz wchodząc w szczegóły zapytać
by się można czy w razie odcięcia środka
stopy, należy exarticulować między os.
cuboidaeum i klinowatemi z jeżeli da-
by choroba postępuje. – czy należy exart.
między Astragalem i Calcaneum. z czy przed
się wciąże A na goleni. 2re czy przy
podobnych stanach chorobnych lepiej j
exarticul. golen z kolana niż A w dol-
niej części uda – 3o czy przy sta-
nach żądających A., lepiej j odciąć
środek ręki przy korzeniu ręki z
czy lepiej odciąć korzeń przy przed-
ramieniu – niż A. w przedramieniu
Co się tycze 1go pytania – tę uwagę zrobić można

Jakoż przypadki w których odcięcie płatowe i stosowniejsze i korzystniejsze od kolisto kręglistego są następne:
1. Kiedy przychodzi odcinać na górney tey części Uda albowiem części miękkie, dla grubości i jędrności, nie wet bez założonego żyłociągu nie dają się nay silnieyszemu pomocnikowi odciągnąć do góry o tyle aby cięcie kolisto kręgliste mogło być przy zwoście uskutecznionem — tudzież przy cięciu kręglistem nie można bynaymniey uczyć żyłociągu przeciwnie można przy płatowem. A co nader i ważnym u chorych osłabionych nie wiele krwi dostracenia maiących — tudzież nader i ważnym kiedy nie ma pomocnika d. silnego i zdatnego do naciskania potrzebnego tętna pachwi z żyłotłokiem — Nakoniec Operator robiąc A wysoko na Udzie lewym, nie może stanąć na wewnętrzney stronie Uda — lecz stać musi na zewnętrzney stronie Uda zdrowego, a tak stoiąc wyraźnie ma utrudnione działanie, i chybić mimo wszelkiey bieyłości niekiedy musi —

12/2 29.

gdyż tnąc płatami - Operator zrobiwszy pier-
wszy płat - drugi płat w którym tętno idzie
robi w tenczas kiedy go natychmiast podwiązać
może - a nie robi wprzód aż podwiąże rytę.

7° Tam gdzie przychodzi A.c. w bliskości miejsca
złamania kości - dla tejże samey przyczyny że
płaty można wyciąć z części miękkich na odłam-
ku dolnem spoczywaiących -

8° Lepiey tam gdzie się amputuie z przyczyny
szkurnego stawu z dawnieyszey A. która się
nie powiodła -

9° Lepiey zrobi poczynaiący Lekarz iżeli ampu-
tować będzie płatami - które mniey z ręczno-
ści wymagaią iak dokładna A. kol. kręgl.
W innych zaś zdarzeniach A. K. kręgl. zasłu-
guie na pierwszeństwo - a rozmaite odmiany
robienia go, o tyle zasługuią tylko na względ.
o ile dadzą się do przypadku skaleczenia,
do stanu części skaleczonych zastosować.
te zaś odmiany które maią tylko na celu
aby Autora zapisać w Rocznikach Chir: nie
zasługuią na względ szczególnieyszy.

12/2 29.

gdyż trzy płatami. Operator zrobiwszy pierwszy płat — drugi płat w którym tętno idzie robi wtenczas kiedy go natychmiast podwiązać może — a nie robi wprzód aż podwiąże rytę.

7° Tam gdzie przychodzi A.c. w bliskości miejsca złamania kości — dla tejże samey przyczyny że płaty można wyciąć z części miękkich na odłamku dolnem spoczywaiących —

8° Lepiey tam gdzie się Amputuie z przyczyny szkodliwego stawu z dawnieyszey A. która się nie powiodła —

9° Lepiey zrobi poczynaiący Lekarz ieśli amputować będzie płatami — które mniey zręczności wymagaią iak dokładna A. kol. kręgl. W innych zaś zdarzeniach A. K. kręgl. zasługuie na pierwszeństwo — a rozmaite odmiany robienia go, o tyle zasługuią tylko na względ. o ile dadzą się do przypadku skaleczenia, do stanu części skaleczonych zastosować. te zaś odmiany które maią tylko na celu aby Autora zapisać w Rocznikach Chir: nie zasługuią na względ szczególnieyszy.

To tylko o A. z 2. płatami można wspomnieć iż po-
wat płaszczyzna kości przepiłowaney na tak łatwo
się zdarzy z częściami miękkiemi że w tem razie
lepiey robić z iednym — chyba chcąc przyspie-
szyć spiłuią się ukośnie iżby płaty ła-
twiey przystawać mogły — Co do długości pła-
tów z płata z części miękkich C. K. kręg. oszczę-
dzonych — pamiętać iż lepiey więcey oszczędzić
o 1/3 niż w chwili operacyi wydawać się może
dostatecznem do pokrycia Rany — Bo-
ta 1/3 z 1/4 część więcey oszczędzonych części mię-
kich m. na udzie — wkrótce po operacyi
samey o tyle się kurczy iż nic nadto nie
pozostaie u do tego pamiętaiąc iż często nawet
konwulsye napadaią chorego po A; i
że części miękkie długie mu mogą podpaść
Rozpięciu lepiey ⁊ za wiele zostawić niż
za mało — To iuż dodać można
Nie robiemy różnicy czy się powłoki oddzie-
lą anatomicznie z odciągane pofeuilem przewo-
wszelako tam y dzie się obawiamy skurczu
wielkiego — ponieważ skóra mniey się kurczy

i wtedy skóra posłuży sama do zakrycia Rany po amputacyi — Dzielność obrażenia iako wynika z A. Pozna ją stosownie do rozmaitego biętości członka na A. przeznaczonego. Stosownie do znaczenia fizyologicznego członka tego względem ogółu — stosownie do wielkości Rany z odcięcia wynikłey — stosownie do sposobu A. z modyfikacyi — stosownie do gatunku opatrzenia. do stopnia obraźliwości chorego — stosownie do stanów nakazujących A., i do stanu stanu umysłu osoby do A. przeznaczoney. Moc obrażenia i stąd wynikające niebezpieczeństwo dla chorego możnaby następnie ukłasyfikować — Nayważniejsze dzielności i niebezp: ją przy wycięciu uda ze stawu Biodrowego 2° przy wycięciu kamienia ze stawu i amput: Uda w górney 1/3. części 3° wielkość skaleczenia i znaczenie niebezpieczeństwa równe są przy A. uda w innych miejscach — z Exarticulacyi w Kolanie 4° Niebezp: A. wygleni równa się, niebezp: A. kamieni i przed k.

szczęśliwiej się powodzi — Jakkolwiek zgadzając
się ze zdaniem lekarza możemy o N mówić
miserum quidem sed unicum auxilium" —
Wyżej jednak nadto jakkolwiek pewności dla
skuteczności potrzeba 1mo żeby wspierająca ją
choroba była czysto miejscowa — żeby choroba
wewnętrzna. Której skutkiem jest [illegible] nale-
żącej Operacyi była pomyślnie oddalona
2 aby wyprzed stanie zgasła — żeby leczenie
ciele rozważyst stany należące. zakończ
[illegible]ące — żeby wszystko cokolwiek może mieć
postać choroby do leczenia oddalone zostało
żeby moc odrzymu chorego — odpowiednio
[illegible]oraz[enia] jako wda sprawi, iż gdzie nie
popełnia szkody, tros jak nayznaczna
była strata — żeby przez Operacyi był
Ale można ograniczony — żeby choroby
skierowana do N była ciele ubezpieczony
żeby opatrzenie i leczenie leczenie
odpowiednim było do Indywidualności
i do czasu po Oper. wydzierającyh
żeby swoje słabości porusz. Um. [illegible]

y szczęśliwiey się powodzi — Jakkolwiek zgadzając
się ze zdaniem Celsa możemy o A mówić
„miserum quidem sed unicum auxilium." —
„Wyżey iednak nadew wszelkiekolwiek pewności dla
skuteczności potrzeba 1mo żeby wyleczająca ją
choroba była często mieyscowa — żeby choroba
nieuleczalna. Któręy skutkiem życie [illegible] naka-
żuiący Operacyi była poprzednio oddalona
2 aby ubytek sławne zgasła — żeby ciebie
ciele rozważyć stanu naturalnego i zakaz
życie — żeby wszystko cokolwiek może mieć
postęp choroby do leczenia oddalone zostało
żeby moc odrzymu chorego — odpowiednią
rozważeniu iako nową sprawi; iak gdzie nie
potrzeba utraty krwi iako największa
była strata — żeby proces krążenia był
Ale może ograniczony — żeby chorego
skłonna do A była ciele uboższy
żeby opatrzenie i zgodne leczenie
odpowiednim było do indywidualności
i do czynności po oper. wydarzających się
żeby swoje zwłaszcza poruszenia ... ...

woli Amputuie wtenczas kiedy chory przeniesiony nie
miejsce spokojne bezpieczne chociaż w kilkanaście go
dzin — Bo wydarza się iż ciężko ranny lub owszem
zanie ? do A we 4c 8 g. po skaleczeniu umie
raią — Niekiedy więc byłoby takich chorych ac
Przekonać chorey nadewszystko o konieczności A.
Zapadające siły podźwignie się dietą pożywną. oddali
się wszelkie wpływy nieprzyjaciele życia chorego
tak we względzie operacyi, jako i skutków iey,
Gdzie czułość chorego za nadto ? pobudzoną nie od
rzeczy na kilka godzin przed A. dwa R. Op. 15:20
Wieczorem Enema — Dzień na 3 c 4 g. przed Oper.

Narzędzia

Nóż większy z iednym ostrzem — 2. Nóż obosieczny
większy do cięcia płatowego — 3. Nóż obos: mniey
szy z między kostny Pekleim — 4. Nóż mniey
Szalpel — Bisturye — Piłka-dłuższa — i
Krótka na kilka cali — Klesczyki do podwiąz
zawiązyt — Szmerki do podwiązania żył —
Szmerki z 2 3 i 4 nitek lnianych złożone
są mocniejsze niż iedwabne — Żyłociek
Opaski i kompressy z płótna noszonego
zrobione — Kilka pęcherzy skubanki czystey
wyprawianey bez węzłów — Cofię układa
w innym pokoiu —

Przed A. przyrząc żyłociska aby nie zerwała się
tasma — wczasie Op. — Opatrzy piłki — których
powinien mieć dwie — lepiej mieć kilka
żyłocisków — Budzenia całego aparatu
poleci obeznanemu z operacyjami przyrzą-
dzy wszystko się znayduie — Na pobliżu
stu Amputuiąc. obiera się mieysce suche
na tu korzyści i na tu narzędzia — Tu
należy środki trzeźwiące V. Wiśni Ocet
Sp. Sulph. Aeth. —

Pomoc Wybrawszy sobie wydatniejszych pom.
5. do A. człon: większych — 3. do A. ost: mniej
1. z których ma sobie porzucony żyłociska z
żyłotłok z palcem wielkim tłoczy
2gi napręża skórę i części odcięte odciąga
Ci dwaj pomocnicy p. b. iuż d. biegli
3ci utrzymuie członek nożey mieysca A
4ty utrzymuie odwagę poniżey 5.ty po-
da narzędzia — Jeżeli mniey + pomoc
z członek mniejszego znaczenia Operu-
może sam brać narzędzia — Amputu-
iąc dzieci z niespokojnych wydane się
potrzeba przybrania + pomocników

16/2 [illegible]

Jeśli by pomagający nie był d. biegły w podwiązy-
waniu – wtedy lepiej że sam oper: zamiast że
Co się tyczy opasania Ponieważ uleczenie p
pm int: jest procesem najpewniejszym
zabezpieczającym od tyle skutków nieprzy-
jaciel od Kro: N: przeropienia – Nieskrzy-
wnienia – wystawania kości i nagle
przychodzące [illegible] do przystawienia
członka sztucznego – Przeto pm int.
nawet przedsiębrać jeżeli inne jakie ważne
okol: temu się nie sprzeciwiają. i jeżeli
części miękkich tyle nie oszczędzono aby pm
rewizyi nastąpiła – Lecz ponieważ opa-
trzając na pojednanie spieszne kości
b. gwałtownie drażni części miękkie do
słabości sprowadzone jeżeli wspólnie
bo szczyt części miękkich jest mało przeto
jak najtaniej opatrzyć raz pierwszy
należy, inaczej bowiem zamiast po-
jednania spiesznego – naciskiem my
Uniejszym wzbudzić się odczyn wielki Rop.
i Gangr.

traumat: odjąć opatrzenie i okładać zimno.
Zadaniem opatrzenia pierwszego
tylko usposobienie części ranych do po
jednania gdyż samo pojednanie, pła
szczyzn tak obszernych, ściśle biorąc
później nieco nastąpić. Przy opatrze
niu na to uważać aby ile było można
jednorodne części z sobą się stykały
np. muszkuł z muszkułem — z tego więc
względu uważać można opatrzenie
jako dalszy ciąg Oper: Ono bowiem
kiedy odczynem traumatycznym
nadając mu stop: zbawiennego — nie
ono usposobia zawczasu postać tro
mu i jej prawie rozwiązującem
jako A — Stąd działanie jego p. b.
jak nay — obrażającem lecz zarazem
dopełniać żądań — Odczyn p. nie
rozbudzony ~~np.~~ nie powinien
nadwerężać ani ogólnego życia ani
życia rany — powinno ono ogra
niczać proces Rap. zapobiegać

traumat: odzież opatrzenia i obkładać kolumno.
Żadnem opatrzeniem pierwszego o-
pytka usposobienie części zaczyna się do po-
iłnania gdyż samo gnieżdżenie, przeto
czynników obszernych, ściśle biorąc
powinny wiele naszczepić. Przy opatrze-
niu należy uważać aby jak było można
odnowienie części - Łożą się objawy
z muskuł usuwaniem - dlaczego
wszystko uważać można opatrzenie
słabo dalszy ciąg Opis: Ono bowiem
przenosi odżywianie traumatycznym
nadaje ich stopni zbawiennego - ni
ono usposobienie zarazem postawio-
nu i jej prawo zarazem uważanem
soda ... - Stąd widzimy np. b.
zalecanej - obrażeniem lub zarazem
Dźwiganie zgubne - Odwyk po nie
rozbudzony ~~sz.p.b~~ nic powinien
: nadwerężać ani ogólnego życia ani
życia danego - powinno uważać
trzeba przez krap- zapobiegam

Nayrozm. Rzeczy. Krw: n. – Części mięśni
przedkością utrzymać w słuszności ślizkiey
i nadziewać obręczkę trzonowi z iakiey
mniejszą bliznę –
Zdarzenia wśród Op: 1. Krw. Niebezp.
Utrzymby można zapobiedz – pochodzą
z z odmiennego biegu żył z z myl-
nego położenia żyłocisku – z ze słabego
działania żyłocisku – z pęknięcia
cząstkowego fasony, z z niestoso-
wnego nacisku żyłostłokiem z pal-
cami – w takim razie pomocnik
nie zręczny i silny opuści przezna-
znaczenie swoie – i zastąpi go inny
z sam operator – Jeżeli żyłocisk
nie dostatecznie ściska zaprzestać
się go mocniey i lepiey i jeżeli się nie
zdołay okaże pomocnik aby Opera-
tor sam naciskał. Dla braku krwawe
z naczyń drobnieyszych które podwią-
zać należy – pochodzić może ze słu-
wzowego zaczepienia części Rany

z trzonu kręgliste - nie zabliźnione. Leni
wy proces odradzania - zanadto bu
ny - wilmienie trzonu zabrzmiewa
nie się - Owrzodzenie blizny - stan
chorowity chorego po A. niszczący
zanadto wielkie krwistość. Gangr.
szpitalna -

Chorego przenosi się na łóżko - zaleciwszy by odnogę
i pniem nie poruszał - Daje mu się miejsce dospo
wszystkie osobne spokojne ½ Oświecone, 16 °R. ogrzane
powietrze - najlepiej w osobnym pokoiku poczem za
kłada się żyłocisk lecz w sposobie nie zmniejszym
chorego w razie krwawienia - Trzon układa się w poło
żeniu by mięsa były najb. zwolniałe. Przyrząd obrę
czowy i kołdra - (Opis gło. nr: XX.) Niekiedy dozwala zi
mna i dreszcz stąd okryć i dać filiżankę herbaty z rosołu
Trzon polewa się zimną N. nie lękając się niekiedy wypła
szczyznach. Rany z nie jednostajnego kurczenia mięs.
Ponieważ odczyn traumatyczny rzadko ustawia się przed 98
do 10. czasem później przeto jeżeli nic nadzwyczajnego
nie wzbrania - można dać parę filiżanek rosołu
po ustawieniu się odczynu zwróci uwagę Operator
iżby ten odczyn uregulował do celu spiesznego po
jednania - te można w całej płaszczyźnie. Rany

z trzonu kręgliste - nie zabliźnione. Leni
wy proces odradzania - zanadto bu
ny - wtłumienie trzonu zabroszowa
nie się - Owrzodzenie blizny - stan
chorowity chorego po A. niszczący
zanadto wielką krwistość. Gangr.
szpitalna -

Chorego przenosi się na łóżko - zaleciwszy by odnoszą
i zmian nie poruszał - Daje mu się miejsce dospo
wszystkie osobne spokojne ½ Oświecone, 16 °R. ogrzane
powietrze - najlepiej w osobnym pokoiku poczem za
kłada się żyłocisk lecz w sposobie nie zmniejszym
chorego w razie krwawienia - Trzon układa się w poło
żeniu by mięsa były najb. zwolniałe. Przyrząd obrę
czowy i kołdra - (Opii gtt. xx.) Niekiedy odczuwa zi
mna i dreszcz stąd okryć i dać filiżankę herbaty z rosołu
Trzon polewa się zimną V. nie lękając się nieładnych
zgrzytach. Rany z nie jednostajnego kurczenia mięs.
Ponieważ odczyn traumatyczny rzadko ustawia się przed 98
do 10. czasem później przeto jeżeli nic nadzwyczajnego
nie wzbrania - można dać parę filiżanek rosołu
po ustawieniu się odczynu zwróci uwagę Operator
iżby ten odczyn uregulował do celu spiesznego po
jednania - te można w całej płaszczyźnie Rany

Ponieważ indiwidualność ją odmienną przeto i leczenie
zastosować należy do osobistości — I tak za
przychodzi sporządku użycie sposobu chłodzącego,
ebrzeczy osłabiającego — wyprożniającego — wzbu
dzającego z wzmacniającego — z czysto wymie
rzającego Erethyzm Nerwowy — Powściągnięcie
Tr. Inflam — wyciśnionych dziąseł szczęsn — +
przypada wogóle użycie postępowania chło
dzącego i uspokajającego — Jakoż wtem ale
dać się co do diety rosół cienki z kleikiem
gotowane owoce — za napoy orzeźwiający Limonad
umiarkowane powietrze 15:16° spokojność
umysłu i ciała. Zadadzą się w potrzebie e
nemy — Rzadko kiedy jednak przychodzi wy
przyjdzie użycie postępowania czysto osłab
iącego z wzbudzającego — Jeżeliby był na
wolony Operator wprzód Ac. nim chory
przyszedł do przytomności z jeśli same
Oper: w chorego trwogę wpoiła wtedy
zna wzbudzić siły Winem z polewką — lek
puszcz — toż psychicznie — w dalszem po
stępie leczenia zadaniem ją utrzymywać
stosownie proces Wyczerpania za pomocą
Diety, Lekarstw — D. 3 z 5 ceteli

17/2 29.

żadna okoł: ważnieysza nie wskaże odzyw przy
dzey opasania — odmoczywszy ciepłą V odzy
mnie się opatrzenie — pasy lepkie dobrze trzy
maiące zostawuią się — strzedz się nie
wyrwać nitki podwiązkowey dopiero po 5.
dniu wolno sprobować czy nie odzyskać zy
łęk a 10 w 12 — naciągać podwiązkę z pnia
9 a 10. d. odzymnie się zgłosiłek. — Zresztą
opatrzenie zakłada się ściśle pojednawcze
chyba gdzie coś nadzwyczaynego opatrzenie
zmienić nakazuie — zawsze jednak tak
się układa płaty i części miękkie iżby trzon
dobry uzyskać i pojednanie przyspieszyć —
Opatrzenie przy proc: Kop: p. 6. 4 na
ciągowe niż przygniatające zawsze udzielić
ściskać ma części miękkie iżby Kopa nie
rozlewała się — Postrzegłszy że proces poje
dnania nie wszędzie iednakowy — zostawi
się umyślnie punkt nayniższy Kopy do
ścieku Kopy otwarty — u Dzieci — podrostków
mniey naciąga się niż udorosłych — Ręcz
ki skubanki naprowadzaią się ciężko Umy
lecz a to dla łatwieyszego odeymowania

Po oper. Krwaw: zapob: się przy Rodzaiu gdy
się sączy z gałązek tentr. w pomoc mo
żna z ilości Krwi — polewanie Zlodowey
przez kilka godzin wystarcza — Lecz skoro
Krw: ↑ z pni, odiąć przyidzie opatrze
nie części zbliżone rozpuszczać, krew
skrzepły oddalić i ieżeli się da podwiązać
w czasie takowego działania użyć się na
ciska Zylowiska z Zyłotłoku, lecz gdyby
Krwi nie wystarczało z większego gał.
tentr. nie dały się podwiązać — wtedy mo
żna użyć lodowatey V zapom: Gąbki
przytrzymuiąc na samey ranie i przyciska
iąc ↑ w 5. minut odnawiaiąc — Kartry
mnie się ↑ 2 z 3 d. a ieżeli Krw: na
stąpił 7. 8 z 12. d. po Oper: wtedy
nic nie pozostaie iak z podw: tętno odkryte
sposobem Stanthera z odiąć człowiek
na nowo — Lecz po podw: Sp. Stanthera
bo się wydarza że gałązki uboczne nie
ze wcześnie rozszerzyły a tak Krw:
Krwa

Po oper. Krwaw: zapob: się przy Rodzaiu gdy
się sączy z gałązek tentr. w pomoc mo
żna z ilości krwi — polewanie Lodowey
przez kilka godzin wystarcza — Lecz skoro
Krw: jest z pni, odiąć przyidzie opatrze
nie części zbliżone rozpuszczać, krew
skrzepłą oddalić, i ieżeli się da podwiązać
w czasie takowego działania użyie się na
ciska Żylowiska z Żyłotłoku, lecz gdyby
V zim: nie wystarczała z większego gał.
tentr. nie dały się podwiązać — wtedy mo
żna użyć lodowatey V zapom: Gąbki
przytrzymuiąc na samey ranie i przyciska
iąc w 5. minut odnawiaiąc — Kartę
mnie się przez 2 z 3 d. a ieżeli Krw: na
stąpił 7. 8 z 12. d. po Oper: wtedy
nic nie pozostaie iak z podw: tętna odbyt
sposobem Hunthera z odięć człowiek
na nowo — Lecz po podw: Sp. Hunthera
bo się wydarza że gałązki uboczne nie
się wcześnie rozszerzyły a tak Krw:
trwa

Prawie równe tak mały stopień Z który nie
kaze się spodziewać przecinania żyjmuje
użycia / przemieniających ze wzbudzeniem
przymiotu — Opatrzenie suche ciepłe
watą z flanelą — a jeżeli by się potrzeba
izba korpus się ustawić ciepło się kąpie
sobie dłużej trzymając w ciepłej — ku
noże obłożem Arom: z Kamforą
ktory przyprawia nasyca aromatycznemi
i korzeni ciepła barwa natrafiana trzebaby by na
skrócenie zmniejszenie się lekarstwa
pobudzeniem — a z tych mocnych wzruszeniem
się zastąpię. — Ponieważ Popieważ
nawet przedtem potrzebnemi czyni samej
przeto wstawia się mocnieję drogąjako
do odstąpienia przestrzeniono się ciepło
opatrzenie powinno ujprzedza ciecze
Rzymianie używając zaś dały b. przymi
zbudzającej skrzep Chirurg: i Ap: Lup:
Alkoh: —

19/2 29.

Opatrzenie uskutecznia się najłagodniej na
Rany form. narkot. ulżyła się wszystkiego
wkoło Rany drażnić może, zaniecha
się nawet połączenie Wary Rany — Niektórzy
chcą przypisywać podwiązkom wolną spro
wadzenia Tetani lecz tak mylnemi — Aże
żeli się nie mamy dążyć Kow: n.
wyż kąpieli połowowych Szczyca opatrz
ąc przed kąpielą grubą warstwą Kleiu
z Ry Mucilag. Gum. Arab. Ole i A. Migd.
i albuminis. — Wyrost gąbczasta zie
my szyjkowy wzrosnąca się Caries
owrzodzenie części miękkich trzonu.
bywają wypadkami dyskrazyi ukrytej.
z chwarty — Którzy wyniszczenie może
podać nadzieję uleczenia tych stanów
niekiedy pasy lepkie długie mocno na
ciągnięte założone tak jak byśmy chcieli
brzegi wrzodu ku sobie zbliżyć. porzyskie
stęczyły — Gdzie A. przedsięwzięto
nie z Rozpaczą długo trwałym tam
gdy Rana zaczyna się goić — zrobić fontanellum

19/2 29.

Opatrzenie uskutecznia się najłagodniej na
Kanę form. narkot. ulżyła się wszystkiego
wkoło rzeb Kanę drażnić może, zaniecha
się nawet połączenie Wary Kany — Nie
chcą przypisywać podwiązków wolną spro
wadzenia Tetami lecz tak mylnemi — Nie
żeli się nie mamy dążyć Kow: n.
wyż kąpieli polowych Szczyca opatrz
ąc przed kąpielą grubą warstwą Kleiu
z Ry Mucilag. Gum. Arab. Olei A. Migd.
i albuminis. — Wyrost gąbczasta zie
my szyjkowy wznoszące się Caries
owrzodzenie części miękkich trzonu.
bywają wypadkami dyskrazyi ukrytej
z chwarty — Który wyniszczenie może
podać nadzieję uleczenia tych stanów
niekiedy pasy lepkie długie mocno na
ciągnięte założone tak jak byśmy chcieli
brzegi wrzodu ku sobie zbliżyć. porzyskie
stężyły — Gdzie A. przedsięwzięto
we Kopaniu długo trwałym tam
gdy Kanarzeczne się goi — zrobić fontanellum

kiedy chory sztucznego członka nie wypoczy-
nie ciągle wspomnienie utrzymuje — Ex-
torsyonye wynikające z różnych przyczyn
różnego żądają leczenia — jakoż m. b.
wypadkiem nieczystości — wypadkiem za
wcześnie zaniechanego opasania po zabli-
źnieniu opasania — zawczasu założonego
i nie stosownego. z użycia członka
sztucznego za często z za wcześnie
i nie stosownie — Chorowitość osoby
Amputowanej zwykle pochodzi z cho-
roby która p. A. oddaloną nie
została — Czasem też cierpienie
miejscowe. A. długo trwające — zgnębia
o tyle organa reprodukcyi iż za szczu-
płe pożywienie s. s. prawdziwie konsty-
tucyjnym a stąd chory po A. sła-
bowity — co dostrzegłszy podnieść
czynność Reprodukcyi — zalecić po-
wietrze wiejskie — kąpiele życie
swobodne i dietę stopniową a raz
bardziej pożywiającą — Kto jest

chorobliwy w zbytniey obfitości soków temu
Dobrze ograniczona często np: Krwi mała
Z fontanela — znaczną przynieść mogą korzyść
Czasem przychodzi wakuje ze zdawaniami
wynikającemi niekiedy z zabliźnienia
zadawniałych wrzodów na co zwiększy
korzyścią użyć się środków nie dobrze
od trzonu — zaraz się niekiedy rozwal
niające. zakuć się czynności ciała i du
szy i pokarmy lekkie i w mierze i ...

o Trepanacyi

Działaniem tym zamierzamy obrażenie
i prześwidrowanie czaszki w którymkolwiek
miejscu — celem oddalenia rzeczy szko
dzących Błonom z Mozgowi —
Czynności główniejsze są 1° Obrażenie
miejsca czaszki do świdrowania
przeznaczonego 2° Prześwidrowanie
samo — 3° Oddalenie rzeczy szko
dliwych jeżeli p. samo świdrowanie
oddalonemi nie zostały 4° Zaradze-

nadto: wypad jak np. krw. 5. Opasanie stoso-
b. Leczenie następne.

Nakazy dwoiście uważać można raz są one
takiemi iż natychmiast nakazują świdro-
wanie — pomimo chociażby żadne Spma
wszechbiorem uszkodzenia czaszki nie
okazały się Dre dozwalają zwłoki.

Do 1szych liczymy 1o złamanie
czaszki bez wtłoczenia c z wtłocze-
niem Dre Szpary przenikające cza-
szki fisura czyli takowe znajduje
się w miejscu uderzenia c w którem
kolwiek, i innych T. i. p. odbicie
wstrząs fisura ponieważ obok
złamania czaszki, obok szpar
w niej. Najczęściej wstawiają się
skutki chorobne tego rodzaju iż życie
skaleczonego tylko wczesną trepa-
nacją ocalonem być może pozna-
wać złam: i szpary mogą się
ukrywać i często się ukrywają
pod częściami miękkiemi — + ska

12/2 29.

11. Obnażenie kości czaszki w którym kolwiek mieyscu iesli wiadomo że gwałt był znaczny i działał w kierunku średniey grubości czaszki

Do stanów chorobnych dozwalaiących zawłokę należą wszelkie skaleczenia i choroby czaszki w których kość ani była złamana ani wtłoczona ani przebita, przyczem życie wspólnie nie j zagrożone, lecz w dalszym przebiegu processu rany takie ziawienia się wstawiaią, które dowodząc nad wcrężoney części wew: świdrowanie wskazuią. Ziawienia te następne albo pochodzą z nacisku albo drażnienia zopol: ropienia niezg. albo błon iego. co wszystko wynika

1. Albo z cieczy wylaney krwawey napomny limfa: albo w serwatkowey
2. Ze szczepów blasz: wew złamaney, kiedy zew j zupełnie całą
3. Wynika z odstawienia błony twardey od kości i chorobnego przeistoczenia
4. Z zepsucia diploe
5. Z caries z exostos na wew: blasz:
6. Z wyrośli gąbczastych na błonie twardey mózgu
7. Z Jnney choroby org: sinceum frous: niczem nie daiącey się pokonać, albo z ciał obcych w tychże zatokach, lubo nie zawsze w tem razie potrzebnym j wyświdrowanie bo nay

częsc

12/2 29.

11. Obnażenie kości czaszki w którym kolwiek mieyscu iesli wiadomo że gwałt był znaczny i działał w kierunku średniey grubości czaszki

Do stanów chorobnych dozwalaiących zawłokę należą wszelkie skaleczenia i choroby czaszki w których kość ani była złamana ani wtłoczona ani przebita, przyczem życie wspólnie nie j zagrożone; lecz w dalszym przebiegu processu rany takie ziawienia się wsławiaią, które dowodząc nad wcrężoney części wew: swidrowanie wskazuią. Ziawienia te następne albo pochodzą z nacisku albo drażnienia z opol: ropienia nie zg. albo błon iego. co wszystko wynika

1. Albo z cieczy wylaney krwawey napomny limfa: albo w serwatkowey
2. Ze szczepów blasz: wew złamaney, kiedy zew j zupełnie całą
3. Wynika z odstawienia błony twardey od kości i chorobnego przeistoczenia
4. Z zepsucia diploe
5. Z Caries z exostos na wew: blasz:
6. Z wyrosli gąbczastych na błonie twardey mózgu
7. Z Jnney choroby org: sinceum frous: niczem nie daiącey się pokonać, albo z ciał obcych w tychże zatokach, lubo nie zawsze w tem razie potrzebnym j wyświdrowanie bo nay

częsc

są bowiem liczne postrzeżenia w których znaczna jest ilość
extra: w krótkim czasie wyssaniu podpadła —
Takowe stany dopóty są zakazowemi dopóki nie okaże
się zjawienie wyraźne z kilka choć mniej wyraźnych
pochodzących z jakiego kolwiek cierp: następ: kości cza-
szkowych — Błon Mózgo: z Mózgu — w którym razie do
operacyi nie zwłocznie przystąpić należy — Jakoż bywa
się złam: czaszki w których szczepy złatwością dały się
wyjmować Dźwignią z kleszczami a nawet których
wszystkie części złamanej Blaszki zewn: można
oddalić, lecz w których Blaszka wew: w zna-
cznym obwodzie jest poszczepaną nawet w znaczniej-
szym niż zew: — W takim to stanie d. 17: 70
mogą wystąpić zjawienia wykazujące cierpie-
nie Mózgu — nakazujące jak najspieszniejsze
trepanowanie bez względu na otwór d. zewnętrzny
i stojący ich — Nawet co się bywa extrawazatów
udzieli — w tłoczeń ze złam: czaszki z bez — nie
zawsze takowe bywają wessane z zrównane
a zatem i w tym zdarzeniu operacya będzie po-
trzebną — Ponieważ postrzegano i z krwa-
wienie po obsiedzeniu miejsca czaszki w którym
się nie Terpanowano wydarzające się, usuwa
niekiedy wszystkie zjawienia Extr: krwawego
z zjawienia pobytu

są bowiem liczne postrzeżenia w których znaczna jest ilość
extra: w krótkim czasie wyssaniu podpadła —
Takowe stany dopóty są zakazowemi dopóki nie okaże
się zjawienie wyraźne z kilka choć mniej wyraźnych
pochodzących z jakiego kolwiek cierp: następ: kości cza-
szkowych — Błon Mózgo: z Mózgu — w którym razie do
Operacyi nie zwłocznie przystąpić należy — Jakoż bywa
się złam: czaszki w których szczepy złatwością dały się
wyjmować Dźwignią z kleszczami a nawet których
wszystkie części złamanej Blaszki zewn: można
oddalić, lecz w których Blaszka wew: w zna-
cznym obwodzie jest poszczepaną nawet w znaczniej-
szym niż zew: — W takim to stanie d. 17: 70
mogą wystąpić zjawienia wykazujące cierpie-
nie Mózgu — nakazujące jak najspieszniej się
trepanowanie bez względu na chwor d. zewnętrzny
i strzący ucz — Nawet co się bywa extrawazatów
u dzieci — w tłoczeń ze złam: czaszki z bez — nie
zawsze takowe bywają wessane z zrównane
a zatem i w tym zdarzeniu Operacya będzie po-
trzebną — Ponieważ postrzegano i z krwa-
wienie po obniżeniu miejsca czaszki w którym
się nie Terpanowano wydarzające się, usuwa
niekiedy wszystkie zjawienia Extr: krwawego
z zjawienia pobytu

Bezwzględność wzrostów a priori z tyczących się których
twierdzą Lekarze iż w stanach wymienionych
nie należy zawsze trepanować pochodzi stąd
iż zapominają że kości czaszki w innym
są do życia stosunku od innych kości — Te
bowiem nie mają wpływu na mięsa, lecz
na organ najważniejszy i na który jeszcze
od Morza ważniejsze — a tak T. opóźnione
nie może być cenioną przy wartości opo
źnionej Amputacyi — Zdaniem ich
iż dość czasu trepanować skoro się oka
rzą zjawienia następne i mylnem
gdyż w kurczach przeistoczenia się i ich
tak posunięte że i T. zbawienia przy
niesie nie może twierdzą jeszcze i to iż
wielu chorych którzyby przy wym: stanach
chor. Uwolnić się do T. przyszło bez
niej do zdrowia — Lecz to zdanie i
mylne z tego względu że większa część u
których by się zaniechało T. oczekując sta
nów następnych — uległa by śmierci
Przypuszczając że z pomiędzy dwudziestu kilku
na 5. nie potrzebnie T. przedsięwzięto i jeden
z nich tylko umiera lub jeszcze + przypuszczam
że 5. umiera może

20/2 27

co do mieysca Obieramy tem w którem tępiemy
z jak naywiększym oszczędzeniem części miękkich
i uniknieniem powtórzenia swędrowania nay
bezpieczniey działać można. I tak 1. przystawiamy
koronę nad Extrawacetem samym
2. przy złamaniu kości blisko brzegu złamania
aby po wyświdrowaniu nieco takowey po
dźwignąć odłamek — 3. Przystawia się koronę
przy złamaniu którego odłamki na linię
mniey są obszerne, od obiętości koronę — tak
iżby korona objęła wszystko co iest zła
manem, a zęby korony żeby w zdrowey
kości chodziły — podobnie się postępuie
przy Ranach kłutych — przy kulach
w kości zwięzłych — Przystawia się zaś
koronę na Szparach w pośrodku ich żeby szpa
ra przecinała średnią koronę — lecz pod
miedzą powinna się na zdrowey kości
opierać podobnie się przystawia przy
Ranach cięzkich — Gdzie zaś skaleczone
z wylanie gołby bokach pr. fakt formis
należy przy skaleczeniu koronę z obu bokowych
strzaliskiego — Gdzie kilka koron całych
przychodzi iakoby bywa przy Extr. szeroko zostawiony
przy zdrowiu wiekiem z długiey szparze

20/2 27

co do mieysc Obieramy tum w którem trzymamy
z jak naywiększym oszczędzeniem części miękkich
i uniknieniem powtórzenia swędrowania nay
bezpieczniey działać można. I tak 1. przysta
wiamy koronę nad Extrawacetem samym
2. przy złamaniu kości blisko brzegu złamania
aby po wyswędrowaniu nayłatwiey po
dźwignąć odłamek — 3. Przystawia się koronę
przy złamaniu którego odłamki na linię
mniey są obszerne, od obiętości koronę — tak
iżby korona objęła wszystko co iest zła
manem, a zęby korony żeby w zdrowey
kości chodziły — podobnie się postępuie
przy Ranach kłutych — przy kulach
w kości zwięzłych — Przystawia się zaś
koronę na szparach w pośrodku ich żeby szpa
ra przecinała średnią koronę — lecz pod
miedź powinna się na zdrowey kości
opierać podobnie się przystawia przy
Ranach cięzkich — Gdzie zaś skaleczenie
z wylaniem gołby bokach pr. fakt formis
należy przy stawić korony z obu bokowych
strzaliskach — Gdzie kilka koron całuie
przychodzi iakoby bywa przy Extr: szeroki szklany
i przy zdumieniu wielkim i długiey szparze

Możemy przyjąć za zasady obrażenia 1° Gdzie
raz tylko świdrować potrzeba tam wytrzeć się
kółko w skórze a zrobi się wnuy cięcie po
dłużne — 2° Gdzie Lekarz wie z pewnością
że spodziewa się że dwie korony wystarczą, tam
a wytrzeć ze skóry owal a co lepiey przetnie
skórę podłużnie — 3° ieśli te dwie korony
przypadaią w linii prostey 3° Gdzie 3 +
Koron trzeba przystawić tam cięcie △
zastępuie na pierwszeństwo. — 4° Lecz ieśli kilka
koron w znacznych odległościach przystawić
przychodzi — tam w danem miejscu cięcia
podłużne lepiey robić 5° Mając do
T w miejscu przyczepienia M. Temporalnie
nadaie się cięcie — Ufształt V z podstawą
nie przeciętą do góry — a wierzchołek w m. V
zastąpiał się 6° Jeżeli się wydarzy iż b.
siedlisku wylania tylko wnioski robić mo
żna że osądzono z wniosków iż Trepa
nować należy wtenczas przetnie się podłużnie
skórę aż do kości a pomocnik rozciągaiąc wewnę
trzny przystawi koronę — podobnie przy
Ranach ciętych ze szparą pojedynczą w lekkim
razie Ranę tylko od kątów przedłuża się
podobnież i przy Ranach kłutych i złam. tako
wych w których iedną koronę oddalić można

Możemy przyjąć za zasady obrażenia 1° Gdzie
raz tylko świdrować potrzeba tam wytrzeć się
kółko w skórze a zrobi się wzdłuż cięcie po
dłużne — 2° Gdzie Lekarz wie z pewnością
że spodziewa się że dwie korony wystarczą, tam
a wytrzeć ze skóry owal a dobrzey przetnie
skórę podłużnie — 3° jeśli te dwie korony
przypadają w linii prostey 3° Gdzie 3 +
Koron trzeba przystawić tam cięcie △
zastrzeżeni na pierwszeństwo. — 4° Lecz jeśli kilka
koron w znacznych odległościach przystawić
przychodzi — tam w danem miejscu cięcia
podłużne lepiey robić 5° Mając do
+ w miejscu przyczepienia M. Temporalnie
nadaje się cięcie — Kształt V z podstawą
nie przeciętą do góry — a wierzchołek w m. V
zakupiał się 6° Jeżeli się wydarzy iż b.
siedlisko wylania tylko wnioski robić mo
żna że osądzono z wniosków iż Trepa
nować należy wtenczas przetnie się podłużnie
skórę aż do kości a pomocnik rozciągając wewnę
trzny przystawi koronę — podobnie przy
Ranach ciętych ze szparą pojedynczą w lekkim
razie Ranę tylko od kątów przedłuża się
podobnież i przy Ranach kłutych i Złam. tako
wych w których jedną koronę oddalić można

winnych postaciach Pan mianowicie wszystkie miejsce
do korony, wycinaiąc z powłok tyle Lepotreba do
przystawienia Korony niektórzy uznaią tworze
nie płatów za utrudniaiące działanie tym
iż pomocnik mój ustanie dostatecznie płaty
te 4. utrzymem w czasie swidrowania — że nie
są prawie zdatne do przedziania spiesznego
gdyż kurcze się — a nawet rzadko 6. albo
się spiesznym pozednaniem — Umieiąc dobrze
zastosować cięcie podłużne — rzadko przyidzie
użyć cięcia + i T. —

Działanie — Przyrząd Brzytew — Skalpel — Sbro
bacz — 4. Korony cylindryczne rożney wielkości
z których 2. powinny mieć iednostayną
średnicę — 2. Trepanów z trefinem z rożnemi
koronami — Obszerność Korony stosuie się
do postaci iramienia — stanu rany i celu
operacyi — Szrubka = Tirfon. — Szczotka
Piórko zaięte w sposobie Zondy. z tez Zgłę
bnik z końcem rozklepanym — Pędzelek
skubankowy nóż soczewkowy — Dwie po
iedyncze dwoiguie szczypce kostne głowkę
soczewkową opatrzone — Pilka ½ Xięży
Obsuszki — Nóż prosty korczaty i zgłowkę

23/2 [illegible]

lepiej oprócz najpierwiej stałym polex. aby ten mógł
skrzyżować nożowi za przewodnika — gdyż trzymając
anatomicznie można wdrożyć w mózg —
Pamiętać obcem aby tylko o 1. linię obszerniej
wyciąć skórę rzędu korona — pericranium
dos tyle ile jest obwód korony — zanie
chciwszy tego nastąpić koniecznie musi
długi proces odlistkowania — jeśli Ar. skóry
krwawią, i nie można wstrzymać tarciem
palcy z naciskiem skubanki w 1 zimnej
przyjdzie takowe podwiązać.

2. bres. Oczyściwszy miejsce utwierdziwszy głowę.
Wysuszywszy i ustaliwszy piramidę polepszyw
szy koronę skalnem Trepanu operatio
bierze za trzonek koronowy jak pióro
Piram: przystawia na punkt trzechowy
tak podniosłe do kierunku pionowego —
dość ręki lewej kładzie na talerzyk trzy
na ręki prawej wymuszać tak tak iż
by polex i auricularis leżały na
wsz. a inne palce na zw: trzewica
Wiedzie koronę wśród miernego nacisku
ręką od prawej ku lewej — obraca się

czem pomiędzy kilku obrotami korony wydo
bywa, aby się ich najprostszej polecam
o przemianach grubości wszelki celem uni
knienia dusz matris. — Bo wydarzyć
się może to dla nie równej grubości czaszki
przydając jeszcze punkta iuż przedziurawione, na
ciśnie na krążek palcem skazowanym ręki
prawej. celem przekonania się wystąpią pod
palcem — co ieżli nie z trepanuie pochyliwszy
trepan ku stronie gdzie się krążek trzyma
a Nakoniec w końcu że krążek nie korzy
się okazuie przystępuie do wydobycia iego.

Kres 3 Operator. Szrubnica
obrusza krążek kości odpiłowany zrywa zatem zwolna zwięzki
i wydobywa go — Gdyby nie co trudności w wydobyciu zachodziło
użyć ieszcze pomocy dźwigni, przyskawiaiąc na brzegu kości ska
łym wsuwaiąc nią ściśle pod krążek aby nie kaleczyć Bł. Twardej
można też użyć i 2 drążki przeciwległe — Gdzie kilka kawałków
kości wydobyć przychodzi sam 1ow nie fałszywy wydobyć

Kres. 4. Po oddaleniu szczepów śledzi się palcem okoor i ieżli by się
znalazło na ww: Blaszce szczepy odciąć Nożem Soczewko
wym wymaiąc go garścią całą przysławia się palce wiel
ki nie nasze nóż wprowadzi się w okoor tak by głów
ku skrzętu między Bł. Tw: i wzo. blaszki kości nosa
działa się sposobem nacisku strzygąc się by głowy
sonecznikowej nie naciskać Bł. Tw.

24/2 29.

powtarza się tak długo dopóki się celu nie
dopnie —
Postępowanie z Trefiną z świdrem ręcznym
przygotowanie do tego tem się różni iż
nie potrzeba tak ani perforat: ani kla
ra do Piram — Obnażywszy czaszkę wstrzy
mawszy krw: wysuwawszy Piram: i usta
liwszy ją — Lekarz wymaca całą garścią
Trefinę tem sposobem by Polex przy
padał na jedną płaszczyznę trzonkiem
a zaś 3. 4. 5. na drugą — palec 2.
powinien leżyć wzdłuż Ałunku i dotyk
kać się dna Korony — Przystawiwszy
Koronę — w ruchach pionowych i supina
cyi wśród pionowego kierunku narzędzia
w ½ kolistych biegach Korony świdruje
się czaszkę potem odczynia się trefinę
cofa się Piram: i śrubuje się śrubką
i postępuje dalej jak Łukiem Tryjam
skoro osiągło się którem kolwiek sposobem
celu i uczyni to wskazaniom Oper: zadosyć
wolno przystąpić do opasania —

24/2 29

powtarza się tak długo dopóki się celu nie
dopnie —
Postępowanie z Trefiną z świdrem ręcznym
przygotowanie do tego tem się różni iż
nie potrzeba tak ani perforat: ani kla
ra do Piram — Obnażywszy czaszkę wstrzy
mawszy krw: wysuwawszy Piram: i ustali
wszy ją — Lekarz wymaca całą garścią
Trefinę tem sposobem by Polex przy
padał na jedną płaszczyznę trzonkiem
a zaś 3. 4. 5. na drugą — palec 2.
powinien leżeć wzdłuż Ałunku i dotyk
kać się dwa korony — Przystawiwszy
koronę — w ruchach prostacyi i supina
cyi wśród pionowego kierunku narzędzia
w ½ kolistych biegach korony świdruje
się czaszkę potem odczynia się trefinę
cofa się Piram: i śrubuje się śrubką
i postępuje dalej jak Łukiem Tryjem
skoro osiągnęło się którem kolwiek sposobem
celu i uczyni to wskazaniom Oper: zadosyć
wolno przystąpić do opasania —

Lecz w tym razie wkrótce się operacyi kiedy
ciecz wylana s. s. niebezpieczną naciskiem
Tam gdzie ciecz zwyczajnie się pod Bł. ko
wsz pozwala 1° po b. małym i w cale
nie istniejącym ruchu Bł. twar. ✝
Mózg jej udzielanym 2° po koło
rze brunatno sinym i zielono żół
tawym 3° po nadzwyczajnym wysta
waniu w otwor. wytrepanowaniu
4° po fluktuacyi. W tem razie
przekole się Bł. twar. nożem kończa
tym a z tego rozcina się Bł. twar.
wzdłuż i krzyżowo obracając grzbiet
nożem do Mózgu. Można też do prze
kłucia użyć ramienia nożyczek tępo
kolącego. Jeśliby się wydarzyło iż Extra
wazat jaki kolwiek znajdował się w sa
mym mózgu co się okazuje ✝ fluktu
acyą ✝ rozpulchnienie w tem mają
Lecz Mózgu wtenczas wypada podobnie
przebić Bisturyą nie dosięgnąć jednak głę
biej nad cal. Jeżeli zatem trepanacya

Lecz w tym razie wkrótce się opuści kiedy
cieczy wylana s. s. niebezpieczną naciskiem
Tam gdzie cieczy zwierzchnie się pod Bł. ko
wsią poznać 1° po b. małym a w cale
nie istniejącym ruchu Bł. twar. Z
Mózgu tej udzielanym 2° po koło
rze brunatno sinym z zielono żół
tawym 3° po nadzwyczajnym wysta
waniu w otwor. wytrepanowaniu
4° po fluktuacyi. W tem razie
przekole się Bł. twar. nożem kończa
tym a z tego rozcina się Bł. twar.
wzdłuż z krzyżowo obracając grzbiet
nożem do Mózgu. Można też do prze
kłucia użyć ramienia nożyczek tępo
kolącego. Jeśliby się wydarzyło iż Extra
wazat jaki kolorek znajdował się w sa
mym mózgu co się okazuje z fluktu
acyą z rozpulchnienie w tem mają
Lecz Mózgu wtenczas wypada podobnie
przebić Bisturyą nie drożąc jednak głę
biej nad cal. Jeżeli zatem trepanacyą

nadpiłowawszy brzeg ukośny kości który nie dozwala pod
sadzić dźwigni pod odłam ukośnie pod niego wbity.
Gdzie idzie o oddalenie szczepu jednego z kuli z innego
ciała stałego, należy ie d. obszernie opiłować, aby wczasie
wydźwignienia nie zadać żadnego gwałtu — Jeśli
szczep w B. tw: mocno uwiązł i wnosić można
że nie da się wyciągnąć bez obrażenia onej, wkoło
lepiej cięciem Błony uwolnić go — Gdzie powodem
do Op. i chor: iako Chr: zatok czołowych wtym
razie tak się postąpi iak Terapia leczenia
tey choroby wymaga

Opasanie Oczyściwszy Ranę — miejsce przeszi
drowane wypełnić zlekka czystą skubanką równo
z grubością kości — Brzegi skóry pokryią się
pęczkami skubanki naprowadzonemi cem
Arabo S. i ściągną się wzaiemnie pasami
plastr: lepkich — na to położy się kompres
i opasze się chustką △ z opaską 4 z lesiw
dzielną z podwoynym T z czapką siatko
wą — ponieważ zwykle to Opas: naylepszym i
który nay — Drażni, przeto naylepiey byłby
Ranę opatrzyć obszernym pęczkiem skubanki
zmaczanym z Dek: Althea i założyć opa
sanie utrzymujące tylko, pokrywne —
Wkładanie miękkiej Bł. tw. i brzegi kości

nadpiłowawszy brzeg ukośny kości który nie dozwala pod
sadzić dźwigni pod odłam ukośnie pod niego wbity.
Gdzie idzie o oddalenie szczepu jednego z kuli z innego
ciała stałego, należy ie d. obszernie opiłować, aby wczasie
wydźwignienia nie zadać żadnego gwałtu. Jeśli
szczep w B. tw. mocno uwiązł i wnosić można
że nie da się wyciągnąć bez obrażenia onej, wkoło
lepiej cięciem Błony uwolnić go. Gdzie powodem
do Op. i chor. iako Chr. zatoki czołowych wtym
razie tak się postąpi jak Terapia w leczeniu
tey choroby wymaga.

Opasanie. Oczyściwszy Ranę, miejsce przeście-
dzowane wypełnić zlekka czystą skubankę równo
z grubością kości. Brzegi skóry pokryją się
pęczkami skubanki naprowadzonemi cem
Arabo S. i ściągną się wzaiemnie pasami
plastr: lepkich na to położy się kompres
i opasze się chustką △ z opaską 4 z lesiw
dzielną z podwoynym T z czapką siatko-
wą — ponieważ zwykle to Opas: naylepszym i
który nay — drażni, przeto naylepiey byłby
Ranę opatrzyć obszernym pęczkiem skubanki
zmaczanym z Dek: Althea i założyć opa-
sanie utrzymujące tylko, pokrywne —
Wkładanie między Bł. tw. i brzegi kości

compress: Gröfleyo - iżeliby go nie było można ściśnąć
lepiej szczypczykami - Krwawienie z Sinus
venosus - Łamie się suchą skubankę i lekkim
naciskiem - Na przekroczenie B. tw. wyjdzie
Met. P.Z. - Gdzie się chybiło mieysce szukać
należy w drugim czy się nie uda -
pooper: 1. Krw: z Bł. tw: 2. Znaczny
skrz: z Błon i Mozgu 3. Znaczne Ro
pienie - 4. Znaczne Gangrenowane Mozgu
i Błon 5. Hernia Cerebri - 6. Wyrost
gąbczaste z Bł. tw i Mozgu - 7. trwa
nie ziawień dawnieyszych - też 8 nowe
ziawienia iako skutek obrażenia - 9. iako
skutek części obrażoney - Niekiedy ustępuią
bowiem ziawienia pierwotne i następne po
trepanacyi - i skaleczony zdaie się być ocalo
ny - lecz w d. 14. 21. - później ziawie
nia następne na nowo się wznoszą znaki
ich zwykły się okazywać w mieyscu skaleczo
nym. Bledzeniem Warg Ruiny Wodnistością
Ropy - Edematycznym wodnistym nabrzmi
Warg Ruiny i części okolicz: Ziawienia
te zwykły być skutkiem gwałtu głębszego.

compress: Gröfflego - iżeliby go nie było można ścisnąć
lepiej szczypczykami - Krwawienie z Sinus
venosus - Łamanie się suchej skubanki i lekkim
naciskiem - Na przekroczenie B. tw. wyjdzie
Met. P.Z. - Gdzie się chybiło miejsce szukać
wtedy w drugim czy się nie uda -
po oper: 1. Krw: z Bł. tw: 2. Znaczny
Stęp: z Błon i Mózgu 3. Znaczne Ro
pienie - 4. Znaczne Gangrenowane Mózgu
i Błon 5. Hernia Cerebri - 6. Wyrost
gąbczaste z Bł. tw i Mózgu - 7. trwa
nie ziawień dawnieyszych - też 8 nowe
ziawienia iako skutek obrażenia - 9. iako
skutek części obrażoney - Niekiedy ustępuią
bowiem ziawienia pierwotne i następne po
trepanacyi - i skaleczony zdaie się być ocalo
ny - lecz w d. 14. 21. - później ziawie
nia następne na nowo się wznoszą znaki
ich zwykły się okazywać w mieyscu skaleczo
nym. Bledzeniem Warg Ruiny Wodnistością
Ropy - Edematycznym wodnistym nabrzmi
Warg Ruiny i części okolicz: Ziawienia
te zwykły być skutkiem gwałtu głębszego.

18 26/2 29.
bez dalszego gwałtu na Moryu — wyrzyby nale
żało dużey używać Arct. Antiflog.
Co do 3 ta żąda postępowania wskazanego
z powodu do Ruszenia z ilość kopy ia
kości i iey siedlisko — Jakoż zadaniem
będzie z kopie utorować iak nayłatwieyszy
odpływ nie ale z czasem zgłębnikiem prze
torować drogę pomiędzy czaszką i B. tw.
Co do 4. w którym dezorganizacya nie idzie
głęboko w którym życie w granicy fateli
iescze nie z b. nadwerężoną — Lekarz
ograniczyć się powinien nayprostszym
oczyszczeniem Rany i częstym opatrzeniem
odwar Chiny — Ol. Terpet. Camfory
z Węglanego n. t. żadną nie potrzebne
ale nawet z. s. mogą szkodliwe
Co do 5 Co wyrosli Gąbczasty przez lekkiego
nacisku innego nie ma lekarstwa
mnieyszy p. 6 od tego który wzmiera
ziawienia nabłoczonego Moryca — Że
dzą nie który użyć Aparatu Antiflog.
tak mieyscowo iak i ogólnie posługiwać
środkami wysuszaiącemi Kalm. p.

18 26/2 29.
bez dalszego gwałtu na Morgu — życzyłby nale
żało dużey używać Przet. Antyflog.
Co do 3 ta żąda postępowania wskazanego
z powodu do Przyjęcia z ilość kopy ia
kości i iey siedlisko — Jakoż zadaniem
będzie z kopie utorować iak najłatwieyszy
odpływ nie ile z czasem zgłębnikiem prze
torować drogę pomiędzy czaszką i B. tw.
Co do 4. w którym dezorganizacya nie idzie
głęboko w którym życie zagraniczy fakt
iescze nie z b. nadwerężonej — Lekarz
ograniczyć się powinien najtroskliwszem
oczyszczeniem Rany i częstym opatrzeniem
odwar Chiny — Ol. Terpet. Lawfory
z Węglanego n. t. żadną nie potrzebne
ale nawet s. s. mogą szkodliwe
Co do 5 Co wyrosłe gąbczasty przez lekkiego
nacisku innego nie ma lekarstwa
mnieyszy p. 6 od tego który wzmiera
ziawienia nabłoczonego Morgu — Że
dzą nie który użyć Aparatu Antyflog.
tak mieyscowo iak i ogólnie przynaymniey
środkami wysuszeniącemi Kalm. p.

ze szczególniejszym względem na komplikacye
m wstrząśnienie — Stąd zaleca się nay
większą spokojność ciała i duszy — zapo
biega się Michaelowi Kasztowi — powietrze
wyżej chłodne ma otaczać — Stopień
światła z — aż do ciemności dały
przynajmniej — b. 10 d. po Os. p. b.
zwyczaj — Rozół stały owoce goto-
wane — Kanał Uszkowy utrzymać
ciągle otwarty zapom: Soli rozwalnia-
jących i nie należy się trwożyć jeśli
wśród leczenia kilka razy przyjdzie
rzeczy Vs. bez względu na stosu
znaczkę Kurs obrotowy — Ułożenie
Głowy p. b. zastosowane do jałowni
choroby — bo jeśli znajduje się cierpi
nadto Głowne położenie niskie
a w miejscu T. pochyłe jeśli zaś
to nie jest można chorego ułożyć wyso
rzycy na ½ siedzącey —

ze szczególniejszym względem na komplikacye
m wstrząśnienie — Stąd zaleca się nay
większą spokojność ciała i duszy — zapo
biega się Michaelem Kasztowi — powietrze
wyjść chłodne ma otaczać — Stopień
światła z — aż do ciemności daty
przynaj — b. 10 d. po Ap. p. b.
zwyczaj — Rosół stały dwoje goto-
wane — Kanał Aspkowy utrzymać
ciągle otwarty zapom: Soli rozwalnia-
jących i nie należy się trwożyć jeśli
wśród leczenia kilka razy przyjdzie
rzyc Vs. bez względu na słowa
znaczkę Kwi obrotowy — Ułożenie
Głowy p. b. zastosowane do jałowni
choroby — bo jeśli znajduje się cierpi
nadto Głowne położenie niskie
a w miejscu T. pochyłe jeśli zaś
to nie jest można chorego ułożyć wyso
rzycy na ½ siedzącey —

Exstirpatio excrescentiae fungosae duae matris
Ono zamierza odkryć i odciąć fungum duae
matris – Czynności te dzieli się na 1. Obrze
zenie tego grzyba 2. Na rozszerzenie chwo
ra który sobie zrobił w kościach czaszki
ten gaz 3. oddzielenie iego od Bł. War
dey i od innych związków 4. Stosowne
opatrzenie 5. następne leczenie
Wskazuie Stan ten w którem fungus duae
matris okazuie się iako guz ograniczony
wynikły z zewnętrznego uszkodzenia z
choroby zapalney wewnętrzney z diskra
zyi która w wydaniu iego sama
zgasła – Zakazuią Stany 1. Trwanie
i dalsze działanie przyczyny tey cho
roby. 2. Nie możność przekonania się
o granicach tego guza 3. zanadto
wielki obwód iego 4. Jeśli iest
guzem krwawym 5. Stan Z.
z drażnienia Z Morza Bł. tw
diploe – i perforacyi na zewnętrzne

Exstirpatio excrescentiae fungosae duae matris
Oto zamierza odkryć i odciąć fungum duae
matris – bywa ta dzieli się na 1. Obrze-
żenie tego grzyba 2. Na rozszerzenie chwo-
ra który sobie zrobił w kościach czaszki
ten guz 3. oddzielenie iego od Bł. War-
dy i od innych związków 4. Stosowne
opatrzenie 5. następne leczenie
Wskazuie Stan ten w którem fungus duae
matris okazuie się iako guz ograniczony
wynikły z zewnętrznego uszkodzenia z
choroby zapalney wewnętrzney z diskra-
zyi która w wydaniu iego sama
zgasła – Zakazuią Stany 1. Trwanie
i dalsze działanie przyczyny tey cho-
roby. 2. Nie możność przekonania się
o granicach tego guza 3. zanadto
wielki obwód iego 4. Jeśli iest
guzem krwawym 5. Stan Z.
z drażnienia Z. Morgu Bł. tro-
diploe – i perikranii na zw. granice iego

ze szerokości podstawy guza, odpowiada
wielkości otworu w kości — przystąpić
można do Kr. 3. lecz znajdując że
podstawa guza jest szersza niż otwór
w kości a zarazem że brzeg kości jest cienki
i łatwo się da wyłamać — przedsiębierze
się czynność 2. to. iest wyłamania
brzegów kości szczypcami w takim obwo-
dzie aby nożem przystąpić można było
wygodnie do osady guza — Znalazłszy
zaś obszerność podstawy guza i kości
otaczającą go, w tym stanie że szczypce
niżby nie poradziły — przystąpi się
do Kr. 3. działania t. i. przysta-
wi się do koła guza ilość potrzebną
koron aby wyłamawszy przedzia-
ły kostne między koronami obszernie
sobie przystęp utorować do osady
guza — Czynność 4. Operator stara się
palcami z trzonkiem noża oddzielić.

ze szerokości podstawy guza, odpowiada
wielkości otworu w kości — przystąpić
można do Kr. 3. lecz znajdując że
podstawa guza jest szersza niż otwór
w kości a zarazem że brzeg kości jest cienki
i łatwo się da wyłamać — przedsiębierze
się czynność 2. to. iest wyłamania
brzegów kości szczypcami w takim obwo-
dzie aby nożem przystąpić można było
wygodnie do osady guza — znalazłszy
zaś obrzeżność podstawy guza i kości
otaczającą go, w tym stanie że szczypce
niczby nie poradziły — przystąpi się
do Kr. 3. działania t. i. przysta-
wi się do kota guza ilość potrzebną
koron aby wyłamawszy przedzia-
ły kostne między koronami obrzeżnie
sobie przystęp utorować do osady
guza — Czynność 4. Operator stara się
palcami z trzonkiem noża oddzielić.

18 26/2 29.

ten mówi ieżeli obrzucony guz nie jest kiedy mo-
gą pobiegły BP. tw. lecz prawdziwą wyro-
ślą gąbczastą dającą się lekkim naciskiem
i wraz zdumienionym wprowadzić na po-
wrót w czaszkę przez otwór w kości — w tenczas
nie wychodzi on z zepsutej kości, lecz się
dzielnem jego jest błona twarda — a obfi-
tego siatki naczyń stoją w bezsrednim
związku — i Daczyniam BP twardy
tak dalece i pulsowanie naczyń BP.
twardy udziela się bez przerwy siatkom
naczyniowym wyrośli — To pulso-
wanie ma miejsce nawet w prostych
guzach BP. twardy gdy takowe rozsze-
rzą się na zew. czaszki otyle iż przez
Daczyniany otwór iuż + wprowadzać
się nie daią — Na takowe guzy używa
się środków trawiących z lekka które
gdy nie wystarczą podwiąże się — Jeżeli
rozszerzenie wyrośli wzbrania zato

18 26/2 29.

ten mówi ieżeli obrzmiony guz nie jest kiedy Mo-
gu pobiegły BP. tw. lecz prawdziwą wyro-
ślą gąbczastą dającą się lekkim naciskiem
i wraz wzmocnionym wprowadzić na po-
wrót w czaszkę przez otwór w kości — w tenczas
nie wychodzi on z zepsutej kości, lecz się
dzielem jego jest blona twarda — a obfite
jego siatki naczyń stoją w bezsrednim
związku — i Daczyniam BP twardy
tak dalece i pulsowanie naczyń BP.
twardy udziela się bez przerwy siatkom
naczyniowym wyrośli — To pulso-
wanie ma miejsce nawet w prostych
guzach BP. twardy gdy takowe rozpo-
rną się na zew. czaszki otyle iż przez
Daczyniany otwór iuż + wprowadzać
się nie daią — Na takowe guzy używa
się środków trawiących z lekka które
gdy nie wystarczą podwiąże się — Jeżeli
rozszerzenie wyrośli wzbrania zato

Działając nożem można zawsze spodziewać się mocnego Krw.
m w razie tym w którym narost składa się po części z
gąbki krwawej przy mocnym zaciśnieniu podwiązki
Tüber postrzegał niebezpieczne cierpienia Mózgu i Ner.
Opasanie odbywa się tem spos: iak po Trepanacyi –
W razie zaś podwiązania – unikać należy wszelkiego szko
dliwego nacisku
Zdarzenia w czasie Op: 1. silne Krw: 2. Omdlewanie 3.
Konwulsye 4. Wymioty – Wszystkim tym iuż nie
wolimy bali za radzić
po Op. Krw: silne 2. Bł. Mózg. – Mózgu – Gangr.
Bł. Mózgowych – obfite rapanie – wyrastanie na nowo
wyrośli – Konwulsye sparaliżowanie i Nierosis.
Leczenie następne takie same iak po Trepanacyi.
Nowo wyrastający gąb przytrawia się – a ieśli podwią
zany codzień mocniej zaciska – wkońcu trzonek
węzki odetnie się razem z węzłem

Paracentesis Hydrocephali interni

Historya Operacyi tey i dawniey wykonywaney wykazuie
nader mało pomyślnych wypadków tak dalece iż
nie ktorzy nie chcą ią przyiąć – albowiem gdzie
choroba konstytucyjna dziecięcia czyto pozostała
w iego organizmie czy odziedziczona przyczyną
Nie da się wyleczyć samym wypuszczeniem – a w tym
razie gdzie po wypuszczeniu + Nadto na następstwa
zapytam wolno czy ulżenie było skutkiem
wypuszczenia w natury + Liczne bowiem

Działając nożem można zawsze spodziewać się mocnego Krw-
m w razie tym w którym narost składa się po części z
gąbki krwawej przy mocnym zaciśnieniu podwiązki.
Tüber postrzegał niebezpieczne cierpienia Mózgu i Ner.
Opasanie odbywa się tem spos: iak po Trepanacyi –
W razie zaś podwiązania – unikać należy wszelkiego szko-
dliwego nacisku
Zdarzenia w czasie Op: 1. silne Krw: 2. Omdlewanie 3.
Konwulsye 4. Wymioty – Wszystkim tym iuż mo-
wiliśmy iak zaradzić
po Op: Krw: silne 2. Bł. Mózg. – Mózgu – Gangr.
Bł. Mózgowych – obfite rapanie – wyrastanie na nowo
wyrośli – Konwulsye sparaliżowanie i Nierosis.
Leczenie następne takie same iak po Trepanacyi.
Nowo wyrastający gąb przytrawia się – a ieśli podwią-
zany codzień mocniej zaciska – wkońcu trzonek
węzki odetnie się razem z węzłem

Paracentesis Hydrocephali interni

Historya Operacyi tey i dawniey wykonywaney wykazuie
nader mało pomyślnych wypadków tak dalece iż
nie ktorzy nie chcą ią przyiąć – albowiem gdzie
choroba konstytucyjna dziecięcia czyto pozostała
w iego organizmie czy odziedziczona ją przyczyną
Nie da się wyleczyć samym wypuszczeniem – a w tym
razie gdzie po wypuszczeniu + Nadal nie następuie
zapytam wolno czy ulżenie było skutkiem
wypuszczenia w natury + Liczne bowiem

Koremorphosis

utworzenie sztucznej źrenicy

Już od lat 100 Tomasz Hohlhus powziął myśl.
wkrótce pomin Czeselden stwierdził możność
tworzenia jej z korzyścią przywracając wzrok
młodemu człowiekowi lat 14. który nie przy
pominał sobie czy ślepy urodził się z utra
cił wzrok — To pobudziło do naśladowania
wśród czego lubo sztuka granice coraz +
swe rozszerzała — skutki atoli nie pomyśl
ne tak zdradziły iż nawet możność
szczęśliwego przywrócenia zaprzeczono.
Czeseldenowi — przed 28 laty mnóstwo
zastanawiano się nad stanami chorobliwi
mi tęczy które dozwalają z nie operowania
Raz obudzona chęć uprawy chorób oka
wkrótce tylu znalazła zwolenników iż
niebawnie część ta nauczycie stanęła
a tworzenie szt. Ź. tak potępiła iż śmia
ło powiedzieć można iż + mamy sposo
bów niż wyłącznych Źr. szt.
Wybór postępowania narzędzi zastosowane
do przypadków mogą być nader korzystnemi

Nazw. Korektomia - Koroncetomia - Korektodialisis albo
z Grec. koge źrenica [illegible] [illegible] - [illegible]
wyjęciem [illegible] [illegible] odzywacie - Nazwy te
są tem mylne że okazują cięcie tęczy
a być stosowne Iridektomia - Iridodialisis.
Nazwisko ogólne Koremorphosis - Koropoesis Koroplasis.

Wskazania

Autorowie dzielą się na dwa stronnictwa - Jedno
ta [illegible] ogranicza [illegible] [illegible]
wolności tworzenia 1o tem gdzie źrenica: [illegible]
niezarosła zatkana - przeszyniętą [illegible]
Dalej iż dla tego wzrok jest utracony [illegible]
źrenica zwiesiona bez wyjątku [illegible]
zwarta Katarakta 3. gdzie [illegible]
Katarakty [illegible] [illegible] [illegible]
ubytki [illegible] 4. gdzie [illegible] [illegible]
[illegible] bielmem 5. gdzie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 6. gdzie
[illegible] [illegible] 7. gdzie [illegible] [illegible]
[illegible] Katarakt [illegible] [illegible]
z jednym sposobem operować się na [illegible]
[illegible] [illegible] że [illegible] [illegible] operować gdzie
obecnie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] że [illegible] [illegible] przy [illegible] [illegible]

Zakazy ogólne i szczegółowe tyczące się zmian działania może bowiem oko dla tego tylko zgubić podpadać że lekarz mylny i niestosowny obrał sposób —
Ogólne są 1. Bezwzględne które zawierają takowe stany chorób przy których żadną miarą pomyślnie operować się nie da i z wystąpieniem takiemi są: 1. Zupełna Amaurosis — a przy najmniejszej najwyższy stop. Amblyop. amaur. dorozumiewamy się z braku uczucia światła. ale i w tem doświadczenie uczy że po operacyi retinę czułą znajdowano — Nadto często b. stanu tego poznać nie można — 2. Glaucoma do Skuchy to i zaczynam Bł. z całej cięży skłonnej 3. Wszelkie wzmagające cierp. Lig. Ciliaris z corp. cil. z N. ciliaris cierpienie objawiające się wyniosłościami przy brzegu Cornei zwane Syphilomata Lig. ciliaris — również objawiające się z nosią corpuscliwy do koła Bł. Rog. — 4. Wszelki wyższy stopień Atrofii i Synchisis. 5. Wyższy stop. rodzaju kuli oka V. nierównie węzłowatość skirowatość stwardnienie kuli — 6. Doskonała Hirsophalmia ogólna oka —

wskutku którey Choroidea iuż została przeistoczoną
rozdzieraiąc Koli oka po Zz. diskrazyinych. Ze
ciemnienie Bielmowe całey Rożnei — Zrośnie
nie tęczy całey z Rogową — Nieuleczona
wszelka diskrazya zn. Arthritis — Wyra
zna wokół w postaci asteniczney z utrzymu
iąca ciągle mały stopień Z — 9. Nie wol
no operować ieżeli oko iedno zdrowe ato
dla tego że rzadko wydarzyć się może iż
źrenicę w miejscu przynoszącem utworzyć
wolno było. a ieżeli w miejscu takim
nie można utworzyć — Nay pomyślniey
Oper. grozi zgubą oka — mogła wzrok
i szpetną wyrzewność sprowadzić
b.) Stany doczesnie zakazowe są takie które
w obecney chwili zabraniaią Oper. lecz po
usunięciu przeszkód zakazowych wolno się
wykonać takiemi są 1. Zaćmienia Ro
żnei zrastaiące — 2. Ślady odczynu trem
matycznego czy to po skaleczeniu z ope
racyi znaczna obraźliwość skóry i skłon
ność iey do przeistoczeń 3. Z. obecne oka
lubo małe zwłaszcza diskrazyine

½ 29.

1º ... leczenie które było przyczyną ... zawodzenia ... ey 4º Chorobel ... ktorem ... powrot do zdrowia ... dobieranye nie ... pierwsza ... będące się jeszcze ... stany ... wszystkie się takie ... 4) Doświadczenie ... ze ... przemyślni drugi bez ... przez przedsięwzięte ... 1. Zaniechaniu ... na ... 1. przeciwczystey ... nader ... skutku ... abo ... przemyślnego ... jak dowodzi przypadek ... 2. ... przeistoczenie tego ... stany ... lubo ... się ... i z tego choroba się ... obrazowana ... ... plant: ... zwyczajnie ... ... w ogólności ... do ... 3. Wszelkie ... cierpienie ... ... z ... nieodzownie ... przywrocenia ... podobnej ... stopien ...

naybliższego zrenicowego tęczy z dolnego brzegu.
2ie Zrenice dokolne których środki znay-
duią się w kole przechodzącym między
brzegiem zrenicowym i obwodem tęczy
takowych da się założyć 4 w końcach
linii siebie przerzynaiących. 3ie Obwo-
dowe z boczne zrobione w obwodzie tęczy
i to w kącie dla zw: z wewnętrznym.
O wartości zrenic tych tyle powiedzieć
można w ogóle — że sztuczna nigdy na-
turalney nie wynagradza — że środkowe
są naylepsze światła bowiem naymocniey
widziane i w punctum Luteum odłąc-
ku obwodowi Retiny czucie to co raz
się z — a zatem stąd wynika że im odle-
gley od tego punktu promień światła pada
na Retinę tym słabszem bywa wzrok
im więcey zatem od środka się oddala-
ku — tyl wzrok będzie a chory tylko
zupełnie patrzyć może

Cztery przyczyny ograniczają wartość skąd ostrożnie obiecywać 1. że rzadki jest chory i oczy których by stan zupełnie żądaniu wskazań odpowiadał. 2. Nawet i przy dogodnych stosunkach i biegłości lekarza często źle się kończy to działanie dla tego że indywidualnej obrzydliwości tęczy oznaczyć nie można. 3. Wykonawszy nawet najpomyślniej praca bywa bez skutecznej, gdyż nie bliższe gatunki zrzenić pod pierwszemi warunkami b. mało wzrok wracają. 4. Zachodzi coś przy tem działaniu jeszcze nie dość poznanego wśród samych lekarzy gdyż wśród niepomyślnych wzrok często się udaje i odwrotnie.

Weller N. Kat. – Jgł. haz. 1.

b) odcinaiąc płat Cornei

1. Poierman A –
2. Reichelbach N.K. – x.4) J.K. [illegible]
3. Odelbius. [illegible]
4. Jamé (–) 1. N.K. Nz. [illegible]
5. Sauer Bielms [illegible]
6. Monoyer N.K. Nz. 1. (Skarpa [illegible])
7. Wili haczykiem
8. Fuir – Cornea – Nz. z J.K. –

2. Tridofinda p. Komurkę sylną

1. Wohlhus pg. Moscharda – J.K.
2. Weinholt Nz. J. [illegible]
3. Adams –
4. Barad J.K.

II Tri ectoformia

a) p. Komurkę przednią [illegible]

1. Reichelbach [illegible]
2. Wentzel N.K. – 3/4 Nz. [illegible] (Estk.)
3. Sabatier – b. Nz. [illegible]
4. Arneman Nz. [illegible] O [illegible]
5. Demour Nz. pr. [illegible]
6. Forlenzi [illegible] Wenzel [illegible] Nz. pr. [illegible] (Estk.)
7. Molden (Garard) + [illegible]

8. Weinholt Nz. J. – (Richt) – z wrazie kruchości przebija tę: zawija i wyprowadza.
9. Reisinger wśrodku O – Nz. hacz. (Kunstmann).

b) na zew: komurki przedniej.

1. Ber haczykami – szczyp: zębatemi – Blemer [illegible]
2. Dzekson naciska palcem oko u góry. – [illegible] do Rog. – Nożyc: z sprężyn.
3. Walter oczekuje aż tęcza wypadnie.

c) p obie komurki wspólnie

1. Mutler Skler:

d) p komurkę tylną

1. Rikē

III Trilodialis Odem: [illegible]

1802 – Skarpa Schmidt – 1787 Bulli – Avalini –

1. Bietzi J. [illegible]
2. Skarpa J. prosty
3. Adam Schmidt
4. Lewelier [illegible]

b) wprowadzając Jtę p kom tyl. podwójnym przebiciem tęczy

1. Himli –
2. Ber

c) wprow. J. p Corn do kom. tylnej i z [illegible] odrywać tęczę

1. Touche Coulon J. Skarpę

d) p Bł Rog: kom. przednią

1. Schmidt – 1. Avalini [illegible]
2. Himli – 2. Konzel haczykiem
3. Ber

c) p. Sclerot. i Kwarantę tylną.

1 Rihe. J. Kowalski katarakty przyrostą obata

2 Sp. z wypadłością i uwięzieniem tęczy Trido enkleusis

a) uwięzienie w Cornei. p. Corneam

1. Langenbeck [illegible] pionsCorn.

b) uwięzienie w Sclerotice. p. Scleroticam

1 Embden p. Rad. [illegible]

3 Sp. Tridotome dialisis

1. Donegana p. odrywać [illegible] ciliar. [illegible] środkowe rosnące (J. Sierpowski)

4. Sp. Tridectome dialisis

1 Assalini [illegible] odcinać (p. Corn.) Nr Dawida.

5. Sp. Tridoparetkisis t. wyprzeciąganie źrenicy z uwięzieniem. gdzie źrenica otwarta, ale Bielmem zamknięta przeciągnąwszy ją na miejsce przemarzyste. Adams – przeciąwszy Cornam nawskiem speculi oculi sprowadza prolapsum wyciąga + i zostawia by się zrosła –

Hymli pierwszy pomyślnie wykonał. Nikopina bardzo.

Embden zaleca uwięzienie takie w Sclerotyce – (Oelbad)

Sclerotihectotomia v. Koremorphosis p. horoideam.

Autenrit. gdy Cornea zaczmona zupełnie

Mesmer Bł. Roy. Bielmową usiłował wydatnie do przemarzyło wycinając o.

28/7.44

Extirpatio Carunculae Lachr. i Encantis

Zamierzamy oddalić częstkowo i całkowicie brodawkę w kąt oka wo-
lezącą — w tym zamiarze Głow: czynn: Mięcie brodawki po ścisłem
wyśledzeniu osady iey i sposobu połączenia się z częściami przyległemi
haczykiem a szczypczykami — Odrobienie iey od części przyległych
i opatrzenie. Wszk: wszelkie po tey brodawki takie iż
z niego czynności powrót się niedwerężone wzrok wszko-
dzony i kiedy mimo rozumowego leczenia nie udało
się iey z — — Zakład: 1. Gdy nie można być pewnym
oney przyczyna która się sprowadziła iest trwa ciągle
i ciągle działa 2o Jeżeli organa przyległe znaydują się
w stanie produkowanym 3o Jeżeli brodawka iest skirowa-
tą — rakowatą gdyż wtedy pozostaie tylko Cura palliativa
4o kiedy korzenie iey zachodzą głębiey aniżeli nożem
sięgnąć wolno — Op. na pierwszy rzut na zdzie
się obrażać organizmo — atoli zbawienna ieżeli się czy
się Chir: mieyscową — ieżeli ropienie po Oper: nie
uszkodzi oka — Jeżeli osada iey nie sięga bo wyoka
zawsze szkodliwa — ieżeli Brodawka iest w stanie gwałtownym
Purman w: pięści Encantis maligna —

Przyrząd 1 Haczyk po 1 z Inny. - Szczypczyki An. - Noż. mały wy-
pukły - Nożyczki Kupera - V Turna - Kilka podkładek
z podkładką skopiowaną - Opaska w wałku - Pom. 2
Wsadzić na krześle - Pom. zbyta przyciska głowę do
piersi - jeżeli dziecię wkrótce z podniesioną głową.
Działanie w razie mniejszej brodawki - Jedną ręką pom.
przyciska do piersi głowę - 2 ręką ma być wolną
na przypadek podniesienia powieki - Ujęć gaz.
pociągnąć nieco ku sobie wycina całą brodawkę
nożyczkami wklęsłemi - Jeżeli można w kolwiek
oszczędzić brodawki robi się dla tego iż by po
zupełnym jej wycięciu nie sprawić stillicidium
Gdzie i większą zastarzałą wrosłą w Corynnet. pomoc
pomocnik tak rozstawiony powieki aby miejsca
przyczepienia były odkryte poczem ujęwszy
haczykiem z szczypcz: pociąga ku sobie
i ku dołowi - w tym w brzegu zew: i przedni
podstawy robi cięcie dość głębokie w kier:
brzegu orbity i którym odcina gaz od C.P.
od zew: kąta do wew: - Podobnie postępuje
z odcięciem związku z powieką dolną

wywróciwszy się nadół — poczem więcej gdy wy-
dina się nożem z Nożycz: obyte ile znajduje się
przeistoczonego — Tu nieraz + trzeba wyciąć bro:
Pawki — A nawet tam gdzie port stwardn: każe
się obawiać przeistoczenia wycina się całkowicie
z osady — Ponieważ przy Op: Kowaczenie
może zastawiać przedmiot Op: zbyt pomocny
zbolałe może przestrzykiwać V — Opatr: oczy
sza się obec i twarz miejsce obrażone wy-
ścieła się pulchnie skubanki na to Kompres:
z cienkiego płótna — i monoculus —
Po Op: m. b. Kow: N. — wysoki stop: Z. — Ro-
pienie bopiące — wyrosłe gąbczaste na częściach
skaleczonych przeistoczenie Rany na wśród
zbyt postaci — Dachrioslugon — i Ectropium
pow: dol. — Kow. N. zaradza się V zim
V Zed — z rozczynem Alumu i naciskiem
Z. znaczne — sędzia okład zim: i piiawek.
Kop: Sop: — mające miejsce pozostałe brodawki
wstrzymuje się koniecznemi rozpanie Alum
i skubanką opatrywać c. Siar. Zinku
c. Fl. Op. VI: X gr. na ℥i

Brodawki bieżące powściągnąć. Kam. przeciętnym.
Mając wzgląd na Conjunctivę zachodzącą na Corneę
po przybraniu przestrzykać cieczą klasowaną
z mlekiem — Wrzody stosownie leczyć —
Gdzie † Dachriostagon. † Petit otworzyć worek
Łzawy. w kącie wew: oka. i rurka złota —
gdy Ectropium Adams wycina cząstkę powieki
w kącie zew: a ściągnąwszy mocniej powiekę
zszywa pory Comissura externa —

Operatio Sacci Lachrimalis fistulae Lachr.
tudzież ad formandum ductum excretorium
Lachrimalem

† Postępowanie zmierzające do otworzenia Worka Łzow:
jeżeli ten † cały — do przeborowania Kanału
Nosowego jeżeli ten † zamknięte — i do utorowania drogi dla łez sztucznej jeżeli Wor
kowy zmarszczony z przeistoczony — i Kan. Nos.
† organicznie zawarty. — Rozłożyć można
1. Otwarcie Worka Łzow: celem dalszego zastosowania środków 2. Otwarcie Worka Łzow
i przeborowania Kan. Nos.

3. Ukończenie drogi sztucznej do odpływu też do noża —

Co do 1. Głów: czynności — 1. Otwarcie Wor: L. 2. Wypuszczenie iego 3. wyskrzenie kropek Kanałków i Worka Łzawego — 4. Stosowne opatrzenie i bez następne — Dozwalają Op: 1. wszelki stan chorob: Worka Łzow: — który mianuiemy Hydrops Sacci Lachrim: — zebranie Szopy w Worku Ł. Rozrzedzenie Worka — stan Cystotowy iego rozpulchnienie znaczne Bł: ow: Worka zabkanie otworu wyskodowego Worka Carnes — i Necrosis K. Łzawey — Zarośnięcie z zawarcie kropek bzowych które nie da się przekrowac Kanałków — i Kan. Nosowego — Nie wolno wrodzie tym choz. rzadkim kiedy Hydrops Sacci Lachr. daią ukryć oddalonem przyczyny sprowadzaiącey go — Jeżeli trwa krótko i nie w stanie zawikłanym — m. ieżeli ieszcze nie podpadł dezorganizacyi — 2. wiek młodociany delikatny skład ciała.

a m. połączone z dyskrazyą Skroful: delikatnoś-
ciała — gdyż tu natura ulecze może przy die-
cie i Lekarstwach stosownych — 3. Dy-
skrazye inne czy takowe stoją w stosunku
powodowym z czy tylko towarzyszą tegoż cho-
robie — gdyż wiadomo gdzie tylko obok cho-
roby iztrzą zakazu do Op: nie będzie —
gdyż i po Op: czynności dyskrazyi nie
wywierają nas Racyą 4. Stan taki Hydro-
pis który naciskiem stosownym m. b.
ulecony z o tyle ta — iż choremu nie
odejmuje rysów twarzy — bo małe płyn.
łez — wynikające z naciśnienia palcem nie
upoważnia do Op — Op: samo przy-
nie i wielkiej wagi do ogółu Oz. z bawienia
i o tyle iż otworzywszy zapom: niej
wcale wyśledzić można stan jego
oddaliz. można to co wnim szkodliwego
Jze i Otwor w Worku działać można
nie przeszkodzenie jego chorobne a
nawet gdy czynność Worka zniszczyć trzeba.

Otworzenie zatem i czynnością poprzedniczą do-
ważniejszych działań — i z tego względu na
czenie nabiera —
Przynęt Nożyk wąski prosty z grzbietem nieco
wypukłym z lancet prosty z Nożyk Kule-
ralet. Strzyki i Anela — Zgłęb: zgłębia-
rzebrną z zrogu wieloryba — Zgł: rowk
cienki którego końce i na sposób zgł: r.
Szczypczyki Ann — Klepte — Wałeczek ska-
banki — Kawałek plasterku ⌣ miękie kom-
presy. i opaska do monoculus — Pom. 1
utrzymanie głowę stanąwszy z tyłu zedrzy
rękę na czoło drugą wolną aby ją nią
napięcia mógł powieki odciągając przy-
kręcić dla Kultyłowi — Sedz: nakrze-
ste — Op. Gdzie Worek nie jest fistułowy
1. Dozwoliwszy aby Worek wypełnił się bramą
z czerwoną chorobnie nagrom: Operator
skuje obok chorego gdy oko prawe przy
oku pracowym nie przeszkadzając wpadni-
nie światła na Worek Pom: przy
Corni j. ext. napięcie powieki —

Mięwny nóż iak pióro grzbiet do Noża płaszczyzną
do brzegu orbity końcem stawia pod Tendo palp.
w pewnej odległ: od połączenia kanałków z góry
do dołu od przodu ku tyłowi ukośnie wbija
w worek tak by końcem noża przybrał kie
runek iakby miał wyjść pomiędzy skrzydłem
nosa i psim zębem rozcina worek na 3.
linie pochylaiąc nóż ku sobie wyciąga
ąc go z worka — Nakiedy trudność z wzna
lezieniem położenia worka — wyśledzić więc
należy pr: nasalem max: super: no
co zwrócił uwagę Lifranc —

30

4. Gdy worek łz: otwarty na zw: Gdy otwor w skorze ſ nie b. odległy od worka i tyle obszerny iż wpuścić może cienki Zgłęb. rów. Wprowadza się wen a po zgłębniku wpuszczony ~~Zgłęb~~ Nie wszelki przetrwa się fist: i Worek łzowy tyle ile trzeba oszczędzając się gdzie obiecał: palp: i kanałki łzowe – Gdzie otwor ciasny rozpustrzenia stroną 1. gąbką – a rozszerzywszy pustyni. 5 ale wyżej – 2. bez poprzedniego rozszerzania wprowadzić koniec nożyka i sądząc że ~~się~~ kolce przeszedł aż do worka łzowego rozetnie się – Tam atoli gdzie otwor zw: ſ znajduje się w pewnej odległ od Worka rozcina się otwor ten nie naruszając fistuły. Wtym bowiem razie rozcięcie ściany T. zw: wystarcza nie kiedy do porozdzienia z otworem T. Worka ſ łz. Lecz że tu kaliber z Worka łzow: ſ b. mały a za tem ściany jego są blisko siebie ſ to przy rozcinaniu Worka ostrożnie działać należy by tylnej ściany nie naruszyć (bo naruszyłoby się Os unguis) i to m. b. d. p. do 2. uchybienia t. i. do przetorowania fałszywej drogi ſ Os unguis zgłębnikiem na wyśledzenie przejścia z Worka do kanału wprowadzonym Potem Operator wyczyszcza ciało z ciała znajdujące się w Worku łzowym

Jeśli i płyn nawet potem wystarczy na wypróżnie-
nie jego – poczem przestrzykać ciepłą (Anetes) –
Często sekret w Worku – i gęsty ciągły – nie łatwo
odstający od ścian – zatykający i ok. drop-
wyście Worku do Kanału – W tym razie wpro-
wadza się p. chwor w Worku zgłębnik z rogu wielo-
rybiego trzymając pionowo a przyprowadziwszy
do Jamy Worka podnosi się do pionu – poruszając
tam i owdzie lekarz stara się uwolnić skrzepłość
w Worku od styczności z jego ścianami i wydobywa
skrzypczykami poczem przestrzyka ciepłą
Bywa że skrzepłość ta i czasem tak gęsta
iż ozić zgoła cieczy z Worka nie odpływa i
Lekarzowi sprawia to złudzenie iż mięsa i dnia
iż do Worka nie trafił. – To zatem może
służyć za przestrogę aby po otwarciu worka
nie żądać przeprowadzenia zgłębi. do nosa
od razu – ale zostawić rozpuchnięcie skrze-
płość zastrzykując kilka dni – i probować
czy się skrzepłość ta jeszcze nie wydobędzie

Niekiedy odrazu odważa się przebić Worek Dz. nożem
warstwami nożem wypukłym trąc pod ściąganiem
m. orbicularis ⊙ na wysokości p. wypełnionego Worka –
Gdzie punkta krwawe okazałe – tam palcem przyciśnięte
one izby przy cięciu ciecz nie wypływała
opatrz. Oczyścić twarz – wsunąć wałeczek zmarzany
w ciepły V. – o tyle aby wstępował tylko do Worka
Łzowego nie wypełniając – Potem ranę zalepić
plasterkiem ⊙ na to mały kompres. – (co nie lubią)
i monoculus –
Zdarz: po Op. Wysoki stop. Z. czasem Z. to
typem różowe ból gwałtowny płynienie też
powrót stanu chorobnego –
B. rzadko i lecz: nastąpić bo zwykle Z. w jaki jego stan
tak nie i wszystkim wypadkiem Oper: lecz skutkiem
powodowym przyczyny przerwotnie Choroby wzbudzającej
Dlatego Z. zwykle bywa – Miasmat – Metastas.
Dyskrazyjnem stąd stosować leczenie do stanu
Ropienia – Rozpulchnienia Bł.
Skazi do stop: stwardnienia do stopnia
szkaroplastycznym do Caries – Necrosis V. Zrazów

dostrzeżenia ator. Bł. Szkoł. — do zetknięcia gł. Szow.
Kanałków Szaw. ze względem szczególnym na
rodzaj choroby powodowej — Kopiowie wyrzy
wyrzy Traumatycznej z gdy odchodzą i łagodnego
zastrzykiwania w ciepłą — opatrzenia 2. razy
dniem — a ponieważ stwardnienie w ścianach
fistułowych po przecięciu — i wypadkiem
nie odzownym Z. i Kop. przeto okład.
odmiękczające powinny się oddalić — wszystkie
Kopiowie bywa dyskrazyjne a to mo
żnaby poczytać za Oszczędzenie wyp
zalem razie gdzie idą nie można być
pewnem czy i czyste Kopiowie zwró
cić uwagę na Diskrazyę mogącą pre
dominować — gdy Rozpulchnienie i
wyrosłe na ów ścianie Worku użyć Ew.
przestrzykań drażniących — ściąg: jak
Fr. Ogni — Sol. Alum — Sacr. Zynkie —
Sol. Kam. Piek. z Precip. Czerwony
w formie maści —

Tam gdzie w Nerku odsubnia się szkodę chorobnie
Ducio blenorrea V. Wap. c. R. Opii-stry
hac Sol. Sublim. c. Mucil. Sem. Cydon.
z wpostaci Masci ex Prec. rubr. et
bot. r. ins. — Ponieważ Caries zwycięże
i z diskrazyi stąd stosowne — przy Caries
Os Unguis z iuż iest zniszczona a zatem
iuż istnie otwór do nosa i wspólnie
Kanał Nos. i zawarty z tych stanów
niema tylko otwór do nosa — z Os.
Unguis nie i przedmiotem: a Kanał Nos.
nie wiadomo czy da się przekonywać czy
i zarosły — W 1. razie utrzymać otwory
do Nosa dopóki ten nie zabliźni się
i nie stwardnieje — W 2. razie leczenie
zastosuje się na K. Drożdż tak aby odlest
kowanie Kości nastąpiło — skoro exfoliacja
tym sposobem z Os Unguis i Kan: Nos.
otworzeni zostaną. Zostawia się Kan. N.
Zdaje się by otwór w Os. Ung. otwór
by utrzymać — Gdzie Necrosis całkiem
odlistkowania.

Stan Ator: wymaga Sr. Ściąg: i stosow: naciskiem
Poczem wielki Lekarz mający dni ze celu swego nie dopiął
a zatem choroby nie oddalił — wyśledzić ma czy przekłu
i Kanałki Dz: odpowiadają przeznaczeniu swemu
Dr. czy Kan N. i przechodzi z nie i wiele
sposób — Sp: śledzenia — Jeżeli jakby trzeba
nie mogł się przekonać Lekarz wprowadzi
zgłębnik Anemi prostop: w gł. krowę
i przeprowadza je Kanałek Dz: aż do kąta
zbiegu dwóch kanałów — pociągając w powrocie
dolnej pozwolno — w górkiej zakoszuć w środ.
najmniejszym skóry wzdłuż — aż do worka
trawnego — Jeśli zgłębnik stanął w Worku Dz.
wtedy Tęt i Kan: nie cierpiały — Jeżeli wprze
chodzi znalazł zawady to przekonywa
że kropki i Kan: nie są przechodne — Gdy
są przechodne lecz nie zdatne do przeprowadzenia
Tęt — obróci leczenie jw. stanowi Chor.
Kropek i kanałowi który zależy od braku
Kierowliwości tych organów od stanu Szlusowego
nabrzm: Bł. Szluz: a mają nawzajem
stawną chorobę zaradzi: Lk: wzo: i zw:

rozpaleniem kanu z brakowi sprzyjaciół. Jeśli będzie
nie pokazało że ztąd tosowe i kan: choć nie zarosłe
lecz tak są zdezorganizowane i nadal funkcjonować nie
będą mogły wtedy nie pomoże było dalej utrzymywać chor.
w Worku — i powiedzieć że szkoła Lek: nie pomoże.
Wreszcie gdy badanie pokazało że organa nieczone
zdatne są do swej czynności z m. b. wydatnie.
wtenczas i konieczność wyśledzenia stanu kan: N.
Wyjąwszy Worek L. przestrzykaniem i lekkim
naciskiem oparłszy głowę chorego tak jak
do Operacyi — wciąż zgłębnik z rogu wielorybi.
grubości jak kan. N. — na 2. i 3. cale długi.
wprowadzi go w kierunku poziomym do Worka L.
a podniósłszy do pionu zapuszcza w głęb.
Worku L. w wyjście tego łąkowe. Którym przecho
dzi wkanał N. i stąd stara się przesunąć
do kan. N. Ujęcie ciągle zgłęb: między 2.
palcami — posuwa go coraz niżej. Jeżeli
zgłębnik napotka zawadę wolno i operato
rowi naciskać lecz ostrze iżby bólu nie sprawił
gdy i to nic nie nawda — nadać mu różne kie
runki i posuwać i cofać i wprowadzać.

lekką słabiutką w V ciepłej. utrzymać się Plasterkiem ½ Księży
a zgłębnie przyprzędzić plastrem nad Łukiem Brwiowym
na czole. Tam zaś gdzie po usiłowaniu okazało się
że Kam. R. j. nie przechodzi zaprzestać to porbę
powinien on przetorować drogę sztuczną.

Drut Ołowiany opatrując 2. raz. ma wciągnąć chorywczo Kleply
potem wyciąga się drut do góry przestrzykuie — potem się nazad
wsuwa ieżeli dobry — po 14. d. użyć grubszego a po 2gich 14.
ieszcze grubszy — Nie koniecznie należy opatrywać codziennie
owszem lepiey aby 2. 3. d. w kanale pozostał. — zawsze jednak
korzystniey będzie codzień kanał wystrzykać —
Przy użyciu Zawłoki codzień część iey wysunąć część tę
wycina się i nową wsuwa się — odmiękczaiąc przestrzykaniem
sztuk skrzepły — gdy potrzeba wymaga część zawłoki napro-
wadza się lekarstwem — Oponiewasz cel aby stale rozszerzyć
p. bo tam gdzie zawłoka wolniey się przesuwa robi się do
datek p. węzełek i workiem się naprowadzi — co s potrzebne
dla osób rosłych silnych i których zwykle kanały są ob
szerniejsze — tak co 2. tyg. po + o 1. 2. 3. 4. wielek
(U skóry stopień rozszerzenia kan: Nos + taki iż) — kiedy
p. 6. 7. 8. m. z rok tak pozbyć powinno — Zawłoka działać
powinna p. mięsk i drażnienia i p. to wzbudzać wessanie
części organicznych zabłykaiących — Aby osądzić czy nie
dziwa przestać — uważać 1. Gdy tak strona naygrubsza
stoczek — drut — i zawłoka naygrubsza przesuwały
się tylko p. kanał nosowy i worek bierzy żeby drut
ołowiany wsadzony dobrowolnie wpadał p. nos
3. żeby się sztuk z ropą nie nagromadziła 4. ze

i żadnym innym sposobem leczenia nie może przywrócić normalnej czyn-
ności w Worku z przeszkodą jego oddalić — Nic nie pozostaje
nad przebicie K. Lżowej ulem utworzenia drogi sztucznej do
przepływu lecz do Jamy B. Zdatnej — z pozostaniem zniszczonego
Worka S. i chorym zapowiedzieć wieczne płynienie lecz po-
kącie rzeczy — Lecz ponieważ tem sposobem postępując
nie mamy pewności osiągnienia celu — wzrosłym stopniu
i ale mamy przy rozszerzeniu kanałów naturalnych po-
ostatniego Sp. nie można powstać za zastępcy dwóch
poprzedniczych a to dla 1. że droga sztuczna jakim
kolwiek sposobem utworzona najczęściej dobrowolnie się
zawiera chyba w pozostaniu wnętrza rurki 2. że rurka z
drogą sztuczną nigdy trzy nie odpływa tak jak przez Kanał
żywotny — stąd tylko płyną przy ciężkości swojej —
Przyrząd: te same co wyżej gdy trzeba otworzyć dalej 3 gr. Pola
rurki — Narzędzie Dupatoma z rurką — 3 gr. z depreso-
rem Peliera — Emporte pièce Atuntera gdy się kość
chce wyciąć — Wałek z ciężkich nitek — Boczki obronne
Kompres — Plaster i Bandaż — Pomocnicy jak wyżej.
Oper. Kas. Otwarcie Worka 2 Kas. po poprzedniczym rozszerzeniu
i wyczyszczeniu Worka Lekarz wprowadzi 3 gr. z depresorem z rurką
ukośnie z Zw. na WW. 1 góry do dołu z przodu ku
tyłowi — w obłnej i tylnej części Worka Lżow. i K. Lżowej
przeprowadzi wbłaczając 3 gr. sposobem wkręcenia
i coraz zwiększy siłę tak iżby otwór wsz. mieć

dował się pod przednim końcem górney muszli Nosowey — mię
dzy nią i proc: Maxillaris — zostawiwszy rurkę 3 gr. wy
ciągnie — Jeżeli się przekoła drogą wyżey — wtenczas 3 gr.
sposobem koniec muszli i Blaszkę K. Sitowey — K. Skrzyd
kowi wypływa z noża — Przestrzyknienie V. z rurką
gdy V. wyjdzie nosem zadowalnia zadrogą utoro
wana dobrze — Potem wyprowadzi nitkę z
rurką do Nosa i poleciwszy wyszczerzenie noża wydo
bycie koniec nitki w Jamie Nosowey będący
2 Sp. Przebija się 3 gr. z rurką — bez sposobem po
wyższym — wotwór przetorowany wprowadza się
koniec strzału stronowego — koniec strony skoro tu [illegible]
ka minut leżąc rozmiękła — poruszywszy głębiej zbli
ży się koniec do wzgórza skąd wydobędzie się —
Podczas przebijania miarkować siłę przebicia by nie
zagłęboko przebić — Sposobem kręcenia dla tego prze
bija się aby się kość nie porozpadała — skąd dzia
łaiąc sposobem drugim lepiey opuścić rurkę inni
zalecaią przed przebiciem kości obrazić ią cięciem
to nie dobre gdyż zwykle cięcie sprawia krwawie
nie które przeyście działania zasłania — Koniec
3 gr. nie przepisem nad rurką wystawiony nad V. [illegible]
Opatrzenie Wypełnia Worek Waleczkiem w Ciepły V.
pokryje Plasterkiem bp: Koniec górny nitki przy
lepia się na czole — dolny pod skrzydłem nosa.

Zdarzenia po Op: gwałtowny ból głowy – znaczne nabrzm. powiek
gąbczaste wyrosłe z Worka – Upadłe owrzodzenie Worka – Zaro-
ścienie drogi nowej – Zwykły ból głowy i nabrzm. po-
wiek przy dziecie – i spokojności ciała ustępuje Dobro-
wolnie a ieżeliby przyczyną było zawczasu wypełnienie
Worka skubanką – Opuszczenie ponowi się i mniej wo-
rek się wypełnia – wyrosłe – i owrzodzenie wymaga
lekarstw gatunkowych. Zaś Ung. c. Prec. Vulg.
i tonicznie iak Solucio Nitr. Argenti – przytra-
wiać – Kwasu rozrzedzonego – Sol. Act. Ołowiu –
Co dzień worek przeczyścić się zastrzykaniem i na
nowo wypełnia skubanką odnawia się rozszerzać
i utwierdza w otworze Worka – Jeżeli postąpiło się
Sp. 1. t. i. iak przeciągnięto nitkę – Drugiego
dnia wyprowadza się nitkę iedwabną a w środku
iej na 15. cali długiej przywiąże się wałeczek ścien-
nych niż uwity i odpowiedni grubości otworu prze-
torowanego – pozwoliłszy go maścią stosowną przeci-
gnie się nitkę do Kanału sztucznego – Tak
więc w dzień postąpić się wydobywając wałeczek
przez nos. i w dzień nowy wsuwając – po 12. dniach wa-
łeczek można zrobić grubszy i tak przez 5 i 6. n. ka-
tymować – Jeżeli się robiło Sp. 2. Działać po
dobrze iak przy wzięciu strony i tak długo a skoro
Stwardnienie ścian sztucznego Kanału i w tym stanie

i zabezpiecza od zarośnienia iego — zaniechać można rozszerzenia.
Przy użyciu atoli walczków iesze po ich oddaleniu zostawić dla
pewności nitkę iedwabną p. d. 12. którą potem wyciągnąć
wolno aby się otwór wlezsku mógł zagoić — Zapobieżenie
zarośnienia nowey drogi nie mało robiło. Kłopotu — Richter
i Skarpa radzili użyć żelaza rozp. (dla nieporuszonych skutków)
które zaiadło wiele zniszczenia sprowadza — i iest niebezpieczeństwo
narazić części przyległe — Usuwanie rurek nie jest pewne
a gdy ta wypadnie stan się dawny odnawia. Przez za-
lecenie ścisłego zachowania diety celem ulżenia
reprodukcyi nie wiele wyskać można — ani też leże-
nie na boku zdrowym iżby się w drodze sztucznej
ciecze łatwiej nie nagromadzały — Po wyskaniu drogi
wydarza się że część Worku nad i pod drogą sztu-
czną napełnia się łzami a wtedy chory powinien
wyciskać — Jeszcze Schmidt postrzegał w stan fist. Worku
wynikły ze szpary powstały u Worku pochodzącey ze
zranienia — zdaie mu się że skutkiem powinien
się podobnie dać luzyć iak fist. kan. i Stenonea
To iest że wypadało by otwór zew. rozszerzyć i wo-
ścianę przytrawić aby skorupa po to wybranych
odpływ też na zew. a odpadłszy pozostawiała mniej
się rozdrażnione do tego stopnia reprodukcyi
iżby otwór mógł zarosnąć —

ktore gdy Corneae zupełnie przebraniaią się — stąd ta ulga
iaką chory doznaie stąd nie m. b. miary ulgi po otworze-
niu Cornei — Skutki w wszystkich tych bulli oka wielorybych
tylem się nabrzy przebiiąc Cornei — w których przestrzegamy rze-
czy wyłącznie ciecz wodney — bol głowy i ucisk wzro-
przeszycia bulli oka. Wardrof zaleca przy pewnych
Okolicznościach Staphilomatu — t. i. gdzie to z crypto ex
tensyinem —

Operatio Staphilomatis.

Cel — z odcięciu wypukłości przodowey bulli oka wierzchu z. w ca-
tym jey obwodzie usuwaniu wybrzuszenia takiego stopnia
któreby uniszcze mogło dalsze odrzabienie ciecz wodney.
Wsk.: 1. Staphilo: Corneae totale. a w. kulowe. które jeszcze
ciągle wzrasta — boleśnym i zawierać się powiekom
nie dozwala i wystawiaiąc bulle oka na wpływ sło-
ńca niebezpieczeństwem jey zniszczenia — z w którego
stąd grożący zniekształceniem szpetnym napotkaniu
2. Staphiloma racemosum. jeśli iest nie duże i zupełnie
zdezorganizowane i ma skłonność do Varicositas
z Hirsophtalmia 3. Staphil: corp. ciliaris —
Nie wolno gdzie Staf: znaydzie się w okolicznościach przeci-
wnych wymienionym przy wskazaniach d. Gdzie
bulla oka cała zniszczona że cel tylko odpinamy przy ciągnięciu

3. Gdzie oko chorego można uczynić znośnym za pomocą środków Le-
karskich. — Op. ta tylko przy wysokim stop: obraźliwości chorego
z oka. może wzbudzić odczyn nader bolesny a nawet niebezp:
dla oka co rzadko — Zwykle bowiem ani istnieniu oka nie zagra-
ża ani reszcie Organizmu — Stąd operacyi przyznać mo-
żna predikat zbawienny — najczęściej bowiem i zamiar
i cel dopiąć można — bo odwiązawszy produkt fałszywy zmu-
szę dać wydzielanie Stum V. — Przedsię nie można
że czasem tylko chwilowo pomaga — lecz mając to
na uwadze że zostawiony bez Oper: oka zwyczaj-
nie a stąd i życie przyznać należy wielką dzie-
laniu temu wartość — Sposoby. — Niektórzy radzą
trawić — inni zawłokę — inni naciąć — odciąć
wyciąć otwór. — podwiązywać chcieli — Najbezpieczniej
iest. Przyrząd Nos Katarakthowy z większym Bera do Napiłow
Nowyczki Dawiela Sczypce: Anat: — Zmocnik powieki
Richtera — Stanęła do utrzymania Kuli oka — Gębka
V cegła zim. — Blachy Ang. Kompr: i opaska
Usadzić ich do Oper: poprzedniczej — Jeśli dzień usa-
dzić na łonie —
Op. Pomocnik z tyłu Chorego ręką l. przyciska głowę do
Jurzi — palcem 2. ręki 2. z unośnikiem podnosi
górną powiekę bez dotykania Kuli oka — Pakunek

Strzec się wczasie operacyi wszelkiego nacisku na kulę
oko by nie nastąpiło nagłe wypad: soczewki i cieczy
szklanney. Gdzie j. stof. racemosum tam odciąć w sa-
mey osadzie. — Opasanie Zawarłszy powieki zamykając
się plastrami bystremi oko oczy na każdy przybłąd się
kompres. Ktory utwierdzi się opaską wełnianą na rok.
Zdarz: po oper. wydarzenie się Z. i rop. i zniszczenie trzonu.
2. że Z. bywa za nadto mało niż potrzebne do zniszczenia
odosobnienia cieczy w rzadko 3. Wymioty wynikające z prze-
strachu chorego. 4. + Wydarzenie się że wypadnie Nerwem
i Sanszekiem wypostaci ½ kuli krwawey. 5. wyda-
rzenie się że otwór odciętą Cornei czopek krwawy zabyta.
6. wydarzenie się że tam gdzie nie obięto cieczem całey
soczewki że tempo operacyi i część cieczy szklanney
wystąpią. — Leczenie Z. i wymiotów zależy na za-
stosowaniu leczenia Antiflog: i uśmierzającym
ze wzgl. Pierwot. okład: zimnych ciągły pulsu
ustanie okład: ciepłe — uspokoić umysł uniknąć
drażnienia światła. — Gdzie obfite ropienie środki
konieczne wzbudzające gdzie stop. Z. zamaty w
radzie d. 6. 7 otwiera się oko i dozwala światłu
przyjść. — Gdy Z. wzgl. nożyczek — Gdzie soczewka
wystąpienie wyprowadzić — pow. wypadnienia
cieczy szklanney zawarcie powiek spokojnie
leżenie na grzbiecie —

Chory ma leżyć ⅌ d. kilka dopóki nie minie niebezp: wy
padnienia ciemy szklanney. Pokarmy płynne pomiey
pożywnieysze takie by nie potrzebował żuć. Kompresy
często się odmieniaią. Oba oczy mają być zam
knięte ⅌ 8:10 d. obie chore parę razy dniem
przemywać ciepłym odwarem szkodu. Otwierać
ostrożnie by bloski exsudowaney nie zerwać.
Gdy idzie pomyślnie w 8:10 d. zaleczenie, po
wleczenie Bł. Lenkomatyczną. Gdy kula ⅌
dość pełną. chory ma się obeyść bez oka sztucznego.
które da się dobrze założyć gdy trzon mnoyszy.
gdy wsadzić wpienia wyrosłe. wznosić się zaczynaią
z rany i przechodzą kres powiek. Stawić.

Paracentesis Bulbi Oculi

Cel. zamierzamy ⅌ to wyciąć (część Bł. Róg Kolistb.
z otworzyć kulę oka przecięciem. Klem wypuszczenia
Cieczy Wodney i wzbudzenia Zapalenia.
Wskaz. Wyraźna Hydrophtalmia. oko do widzenia
niezdatne i ból z rozprężeniem. 2. Gwałtowne
Z. Oka które się oparło nayuważnieyszemu postępo
waniu antiflog. — czucie przepełnienia. nacisku
rozprężenie — ciężar nad kulą Brwiowym
: — + bólu głowy.

3. Długie cierpienie oka zmniejszające się odosobnienie
Ktum t. zanadto obfitym z chorobliwym mętnością
ropą w komorze przedniey - i zapobiegające utworzeniu
się katarakty, którą ma być wypadkiem dwóch
poprzedniczych skutków wskazujących —
Drugi sposób operowania ma to wskazanie że wo
znaydzie się Synchisis Corporis vitrei — Zakazuią
1. Przeistoczenie części tworzących oko pojedynczych
z wogóle 2.o Caries Kości Oczodołu — 3.o Stan
zmniejszony Wodo oka Bouphtalmos albowiem
w takich 3 zdarzeniach nie pozostaie nic na
wyjęcie Kuli Oka —
Przy Sp: 1. Operowania zranienie i odczyn nie
b. gwałtowny zawsze odnieść Lekarz p. 1. przygo
towany na 2. ciągnące i Rop: gdy Konsty P.
Chorobliwe — Sp: 2. niebezpieczniejszy
przeto bowiem następuią ziawienia
zapowiadające zupełne zniszczenie Kuli
Oka m. gdy 4 Hydrophtalmia — z znaki
Dyskrasy — Przy Sp: 1. Hydrophtalmos
z Cyachirtowem - i tak się ma i ale każda
funkcya przy innych nagromadzeniach Wody

5/8 [illegible] wcześnie czasem uleczenie nastąpić gdy niema dezorganizacyi wolen i dziedziny tak pomyślnie czasem że chory zatrzyma wzrok

Przyrząd. Nóż do Katarakty. – Kamień węski – Szczypczyki – nożyczki wklęsłe. Dzieła Kataraktowa unosić powieki – chustka biała – opaski jak przy Katarakcie – osadzenie jak do Stafilomatu. – Utwierdziwszy głowę i podniosłszy powiekę Komem noża z lancetem z dołu do góry na ½ linii od Sclerotiki odległ przebić kulę oka w komorce przedniey i po wydobyciu narzędzia wypuści ciecz chorobną. z Jęz. Katar: z Nóż katar: wbić się do Kom: przedniey w miejscu tym w którym wprowadza się na wydobycie Katarakty – zwróci się i tak długo zostawi aż rzędzina i łoże płynu odejdzie – Sp. Z. niebezpieczniejszy. Bł. Rog. chworyc. jak na wydob. Katarakty chworyc. Torebkę soczewkową oddali się soczewkę i tyle wypuści cieczy szklanney ile potrzeba aby oko przyzwoitą obiętość odzyskało – Wypuszczanie cieczy szklanney wymaga ostrożności (½ część wypuścić). Po wypro dzieniu oka nożyczkami wklęsłemi odetnie Operator Kawałek zpłata Bł. Rog. aby wszelka ciecz V mogąca się chorobnie nagromadzić wolno odpływać mogła i potrzebne powstało zapalenie –

Opatrzenie Takie same jak po oper: Katarakty wydobywając soczewkę z oka

Po op. Z. Rop. oka – chorobne nagrom. ciecz m po Sp. 1. –
Po wypuszczeniu wody wykazuje prawdziwą przyczynę wodoch. a po
działaniu na naczynia wzywające Ubikacje poruszenia ciała, duszy.
Po Sp. 2. Zjawienia są groźniejsze – Wydarza się nie zawsze i jednak
zgodny stop. Z. czasem za mały – powieki nabrzm. – oko pod
padł stopniem z kiedy może przybrać brzydką postać
za mały stop. Z. pobudza się wolnym przystępem po
wietrza i światła – Jakby 5 d. Z. nie wstawiło się
podnieść należy odcinek Cornei, odciąć z niego kawałek
na ½ – 1. linię nożyczkami – Gdzie oko brzydko
się przeszkadza tam przyjdzie ie wyciąć – Bywa że
postoje koli oka z Z. tak się rozdyma że powieki
pokryć nie mogą – cięż więc wystawioną powlec
mieszaniną z żółtka od Jaja i świeżego Ol. Migd.
i na to użyć się okładka zimnych – Opatrzenie
codzień = 2. razy odnawiać – Skoro chorobna czyn
nosc ustanie będzie wolno wtedy oko sztuczne
założyć

Operatio ad Cataractam

Pod tym nazwiskiem obejmujemy różne sposoby które
zamierzają = Soczewkę zaćmioną wyciągnąć z osi z oddalić
z rozczęstkować i we stanie ią gładko – cebu

przywrócenia wzroku w oku zaćmionym – 1. Keratoni Lis.
2. Scleroticonixis i 3. Keratotomia – Lecz pod 1. mnie
szczemy sposób przekłócia i cięcia torebki soczewkowej –
2. tp. przekłócia i obalenia soczewki 3. tp. przekłócia i rozrząd
kowania torebki i soczewki – po str. 2. z depressio la
taracta obejmujemy nakłócenie soczewki z Depressio
str. s. d. – obalenie jej reclinatio – zboczenie jej.
Nr 3. j. tem. wszystkie zowią Extractio Cataractae. –
Pomnąc na rozmaitość zdań lekarzy dających pochwały
i dni temu sposobowi wyjaśnić – pomnąc jak czę-
sto lekarz poczynający. iże zniewolony zdaniem
Nauczyciela wypada ściśley rozwiązać gatunkowość.
Katarakt i warunki –
Samo działanie chirurgiczne stanowi –
głównym j. odczyn traumatyczny
więc niego dosyć można wartości sposobów względnej.
Moc zaś odczynu zależy od indywidualnego stanu i wielko-
ści skaleczenia od indywidualnej obrażliwości chorego.
Ktore to stosują się 1. do wieku chorego – 2. do jego
stanu konstytucyjnego 3. do stanów powodowych
choroby soczewki 4. do rozmaitości stanu samej
Katarakty do rozmaitości komplikacyi i składu
Katarakty z innemi chorobami części innych oka
5. do chorób ogólnych i rozkładu ich
na oko

Do rozmaitey ruchomości kuli oka i do kształtu iego — Do stopnia wykształcenia rozumowego chorego — Do gatunku troskliwości po operacyi — Do kształtu narzędzi wszystkich ich ostrości — Do tworów organicznych maiących być skaleczonemi — Do wielkości rany i sposobu zadania iey — Pomnąc i nato że in dividualności chorych rozmaią się do nieskończoności wyniku: to że często trudno oznaczyć stosunku Nakazałby do ogółu ciała — i zostaie często Lekarzowi tylko przeczucie wyboru — Co się tycze Keratotomii uważaiąc ią pod względem porównania z 2 i 3. sporządzić przyszłem że nay zręczniey i wykonaną i naylepszemi narzędziami To przecie powiedzieć można przeciw niey 1. że skaleczenie oka tak co do iakości iako i wielkości i tak wielkiem że często kształt oka a nawet kula wskutku następnego odczynu zniszczeniu ulega — Albowiem pomimo małey czułości Rz. Rog. iednak rozcięcie iey prawie wzrokiem polowie nie może iak wzbudzić znaczny odczyn — Albowiem rzadko kiedy

i tęczy się nie dostanie i czeli nie nożem i czeli nie wypa-
dzięcem iey — to przeyściem wielkiey szczerości która
się w przechodzie rozpręża ścisłe tłoczy a czasem
paraliżuie — Tęcza może wypaść między wargi
i cofnąć się w oko nie dozwala mimo wcie-
rania mimo przystęp nagły światła. — Często
się pod ostrz noża zawija mimo woli operatora.
(i przeciwnie) Często po rozcięciu tęczy nagle wypada — to nie
można przewidzieć. Te wszystkie nie dogodności nie
mają miejsca przy Schrobiconisie w tym
stopniu a przy Kerabonisie bynaymniey —
Odnym traumatycznym wzbudzony z Schrobiconisie
mniey z silny i nie tak często bywa silny.
przy Kerabonisie nayczęściey bywa mało znaczący
czasem atoli czego nie ma przy Kerabonisie
po Schrobonisie wydam się Joilis — wypo-
cenie plastyczne — Abresia papillae i Hypo-
pion — Tam gdzie podobne wydarzały się
po Kerabonisie może stąd pochodzić że każdy
inny sposób wyjęty to samo by nastąpił.

2. Po Keratotomii z extrakcyi nie wmocy ż. Lekarzy sprowadzić na czas przyzwoity pojednanie wargi rany, co d. 1. p. często z tych skutków - o czem nie ma mowy przy 2. innych tp.

3. Gdzie się Extrakcya nie powiedzie tam nic już robić nie można - przeciwnie się ma ze Meroli-tomią i Keratonizą a m. z ostatnią -

4. Przy Extrakcyi więc skłonna może w takiej ilości wytrysnąć iż nie tylko oko ale nawet wzrok ż. zaprzowny. czego niema ani przy S... ani przy Keratonizie.

5. Jeżeli w ogóle ciała postrzega się obraźliwość wszystkim stopniu a m. vulnerabilitas oculi ż. widoczny tam o Extrakcyi ani mowy. inne dwa sposoby jeżeli do wzroku nie doprowadzą przynajmniej zguby oka nie zrządzą - ż. Na ma miary.

6. obraźliwości -
Syphilis - Arthritis - Scorbut - Reumatalgia
Impetiginis mimo nayskrzętnie: wszystkich dawniej

środków — mimo wygasłe cierpienia odbyciu nie
przypuszczaią Extrakcyi niebezpiecz: Jeżeli wiek
jest mniejszy a jeszcze mniejsze Keratonixy.
7. Jeżeli stan powietrza nie jest dobry, i jeżeli
tylko stationaria przedsiębrać Extrakcyą jest
przeciw nie rozmyślnością —
8. Gdzie znajduie się Synchisis czerwy Szklanney
choćby w małym stopniu tam Extrakcya nie
mylnie by zniszczeniu oko podała —
9. Extrakcyi przedsiębrać nie można przy
Kaszlu nałogowym — u Hysteryczek porze
dających wyrzutom — u Epileptyków — i nie
mających zupełnie umysłów — przeciwnie
Keratonixy spokojnie
10. Gdzie oko małe głęboko leży i niespokojne
w części u ślepych zarodzenia gdzie szpara
powieki mała — Kom: przednia mała
przy Katar: u dzieci — dorostków niesfornych
tam Keratonixa i sposobem gorzałczym
i części niebezpiecznym a m u dzieci
11. u osób ułomnych ~~które~~ z u takich które
p dużej części wygrzebanie leży nie mogą

przyczyna trzeba 4 zalety Sclero i Keratonizie

12. Zarzut Sclero i Keratonizie że po nich często zarzewia i torebka nie podpadają wessaniu - zasłaniają źrenicę nie zbiera ich wartościowy Extrakcyi gdyż ich zdarza się że nie można było torebki odrywać bez niebezpieczeństwa - Zarzut więc ten może być tylko chwilowy (w 3. kwartały wessana torebka). -

13. Po Skrzetobikonizie i Keratonizie przestępstwa popełniane tak u zbrony operowanego jak ze zbrony otaczających jakoto nawet podniesienie powieki Zabytkami Kuli oba nie są tak niebezpieczne jak po Extrakcyi - Wymioty Komorowskie i kaszel itd po Extrakcyi są b. niebezp. gdy przy Keratonizie nic nie szkodzą - Nay - uchybienie w troskliwości około chorego przy Extrakcyi ukarane bywa się - kiedy przeciwnie po Keratonizie zbyt wielkiej troskliwości mieć nie trzeba.

14. Wykonanie Extrakcyi wymaga nie skończonej wprawy - pomimo tego jednak nie raz się chybia Ber. 2 razy nadział na nóż i bornej -

7/5 9 — przeciwnie czas Keratonixę z wielką łatwością wykonywa się aby tylko wkrótce była obrzędniejsza Kunsztu. Czemu Keratonixę ręką prawą na obu oczach wykonać można —

Zarzuty iakie spotkać mogą — Sclero i Kerat: wprawdzie ani do korzyści Extrakcyi t. ona od razu całą Katarakty prawie każdego gatunku z oka oddalić można — co po operacyi nie zostaie powodu — a osoba zkąd inąd zdrowa w krótkim czasie da się uleczyć — tey korzyści niema przy Sklero i Keratonixie — zkąd obalona soczewka nie powróci się wcale wrócić w źrenicę — i nie wszystko zaćmione da się obalić i podpaść wessaniu — 2do przy Keratonixie każde poruszenie narzędzi przedstawia się oczom — czego nie ma przy Sclerotonixie (gdy) z tyłu łączy wychodzi w źrenicę widzi igłę, a wszelako nie spokojne wiele złego wypilnie że igły widzieć nie można — bo przebić może jamę łączą — Przy sklerot: nie można wiedzieć iak głęboko przygniecioną soczewkę — w takim też stosunku do P. Bł. Nerwowey — Wydarza się bowiem że naylepiej po dłowne płoczy Bł. Ner: i wśród naywyższey źrenicy Amaurozę sprowadza — c. s. s. pow: do gwałtownego odczyny zapalniowego 3. Przy Sx. wydarzyć się może iż w razie zwiększenia mocnego Torebki cum proc: ciliaribus. Torebka przodowa nie daie się zerwać w tez chcąc koniecznie swego dokonać. m gdzie Katarakta blisko tey ulici skaleczyć można nabezp: tędy.

Jako za Kerakonią mówi — że pozostałości po Sx. i Kx. za pom
cą Kerakonii pomyślnie oddalić można — lecz istotnie pamięta
że często po Kerakonii nic nie pozostaje iak tworzenie
ozney źrenicy z pozostałości Kataraktowe przychodzi
wnie za pom Sx. z oddalać Cataractam secundari
Wrazie gdzie żadną miarą chory nie m. b. długo nie przy
tomnym w domu swoim i wrazie gdzie stan Kataraktyczny
j. taki iż lekarz wątpi któremu sposob dać przeszło
stwo — wrazie takim wybiera się Kerakonią która
nayprzerwey do wzroku prowadzi —
Kx. do Sx. 1. Przy Kx. przy którey tylko rozcina się
soczewkę kaleczy się tylko Bł. Rog którey obrażliwo
nie b. wielkie — odnyż j. b. mały części oka są oszczę
dzone — a nawet gdy się Kataraktę usuwa z oddal
skaleczenie j. ~~i~~ że iak przy Sx. przytym bardzo
kaleczy się organa d obrażliwe iak Sclerot. Cy
Ciliarny — część szklanna Bł. Nerw. która
że się j. natłoczenie soczewki stąd odczyn zi Zo.
Tak więc Kx. wprzypadku oczu skłonnego do dyskra
cyi cierpień — wrazie gdzie ślady dyskrasyi obudzą

u osób zleniwą będą i ciemnego koloru których obraźliwość
większa tam Kx. pomyślnie przedsiębraną być może
2ga że narzędzie widzieć można a skąd ubliżenie obra-
zenia iakiego tworu oka — tey korzyści niema Sclerotii
Conisio m gdy oko gwałtownie się miota — przy Kx.
przytrzymać ie można sumą igłą — 3. Przednia
torebka soczewkowa nie może być miniona — rozedrze
ią można pg. upodobania i zostawić z to soczewkę
na wpływ dowolny cieczy wodney — co nie można przy
Sx. 4b Obalenie twardey Katar. łatwiey
da się wykonać Kxą niż Sxą lecz zato
za pomocą Sxy + można usunąć rosi wzro
kowey soczewkę — Skąd wypadła. ze soczewka
mało uboczna na powrót wstawić się może
Nadto Torebka w dolnym brzegu pozostaie w dwóch
cum Lig. Ciliari w czasie Kxy. to dnie pier
wszeństwo nad nią Sxie w radzie gdzie toreb-
ka ją b. bęga nie łatwo da się rozerwać a za
tem łatwiey da się obalić Sxa zasłuży
na pierwszeństwo — o czem a priori sądzić nie
można

5. Kdę można wykonać u dzieci co nie można powiedzieć o Stie
6. Gdzie Kat: i mgłej płynny subjectum nie i podziele
przez wszystkim iście dość mocny tam Kx. przed
innemi pierwsza — 7. iż i nie małej pochwały kży
iż nie [illegible] od razu skutku. można porobić
co przy Stie niebezpieczne — z którym tylko sposobem
przekonać się o obraźliwości obcej kolorze [illegible]
razem Tobałkę. — 8. Po Kdz chory nie ulega
tylko niedogodnościom niż przy Stie i — wymaga
pieczołowitości — 9. Przy K. sorobl. należy
uważać K. wymilkły po operacyi iżby [illegible]
wypadku szybko po Op. K. pozostałych
która wcale nie wyparciem wynę z dotyczącej
można się [illegible] Sclerotica [illegible] do pięć
celu. którego osięgnąć nie można [illegible]
10. Gdzie wszystkiego potrzeba i podczas
tam [illegible] — obawiamy niepomyślnego skutku
op. Kx. może. — 11. Kx. i sposobem [illegible]
[illegible] — ręką prawą nie oba [illegible]
[illegible] można — gdy przy innych pokłada [illegible]
ręką lewą —

Przyczyn dawniey uznawano rozmaite Dyskrazye nazwiskami ostrości
i gdy wśród nich operowano nie pomyślnie — koniecznie stąd
wypływało iż przed operacyą walczyć musiał Lekarz
z ostrościami — lecz dziś Dyskrazye uważamy
iż za prz. wskazanie — Jeśli uważamy postępowanie
Nerfom. którego usunąć będziemy wstanie, w Oznie
i szczególe — z pewnością stany mogące się sprzeciwiać
operacyi tymczasowo z m. b. szkodliwemi poope
racyi wtenczas leczenie to nadaie się przygoto
wawczem — Obolałość s. s. uczestnikiem z
cierpienia dróg pierwszych stąd uprzątnąć w nich
zawady by oko z sympatią nie było
nie pobudzone do odczynu większego — Stąd
zrobiemy V.S. by t. krwistej nie był przyczy
ną do gwałtowniejszej reakcyi — stąd dzieci
nie wolno tylko chłodzące — nawet u zdrowych
stąd i nad. Strzegąc się atoli aby z to nie zmniej
szyć odczynu z normy iego nie zmienić z w.
by się niepomyślnym stał dla skutku operacyi
tak więc należy usunąć Lekarzowi wszelką
niesposobność obawy i trwogę z umysłu cho
rego. — niech nie wie chory o dniu Operacyi.

Dietę przed operacyą zmniejszyć — Napoje gr. b. nayłagodnieysze
Dzień przed operacyą zabić się wyczyszczeniem kiszek
Enemą z środkiem rozwalniającym — Jeżeli czułość
wielka wł. Ner. na kilka godzin przed Oper. dać
dozę opii — Kobiety mające regularność — w kilku
dniach po niey operować — Co do pory roku.
Osoby skłonne do Rodziki — Katarów — Reumatyzmu
mniey kwalifikuią się do Oper: na wiosnę i
w Jesieni — Przeciwnie osoby b. otyłe lepiey
znoszą w zimie zresztą V. czysto miejscowe
bez komplikacyi w każdym czasie m. b. operowane
bez wymiaru należy porę dżdżystą wiebrzną —
Usadzenie Osoba siedzi ma prosto na krześle mo
czym niskim bez poręczy — jeżeli operator mający
operować siedzący — na wyższym gdy operator
lubi stojąc — Światło ma wpadać ukośnie
w oko — aby zaś to światło tak uregulować
iżby nie przeszkadzało w obrotach — inne okna
się zasłonią — strzegąc się by połysk świa
tła na Tomci nigdy nie zaciemniał
Źrenicy — Dzieci od b. 15. b. poraczą się pomocnikowi
i ulgą na łonie siedzą się — Pomocnik

z tyłu chorego — lub by ten oparł się na brzuchu i pier-
siach pomocnika — aby mógł po nad głową chorego zawsze
obejrzeć wygodnie oko. poczem idzie na oko pra-
wym — pomocnik kładzie płasko rękę na brodzie
nie zatykając ust nie uciskając tarangis — Dłoń
ręki prawej spuszcza na czoło prostując palec
do oka wymaże powiekę górną tak by wierzchołki palcy
nie co nad brzeg powieki wystawiały tak iżby zwarcie
potrzeby mogły dotknąć się kuli oka w tym przy-
padku gdzie oko się do góry za nadto zwraca.
Powiekę zaklęka przyciskając do brzegu orbity. —
Niektórzy chorzy mają powiekę za nadto tłustą wilgotną.
w tym razie z obryje palce chustką perkalową — z Rę-
kawiczką — z Uszownik Pekera — Richtera — Ka-
zamuby Zygrysta co s ma miejsce przy oczach
głęboko leżących. przy szparze powiek małej przy
kurczowych ściągnieniach powiek — Pomocnik ma
patrzyć na Operatora nie zaglądać —
Operator siada przed chorym tak iżby twarz chorego od
powiadała piersiom Operatora — gdy stoi siedzenie
chorego ma być wyżej podniesione Dawniej przy
nazwiskach rzekomości oka używano Dzidy Pamat-
ki którą Trumpelt osadził na naparstku.

Używam Ophtalmostatom — a iedno podał że przepra
Gdy dla niesforności oka operować nie można — wtedy użyć
dziś Pomarta z Haczyka od Pritodialicy zresztą
nie godzi się używać narzędzia wstrzymującego ruchy
oka — Zapytać się można czy mając dwie katarakty
należy obie operować? Wprawdzie na pierwszy rzut oka
nie zdaie się nic sprzeciwiać lecz w następujących okolicz
Oznaczali wypadki odłożyć na czas wolnieyszy 1. Jeżeli
pora roku nie sprzyia ieżeli stan powietrza i zły i podejrzany
2. Jeżeli K. ze skaleczenia powstała 3. Jeżeli
Operator obawia się iakiey ukrytey Dyskrazyi.
Jeżeli Konstytucya chorego z umysł nie są osta
nie nie należytym — iak u Hypokondryków Hysteryków
ludzi prostych. T. E. ieżeli stosunki zewnętrzne operowanego
są nie nayspornieyszemi —

Wskazanie wogólności — Takowe zaćmienie którey kolwiek części Syst. Soczew
które wzrok odeymuie — Nie wolno operować ieżeli w oka znay
dują się takie stany chorobne które mimo Katarakty z zupełnie
wzrok odeymuią z pod części — lub przy których operuiąc na
razie się by mogło oko na zgubę tu należą 1. Amaurosis
Completa — gdy oko i czucia światła nie ma 2. Gdy oko zrosło
się z pod z ą twarde. 3. Jeżeli ą wstanie Hydropis
z Glaucomati z oprawnie stady topienia się czeczy szklanney

12/5

5 przy Hirsophtalmie 6. Jeżeli K. w całym swym obwodzie z po-
części przyrosła do Jagodowej 7. Jeżeli Cornea j zaćmioną na przeciw
źrenicy — 8. Jeżeli Syst: Soczew: j w postaci Capsulo lenticularis
cum bursa ichorum continente — 9. Jeżeli osoba w wysokim sto-
pniu czuje wstręt na światło. 10. Jeżeli choroba powodowa do K.
trwa jeszcze ciągle 11. Jeżeli jest osoba w konwalescencyi — 12. Jeżeli
obok K. ma jaką chorobę Metast. Dynamiczną to nadto
reby Operacya nie bezpieczny wpływ mieć mogła 13. Jeżeli
na twarzy ma gdy Rosaceam pochodzącą z Artritis
Skorbutu 14. jeżeli wiek j dziecinny 15 jeżeli chory podpa-
da częstemu kaszlowi Katarom Wzmiotom — jeżeli choro-
by Epid: panują m. Z. Oka — 16. Jeżeli Oko same
a m. ogół za b. obraźliwe —
Z pomiędzy tych stanów — stan ten gdzie trwa jeszcze p. pow:
gdzie obraźliwość wielka mogą być zakazowemi do czasu
(Kwiatowskiej). W prawdzie można powiedzieć w do rokowania
że z pewnością o wypadku operacyi wróżyć nie można —
Wątpliwą podawać dla tego 1. iż zwyczajny składu
powikłania Katarakty z wsk: i pow: wsk: ściśle roz-
gatunkować nie można — a stąd nie ma i pewno kiedy
z zmiennym zaręczeniem można obiecywać wzrok
2. Dokąd nie mamy sposobu przekonania się o stopniu odczynu

3. Że wiele nosi w sobie ukryte zarodki dyskrazyi – i t. nastroienie
S. Perwowe – 4. Ani powolność chorego ani zachowanie się ani
mieszkanie – ani pierwotowitość nie zostaie w zupełney mocy
Lekarza – 5. że pomocnik sam nie zawsze to zrobi co powinien
6 operabor nie zawsze iest w tym usposobieniu umysłu i du-
szy iżby mógł swobodnie kierować operacyą – 7. Mimo
usiłowanie Lekarza i naylepszych narzędzi może się coś
stać nieprzyiaznego – Otyle tylko możemy – + prze-
widywać pomyślny skutek o ile byliśmy w stanie roz-
ważyć stany na i zakazowe – Mogą nastąpić oko-
liczności – np 1 Juli bez przewinienia Lekarza po Op. na
1. oku wzrok nie powróci 2. Juli jedno oko zniszczone
+ ropomaru – nie wynikłem ze skaleczenia ani ze złego leczenia
3. kiedy K. czysto mieyscowa – stosowany szorze
4 od skrzydełka Pterygium – 4. Juli K. utworzyła
się wśród długo trwaiących bolów głowy i często
wracaiących, a istnie mimo ich ustania – 5. Juli
skład oka części obcaiących przedstawia zawady w czasie
operacyi 6. Juli ku karakterowy labiwo ulega Katarom
Reumatyzmowi 7. Juli nosi na sobie skutki dyscra-
zyi 8 Juli okazuie się w nim znaczny stop: Obraz
9 Juli cierpiał. Kor. w Ulsye Epilepsy 10. iest po-
szorn kachektyczney 11. uległ ciężkim LL. oka

12 Juli stopniowan świabłu nie może wyraźnie oznaczyć a zacznie
nie nie i zupełnie wielkie – 13. Juli dawniey często pod
padał róży – 14. Juli iest bardzo dobrze do Hysteryi Hypok
15. Juli K. i traumatyczną. 16. Juli i zupełnie prosty
nieokrzesany – glycerowaty – b. trwożliwy – 17. Juli skłonny
iest do gwałtownych poruszeń duszy np. gniew. 18. dzieci
i wszystkie mężnienia 19. Juli K. i – + zrosłą z
Bł. Jagodową 20. Juli ma świabłowstręt 21. Juli
od dawna cierpi Z. Powiek

Keratonixis

Obejmujemy to działanie w którym jest + Bł. Róg przepro
wadzoną – K. odkładamy obalamy – nabok usuwamy
– rościnamy –

1. Keratonixis cum discisione Cataractae

Czyn: 1. Sztuczne rozszerzenie źrenicy 2. przebicie jej Cornea – +
blizko źrenicy 3. Rozcięcie torebki – rozcięcie soczewki
i ieśli można wysunięcie części leżawki do Kom. przed.
4. Stosowne leczenie

Wak. Taka K. która i płynna miękka – wrzodak. worko
wa. K. u dzieci. obraźliwość wyrażona u osoby dorosłey
K. u osoby zbyt narodzonej – K. który towarzyszy dra
żliwości ogólnego Ou a m Syst. ciliarnego. – K.
obok dyskrazyczney konstytucyi – gdzie z powodu pomie
mowne w łonie – wszystkie zbiegi Artritis z skłonność

gdzie na oku pokazuje się Varices będzie wolno się porusza
szpar pozwala mała – gdzie K. i wszędzie oka – a
Słabowitych – skłonnych do Konwulsyi i Wyniatów
nadmiernie oka gdy przeszkodzi zniszczone – z Kmieyscowo
powikłana z K. kiedy operator inaczey operować
nie umie z Kęską lewą – Nie wolno zaś kera
torcizować lubo tylko względnie 1. gdzie K. i zrosłą
z lędą z Szrenica szczególnie się w takim stanie że
żadną miarą nie można ią rozszerzyć nakrycie
Gdzie Kon: przednia jest wąska – gdzie K. so
czew z torebk. soczew jest b. kęgą skorzastą
K. Acido siliquata – wiek podeszły tak dalece że na
czynia są obliterowane i wszystkie nie mogą
Co do ~~zrost~~ zrozumienia zakazu jest względnem – A zatem gdzie stan
zrzenicy nie zakazuje wyprowadzania igły z przodu
tam się nie uważa –
Oceniamy stopień stwarzania iako mały p. Ksę
bo Pod. Kuj. – Torebka i Soczewka na niskim sto
pniu organizacyi stoją – Nazywamy się o tem prze
Kornac po braku bolu i odmyciu po operacyi
aboli wstawia się czasem odmyciu zaraz to gwałto
wny m u obrażliwych. z dyskrecyą ukryty

tak gdzie przyrosła K. do tęczy tam naprost igłę zapro-
wadzić – bo dość jeszcze będzie czasu do Iridodialisi
wymypadku nie udania się –

Operacya. Skoro pomocnik uniósł powiekę skoro chory zwrócił oko
wprost nieco na zewnątrz – Operator siedzący i stojący
ściąga powiekę dolną palcem 2 i 3 ręki lewey. Przykła-
dając je tak iżby nie był objęty między palcem środko-
wym i nalewym oku operując między palcem obrączko-
wym a na prawym palcem wielkim – Pomiey operator
chuchnie igłę i napuści ią czystym obyczajem miąda-
łowym i ręką prawą trzyma iak pióro – wspiera
na palcu usznym opartym na kości Jarzmowey
rękę – by bezpieczniey mógł igłę władać – po czem
pł. wypukłą igły przykłada na brzeg ww. paznok-
cia palca skazowego który powiekę dolną od-
ciąga, a pł. wklęsła igły m. b. obrócona
do góry – Uniósłszy rękojeść igły nieco do góry
w dolney części Bł. Rog. tak iżby na ¼ linii
nad brzegiem źrenicowym tęczy przypadła, zapu

tem igłę opasszeiąc trzonek - wsuwa kolec p. Cornę ku
gorney części Soczewki - i też - Wbiia się prosto igłę
mocno w części zew: i dolney B. Rog. nad brzegiem Zieni
cowym w tym kierunku by kolec igły dążył do gorney
i wew części torebki

Czynność 2. Wbiia Operator kolec igły w Torebkę i rozcina ią
ukośnie z góry do dołu porusza - trzonkiem igły w spo
sobie dźwigni - stanowiąc na dole podnosi z dołu
do góry p. co tworzy niejako V łacińskie - potem
spuszcza ukośnie VI. odtąd obraca w ½ osi trzonka
i w równym kierunku tnie z dołu do góry z zew:
na wew: potem igłę wydobywa podobnym spo
sobem iak ią wbił. - Soczewka którey stopień
związku ją bez porównania mocnieyszy powinna
być mocno nacięta wspołcześnie z Torebką
Soczewkową - Wydarza się przy przebiciu Cornei
iżeli operator ociąga się z posuwaniem iey - Zieni
ca się nagle zwęża - wtedy nie robiąc nic więcey
osłoni się oko ręką - uspokoi chorego.
oczekując rozszerzenia - co iżeli nie nastąpi

operacyą odłożyć — Gdy soczewka b. twarda b. przy nad-
ciąwszy tylko warstwy zew: na tem poprzestać — inaczey
można by ią nawlec na igłę — i nie możnaby wy-
dobyć igły — tak tedy nadąwszy warstwę zew: po kilku
nastu dniach można więcey rozciąć soczewkę — gdy
w kilkanaście znowu dni źrenica nie wyczyszcza się
po wygasłym odczynie traumat: można 3ci raz
operować — nie długo obracaiąc igłę i nie oddalaiąc
się z punktu środkowego K. z obawy skaleczenia
tęczy z Bł: Nerw: — Gdy są widoczne kawałki
soczewki a nie chcą wychodzić — tęczy zaniechać
nie zadługo igłę w oku zostawać — Operacyą
2 i 3. nie wolno przedsiębrać dopóki oko nie
spoczęło — Jeżeliby się wydarzyło po 1 z 2 tygo
ze szczątki soczewki nie zostały wessane w takim
razie iżeli nie ma zakazu, można przed-
się wziąść extrakcyą — Tam sądzę się robi K. się
przy częstkowym zrośnieniu katarakty złączę
dobrze spoczątku z lekka nacisk wywrzeć na
K. i soczewkę — z wsuną igłę między tęczę i soczewkę
i ostrożnie usiłować związek ich zerwać —

14.
5.

Gdy K. j. płynną zaniechać tego – Gdzie źrenica nie
dostatecznie się rozszerza – można śmiało wbić igłę
wprost na przeciw źrenicy – blizny śladu na Cornei
nie zostaie z mała plamka nie zasłaniaiąca.
Lubo wrazie gdzie niechce się rozszerzać możnaby
korzystnie przedsięwziąść depressyę – Punkt wbiera
na Cornei – wyżey powinien przypadać niż j. brzeg
normalny źrenicowy i nawet nastąpi jeśli
wypożenie Lymfy pl: utworzy się z niey skrzepka
a nawet źrenica zarosło może – Operator ma
i na to uważać by nie zanadto głęboko za
suwał w soczewkę igłę ażeby brzegu soczewki
nie wprowadzał igłę do tylney torebki – a zatem
nie rozbargałby iey związku – Działaiąc
igłę w formie drążka nie powinien opierać
na Bł: Rog. owszem hypomokion igły
p. b. brzeg palca skazowego – Jeżeli
w kilka dni po Op: pokaże się massa
nie przezroczysta w tylney komorze wtedy
po kilku tyg: rozciąć tę massę – Gdzie
się kończę tam próżne doświadczenia ze wzrokiem

p. Bukhorda. Wbiiz od kąta zw: oka na linię z +
odległe od Bł. Rog. drugie w Bło: Rog trzymaiąc
tak by wypukłość obrocona była do oper: wklęsła
do Bł. Rog: — trzonek na bok na ucho osoby
wynowiedzie potem igłę prędko p. źrenicę, torebkę
soczewkową i z rościną z deprimuie ku okolicy
skroniowey — przekonawszy się o tęgości K.
— Tam gdzie konstytucya zapowiada niebezp:
chory niespokoyny — w małey przestrzeni rozci
na się torebkę aby zakłóć — p. co dochodzi
się iaki będzie odczyn —
Opasanie Zamknąwszy oko przypadnie do czoła
kompresik spadaiący — powieki zalepić pla
sterkami lepkiemi z ieżeli chory zdrow nie
bardzo krwisty — i to nietrzeba
Zdarzenia w czasie Op: niespokoyność oka — na
głe skurczenie się źrenicy — po op. to samo
iak po depresyi wykonane sposobem Sklep
tiszowsky. Waldrofi Schindler zwrocił
uwagę na Z. torebki cięży, ktorey skutkiem
bywa zaćmienie Kom: przedniey po K. się

oko ma być zamknięte a lekarz ma obejrzeć
dwa razy na dzień p. 8. d. — po nim przed
się idzie doświadczenie ze wzrokiem. oko
pobrzyć kompresem z kilku warst. krepy
czarnej — i po jednej warście zabyła — po
nie takim czasie wessania nie powinien
się zajmować żadną robotą wymagającą
natężenia oka — niekiedy 3. 5. i tyg. z
3. 4. m. upłynie nim wessanie nastąpi
co pochodzi z zrodzenia K. z podeszłego wie
ku z nie dostat: rozcięcia soczewki — gdzie
po 6. z 7. tyg: nie widzi się postępu wessa
nia — operacyą wolno powtórzyć — a gdy
kat: d. twardu wolno i 3. raz prob
wać —

Keratonixis cum reclinatione et
depressione Cataractae

Wykonywa się jak wyżej: p. Pornego odtąd umie

ne się do Soczewki celem obalenia iey z odło
żenia prócz ku płynney miękkiey i zrosłey
z Bł. Jagod: — wszystkie rodzaie któreby zda-
trze były do depressyi i p. Sclerotikę mogą
bydź operowane i Keratonikę — a nawet
K. twarda nie ulega wyiątkowi. skoro się
postrzeże iż extrakcya mogłaby skutki
nie przyiazne pociągnąć — Sprzeciwia się
tylko Oper: iuch źrzenica n. m. b. dost.
rozszerzona jeśli Cornea na p. d. zdrowa.
Działanie. 1. Kres. tum tylko roczny iż kolca
igły nie zabiia się w torebkę lecz prowadzi
się go na brzeg Soczewki górny a gdy na
środku górnego brzegu Soczewki stanie
część igły wyfiukła przykłada się
na przedwiązy płaser torebki soczewkowey
poczem trzonek podnosi się sposobem
dźwigni p. w K. wskaże tak odłożoną
iż przodowa iey płaszczyzna s. s. górną
dolny brzeg s. s. przedniem.

K. p. b. zamurowa obyle wcześ szklanną o
ile bez obrażenia tęczy i Bł. Ner. stać się
może - Nie źle ieżli operator może ukoś-
pobrzeniem trzonka - tak K. ułożyć iż
by ku zw. brzegowi dolnego mięsa pro-
stego oba zbliżoną była - poczem
kilka chwil igła ma spoczywać na
katarakcie - ~~tak~~ byłkiem szklanka zapły-
nąć mogła na K. poczem ostrożnie
opuszczaiąc trzonek koniec podnosi się
do góry - a nie wydobywaiąc go z oka
patrzy się p. kilka sekund czy się
K. nie podnosi to ieżliby nastąpiło
na powrót obalić - Gdyby się nawet
Wło Ka taki się kierunek nadaie
iżby ukośnie trzymaiąc i podnosząc trzonek
obalnością K. równie iżbym samym
kierunku igłę wyciągać - Gdzie

znaydziemy K. twardą i w wszystkich tak
silnych że trudno obalić - tam rekli
nacyą zamienić na czystą keratonizę.

Scleroticonixis - depressio Cataractae.

Obeymuie wszelkie działanie mocą którego K. usunięta z osi
w roku gdzie kolwiek umieszczoną zostaie - Potrzebne jest unie
sienie powieki - przebicie Sclerotiki aby weyść igłą do komo
tylney i usunięcie soczewki na bok do dołu i gdy nie można
rozcięcie iey wyprowadzenie igły z oka i następne leczenie
Lubo przeczyć nie można że większa część Katarakt mimo
ich rozmaitość pomyślnie przez depressyą m. b. operowaną
Jednak oczywiście Sterpia oznacza granicę: 1. Dopi
mnie się w razach nie sprzyiaiących keratonizie
i tam gdzie extrahować nie można 1. w razie przy
rośnięcia tęczy do B. Rog. jeśli w znacznym obwodzie
to ma mieysce. 2. Jeśli B. Rog. jest płaską a zatem
komorka przednia jest małą. 3. Gdzie znaczny jest arcus
senilis 4. gdzie źrenica mała i mało rozszerzalna
5. Jeśli chory iest mięsem - 6. jeśli oczy d. głęboko leżą
7. Jeśli szpara powiek nie b. jest szeroka - 8. Jeśli so
czewka zrosła po części z Bł. Jagodowy

J. Jeżeli naczynia oka są rozdęte. – Czyli K. j. Toreb. Wrzew.
K. Arcid. Liliquata m. u dzieci – K. czysto toczewkowa
z torebkowa z następną z kredową –
Nie wolno operować tam gdzie operować można Kxą z Kniąż
s. nie przyjm. Sxie Artritis –
Sxis cum depressione laterali et infra.
Jest z komem dziadowym prosta – wzywają też nieco wypu-
kłey na jednej płaszczyźnie a na drugiey wklęsłey na
ięcey brzegi trzęsie którą by nie zapuścić za daleko
w oko. naznaczają kolorem nomebeskim – z piętkar-
Uniosnik – płasterki paski lepkie kompres –
Pomocnik jeden – Usadzenie iak do Kxy
Operator siedzący wyciąga rękę ieżeli na oku lewym
igłę prosto iak pióro. płaszczyzny iedna do góry
druga do dołu – napuściwszy parę igłę – sczęgnie
palcem 2. ręki l. powiekę dolną do dołu
Jednak wierzchołek palca powinien nieco wystawać
Palec środkowy przykłada na Carunculam
wbija igłę oparłszy palec uszny na Kości
Jarzmowey wbija na 1. l. z 1½ od B. Kocz
i równie wsko pod średnicą – przebija

15/5

Conjunct: Schrot: Chowid. w bycie zw: tak że dojdzie aż
do cieczy szklanney — skoro igła zanurzy się aż do
szyjki pomiędzy palcami obróci do kości tak
by udna płaszcz: igły obróciła się naprzód drugi
na tył — trzonek do ucha i żeby kolec dzidzy był
obrócony między P. i Uwcą ku kątowi ww.
Posuwa dalej w tyle B. Jagod. strzegąc się
naruszyć ią i przebić torebkę aż do wo-
brzegu P. — B. czynność przykład. planiczny
dzidzy na średnicę z nieco wyżey soczewki,
podnosząc sposobem drążka trzonek pod tułowiem
ukośnym do koszenia nosa usuwa soczewkę
ukośnie do dołu na zw: wciąż szklanną —
między zw: i dolny muszkiel oka — tyle tylko
aby usunąć z osi wzrokowey — a zatem nie dotknąć
soczewki B. Nes. w tym stanowisku utrzyma
na chwilę igłę by ciecz szklanna zapłynęła
potem 4ta czynność obróci kilka razy igłę
w osi — a uwolni ieżeli w katarakty ścianę wdrą-
żyła — cofnie nieco igłę celem przekonania
się czy się soczewka nie podnosi a skoro.

wyżej źrenicę czystą - wyjmie igłę w kierunku i ak wpro-
wadzał - w razie potrzeby powtarza obalenie - w gdy
nie pomoże przeciąć ostrzem torebkę i podrapać
soczewkę - a po to poddał wessaniu
Sp. Skarpy - igłę krzywą (na oku lewym) Ujęć igłę
ręką prawą tak by wypukła pł: kolca ku przodowi
Kolec sam ku tyłowi, a trzonek ku skroniom.
Opiera się palec 5. na k. Jarzm: zanurza się
śmiało w kącie zw: oka na linię z niewdaleką
od R. Rog w sklerotykę - niżej średnicy oka.
Lekarz wykonywa trzonkiem igły tak, dopóki
kolec igły nie zanurzył się wgłębi oka poczem
wypukłą część igły stawia na górnym brzegu
soczewki - natłacza tę igłę soczewkę do dołu
poczem przeprowadza między corpus ciliare
i torebką kolec igły celem wyrzenia jej
w źrenicy obróciwszy kolec ku tyłowi
posuwa ostrożnie w kierunku poziomym między
Tor: i tęczą ku wz: brzegowi torebki ciągnąc
ku sobie wbija kolec w torebkę
rozdzierając ją a opisując tak ½ kolisty
zanurza tak głęboko i nabok soczewkę wciąż

wpostaci ½ koła - podobnie iakby chciał obalać - a to
takiem rozdarciu torebki

Sp. przy K. gęstney sosowatey którey warstwy nierozne
okazuią się nie z trenicą - Przeprowadziwszy
aż do trenicy igłę - przedziela kolcem ścianę
przednią torebki częstkowie rozdziela soczew-
kę - a postrzegłszy części niektóre twardsze
soczewki będzie usiłował (co musi się nadko-
wać) obalić na dół i bok z wyprowadzić
ie do Kom: przedniey - Bezpieczniey
i dla chorego zostawić te mdłe soczewki
w komorze tylney (choć pomocy wyssania)
bo inaczey na przód wydobywaiąc naraz
się tyka -

Sp. przy K. Błoniszky Skutek uciążliwy po-
chodzi z nadto skutecznie rozciętey torebki
przodowey - która w miejscu którym kol-
wiek zostawiona - zawisa się w formie
firanki - miesza wzrok a odczynnie
Jeżeli płat ten z. mały cienki, wzrok
mniey będzie uszkodzony i zostawiony płat

poczem przeprowadza do Kornutki przedniey -
Gdzie mimo oczekiwanie wczasie działania Torebki
pęka i zostaie odłożywszy Soczewkę - wchodzi się
do Torebki pokrecie porządnie - usiłuiąc oddzi-
lić szczątki iey ze źrenicy -
Gdy K. przyrosła do Hialoidei. Gdzie K. mimo
że operator z pewną obfitością igły nadzwy-
Torebki podnosi się ciągle - i skąd wnosić
należy iż z sprężystą - Wtenczas
igłę krążą dokąd na pł: przedniey
K. i przeprowadzi się na górny brzeg
ku tyłowi - brzegi iey krążą obrócić się
nadół i do góry i posuszeniem pio-
nowym związek rozdzielić z Hialoidią
po czem wolno obalić -
Xiż. celem obalania Soczewki. Wbrzeszy
igłę wokoło po zw: brzegu Soczewki prze-
prowadzi igłę do Kornutki tylney

wodny przesmyku iśty na środku poprzedniej
Dorebli. Albowiem poruszeniem brontu się dobrze
rzetnie związek nagniatający szczególnie wprost
Sie bystrości prchu która iśty wprowadzi
na górny $\frac{1}{3}$ szczebli i a poruszając
brontkiem Sie sobie mianowicie nawet,
do dołu szczebla wracz substancji
pole by iny bręcy dołany stał się przedn[illegible]

<u>Szis</u> całości przybliżenia szczebli. Na

Stawiąc i Szczeble w biciu [illegible]
wyżej wyrzucone się może i dla braku
[illegible] na szczeble. Bo tak [illegible]
że była obrócona z szczebla wyżej
przechodzi w wolności i może się podnieść
Sposób ten nie nazywa się: wbś iśty
podnieść. Zatrzyma się [illegible]
breji iśty do góry i dołu przesunie
się podniesiona Sie bystrości po tylnej
przesuwanie Szczebli. Ogólniej.

trzonek do dołu Kolec. na górnym brzegu
torebki się położy — podnosząc trzonek
do góry tem samem Kolec nabłacza
się do dołu aby tylko rzucić by nie
spowodowało złożyć na Rzeczy mocną
nieco nabłaczać ku tyłowi tak by pł.
przednia obracona była do dołu ku
przodowi — a tylko pł. przypadła
nieco do góry ku tyłowi — poczem
spoczywa igła kolka chwyt na k.
by ciężk. szklanemu napłynąć
mogła i w końcu zwolna igłę
roka wydobywa się

Sadza się chorego na wysokim krześle z poręczą – Kobiety skłonne
do kurczowego zemdlenia z b. osłabione lepiej i blasz na stole
podniosłszy nieco tułów i głowę – mieć wzgląd na stan umysłu
i stosownie do wykształcenia onego temperamentu – przemówić
celem uspokojenia duszy i natchnienia nadzieją i pokojem:
Nie łaiać podczas operacyi – okryć prześcieradłem członki dolne
i brzuch – Jeżeli potrzeba założyć źródełka przed operacyą –

Dział 1. w razie zepsutej z przyrostej skóry przy piersi prawej
Robić cięcie prostopadłe – skóra pomocnik ustawi pieniądzy
przyciskając ku sobie – drugi ramię nabok i kutyłowi –
1. pom: przystawi palec 2, 3. ręki wolnej na bocznej
skóry pod którym ma iść cięcie naprężać odciąga
iąc ku górze po czem Operator przed chorą siedzącą
z obok leżącej stojący rozszerzy palec ręki lewej
na wszystkie punkta Gr: pier: od strony mostka
naprężając podobnież skórę – Pomocnik 2gi z lewej
strony rozłożywszy palce ręki lewej na mostku
na przeciw palcy Operatora naprężą – W tym
Operator poczyna cięcie z góry z od dołu przeci
na skórę i tk. w częściach zdrowych i odetnie
K. Elipsy. po czem palce ręki lewej przystawia na
części Gruczołu piersiowego kiedy pom: od środka
ciągnie w odwrot. kierunku Poczem

przecina drugą ½ Elipsy — po czem odrabia skórę od do-
łu do góry od gruczołu odciągając ją z szczypczy-
kami z pałkami — Pomocnik odciąga gruczoł
do mostka. po czem operator wymie nóż ręką
lewą a ręką prawą wzw: część skóry odrabia
ją z dołu do góry aż ku kości Mostk: wśród
czego pomoc: gruczoł na zew: odciąga —
Pomocnicy odwiną płaty skóry na zew: dla
odsłonienia — Or. wymie część dolną pałkami
ręką lewą z haczykiem pociągając sobie
i odrabia od dołu z góry — Jeśli przypad-
kowo natrafi na miejsce przyrośnięcia gruczoł
do Pect: major: zatopi nóż tak głęboko
iżby oddalił z pewnością część mięśniową
przeistoczoną — Pozwawszy d. znacznem
zapobiega pomoc: naciskiem palca z
podwiązce większe z nacisku na Ar. subcl.
W czasie odrabiania skóry pamiętać aby co-
kolwiek z tk. kom: m. b. podejrzanego
przy gruczole zostało, ale i o tem pamiętać
aby brzegi skóry nie były obciążone z tk. gdyż

po Op: łatwo by obumarły. - Gdzie nie można nie
oszczędzać płatów - Gdzie trzeba zgłębić ułożyć
pojmecznie wzmiankowane oszczędzenia + skóry - Wtedy
jeżeli ją obawa by Ropa nie zaciekała za płat
skóry lepiej ją rozciąć płat dolny -
W czasie Op: porównanie z tyłu stojący może
spuszczać strumień zimnej V na ranę.
prawie za każdym pociągnieniem ucza
po co ulży operatorowi działanie porządek
spływanie krwi do dołu przeszkadza lepiej
i odrabiać od dołu do góry -
Sposoby tam: krwi która często za nadto
obficie wypływa są rozmaite - V zim: lód
tarcie nacisk s. s. mekuły i mięśliwe
i niebezpieczne - Gdzie Kow: mała tam
można użyć V zim: - Gdzie obfitsze Kow:
tam lepiej i drobniejsze podwiązać - są
bowiem przykłady że zagrażały niekiedy
życiu - Stąd można by użyć przyrządu
podobnego do Compress: Plebka - nawiązując
na podłożony talerz pluski -

2. gdzie i gruczoł podpachowy wyciąć.
nadaie się kierunek Elipsie od pachy ku chrząstce
tarczowey — iakoż od kąta górnego do pachy
rościna na zgłęb: bro: skórę celem odsłonienia
gruczołu — gdzie pozostałe kw: przeistoczone z
zrosłe — cięciem Elipt: wprzedzającym w górny
kąt Rany obetnie się gruczoł podpachowy
Poczynający gruczoł blisko Piersiowego przy
cięciem obrazy się i wytnie — z sposob.
wyciągania gr: popach: palcem chamy
kiem w kąt górny bez to m. b. niebez:
iakoż bowiem Arterya mała może być
przecięta i stąd krwotok nie dający się
powściągnąć
3. Gdzie na całą ½ kuli piersiowey skóra
chorobnie przyrosła — Obetnie dokoła
cięciami zgóry do dołu ½ księżycowemi
z iednym — po czem wyciąwszy
gruczoł oczyści Ranę troskliwie wyśledzi
czy nie ma zos podczyszczonego — w tk.
skórze — mięsach z włości —

wczasie śledzenia mięsa piersiowego ramię ze
strony chorey sprowadza się do tułowia wyrwie
się szczypczykami i wycina — Jeżeli część
przeistoczona jest aż in Pleura wskali
i tę się wycina ile potrzeba — Przeistoczone
żebro skrobać nie jest korzystnem — lepiey
obrać drogę leczenia sposobem caries
u rzekomą —

Opatrzenie 1. wrazie gdzie się oszczędziło dostatecznie
skórę — uporządkowawszy podwiązki — utwierdziwszy
ie wmiejscu spadzistem na klatce
piersiowey jeżeli można razem z każdą
z osobna paskami lepkiemi sprowadziwszy
Ramię do klatki piers: sprowadzamy
się zarazem brzegi R. m: brzegi skóry
do styczności i pasami lepkiemi styczność
ich utwierdzi się — potem brzegi skórne
okryją się pęczkami — skub: i lerato
simplici z pasek płótna — potem
przyłoży się kompres i za pom: czworo
Szyjney Opaski piersiowey mierzym naciskiem
przyrząd — utrzyma — przedsiębierze na kurację

Często krwawienie od grubiéta — skąd zrewidować
Na gwałtowne Z. użyć stosownych z Antiflog.
okład zim. — cuchy kleiste — piiawki — gdy
zwiadło ciasnego opasania — rozpuścić —
z i pasy lepkie odjąć — Gdzie warzy
Rany skórnej skleiły się i pod niemi Ropa
tam ubić lancet — Gdzie Rana przechodzi
w rozwrzedzenie tam. uważając
iako nową postać rana leczyć środkami
stosownemi — ale nie zawsze postać tę
poczytać należy za Rakę — Czasem nie
czystość oziębienie Rany niespokojność
duszy zmartwienie nieczystość dróg
pierwszych — mogą nadać Ranie rozwrzedzonej postać podejrzaną skąd
użyć stosownie — Węzły brodawki
wysokie gęboraste wymagają użycia
+ + silnego kamienia prok.
noża żelaza rozp. Ung. Arsen
z tęgiego K. Salnego — i Alum
palonego —

17/6. 29.

Przeztworzenie Rany wrzasku regularnie
wymaga takiego postępowania które
sprawia obfitemu odpływowi krwi
Chora w wspomnianych dniach przecho-
wała wszelkie spokojności duszy i ciała
strzedz się nawet od zadziwienia zaraz-
furcia- pokarmy spoczęła miała po
trzymanie- po kilka dniach zaraz
zażywania zaraz zdrowia - Mleko-
wyrabianie odnowie około 3. w 5. dniu
Gdzie razy będzie dostatecznie zażywać
nie trzeba się odczytywać gdzie się
Rany nie połączy to- tam kompres
iżeli nie odstąpi dobrowolnie od Rany
zbrajamy kilka razy odwracam lekarstwo
wyrabianie odnowić się gdy wyspanie
się ostanowić między 3. 4. i 5. d
Gdzie dla zakupu. Krowi: wyjście się
płatków chustki z gąbki- teraz we
24. god. odwróciła się ... przy
zdjęciu i płatek zostawić ...
... go wspomnieć nie można-

Gdy Z. ustąpi wzięć skubankę suchą – a nim
to nastąpi opatrzenie zawsze odwrócić
się odwarem lekkim – (chyba gdy Róża)
Po zabliźnieniu Rany zalecić noszenie
przez czas chorey futerka Królikowego
z zaręczeniem – Gdzie było podejrzenie
Diskrazyi tam plata nawet ukry
ma się źródełko – i zalecić życie
i ale nayskrupulatnieysze – Gdzie się
operował Panny zdatne do zapłodnienia
z wdowie radzić służby małżeńskie
przeciwnie gdzie się znaydzie obrażony
– + macicę zalecić czystość panieńską
z umiarkowanie spółkowanie –
Pod wyjęcia części pojedynczych skirowaty
piersi

Nakł gruczołki których się chorem chce
pozbyć wyjmie się oszczędzając z ręką
piersi – zwrócony fałdą poprzeczną
nad skirem – z gdzie skóra przyrosła

cięcie piorunowe Eliptyczne — więc przyłożenie go
czoło umiesc i z którem trzonku z nożem
odrobi się z tk: obudzającego — Wśród
takiego wycinania nie źle jest wyciąć
części zdrowych

Trepanatio sterni

Cel. Wyświdrowanie w danym miejscu mostka aby dojść do Parum mediastini
oddalić stamtąd ciecz wylaną z ciała
obce z Kości zepsutej z aby tem
otworem wprowadzić narzędzie do ułożenia w porządku strzaskanego mostka
Wsk. Extrav: Krwawe — Ropowy Vsty — z
ciała obce in ipso mediast: anteriori — J. Carius
sterni — B. Złamanie sterni którego
szczyty są wkłócone na wsz: i które
mogą nie tylko pleurę ale i Woreczek
sercowy —

Zakazy Kopienie dawne 2. Choroba wew. ag. utrzymujące Kop.
i sama p. się nie do uleczenia. 3. Owrzodzenie płuc: Pluc.
Wstałeś z oba w szczególności 4. Trwanie Ch. wew. która
była powodem do Caries mostka. 5. Obszerny wrzód Kostny
połączony ze znacznym wyniszczeniem ciała 6. Choroba
śmiertelna nie zawisła ani powodowa do stanów
które operacyą nakazują.
Op. sama p. się nie + niebezp: lubo nie można iey zaprze
czyć znaczenia. Zbawienna jeśli źródło z którego
cecz wylana zatamowane. 2do jeśli cała prze-
strzeń kości rozwrzedzonej może być operacyą
oddalona m. kiedy Caries była tylko pozostałością
Choroby wygasłey. 4. Korzystna gdy odłamy wtłoczone
Chwilowo korzystna jeśli jeszcze trwa ciągle odosobnie
nie cieczy. nie korzystna wśród stanów zakazowych
Miejsce oburza się naprzeciw ogniska Ropy z ex-
trawazatu. Przy wtłoczonych odłamach na
brzegu stałym kości blisko brzegu wtłoczonego
przy Caries przybyłe miejsca owrzodzonem
tak by ½ korony zajmowała mostka część zdrowa
Gdy przy Extraw: znajduje się fistułę wtedy wlecz

Ku zgłębnikowi trepanować — Operacja się a t. przebiera
się mostek 3 gr. z udzieci z 2. świdrem się trefiną
z trepanem —

Zdarzenia w czasie Op: Krw: ex mam: interna
z innych — drganie targanie konwulsyjne
[illegible] Krw: tamować — naciskiem podw.
z przyrządem: Belota Gröffego — Hardera
do Ar. Inter: po Op. Z. mediast: i Pleura
i Płuc — może się na powrót Ropa na
gromadzać może wrócić Paris — z na
stępie Nekrosa — fistuły — i zwyciężenie
nie śmierć nastąpić — Spoczynek
ścisły wyjść lekko przez odczyn Z.
Lekki rozrost owoce przygotowane Orzech
pozniej przyjemniejsze — Gdzie znajdzie
się ciągłe odosobnienie ciężki ułatwić
odpływ ułożeniem na bok — gdzie po
złamaniu ułożyć na grzbiecie — Tam
gdzie ciecz nie dobrze odpływa można na
trzonku utwierdzić gąbkę i ją wyczyszczać.

przy Extrawazacie opatrzenie częstsze iak przy Złamaniu - Ok. dziecięcia opatrzyć wałkiem skub. z gąbką kilka razy odmieniaiąc. w dzień.

Elevatio costae fractae et depressae.

sterni fracti et depressi

Cel. Otworzyć Jamę Pierś: i wtłoczony odłam przywieść do położenia Norm: Czyn. Otworzyć Jamę - wprow: palec skazow: naprowadzenie części złamane - opatrzenie i leczenie

Wsk. owrzadki przypadek złamania żebra przy czem który kolwiek koniec kłoczy i obraża płuca Niewolno tam gdzie za pomocą ścisnienia klatki pierś: koniec odłamku nazad wyprow można - gdy żebro złamane blisko kręgosłupa -

Dział: Jamo przy się ważne stąd. ile połączone z otworzeniem jamy piersiowey - wykonanie w tym jedynym razie iest jedynym środkiem nie mylnym -

Wykonywa się w 1. Nastawia się odłamek otworzyć
Jamę piersiową a 2. odkrywa się żebro wkładowe
Szrubuje się weń śrubkę i wyciąga — to
działanie jest niedobre i niedorzeczne skąd ze
wszystkowanie wczęść żebra złamaną ruchomą
i niepewne bolesne zagraża płucom
wkładanie + — Dr Jeśli żebro jest razem
strasznie wtedy bifon na nic się nie
przyda — Nadto przez otworzenie Jamy
piersiowej i tak i korzyść — że zwykle
Empiema to oddzielonem być może
Ułożyć poziomo w łóżku na bok przeciwny
przy brzegu prawym gdy skaleczenie z strony
lewej i przeciwnie —
Działanie Co się tyczy cięcia takowe wykonywa
się zupełnie tak jak przy Empiemie
przypadać powinno na górny brzeg
złamanego żebra — Płucą o tyle otworzyć
by palec skaleczony wejść mógł —

Po czem wprow: grabie skarowany część odłamu
na rzo: gdy spotka grabie szczep połączony
z żebrem — takowy podniesie się obyle-
iżby z żebrem bez szkody dla płuc
mógł się wrosnąć — szczep nie połączony
z kłosy nie zrośnie się wydobyć szczepy
tem — rozcinaiąc części miękkie w mieyscu
gdzie naystatkowey wyiść może — Jeśli wspólnie
nie ma żadnego Extrawazatu — iest
a Rana operacyą żadnego nie ulakowi
odpływa — waryi iey połączyć paskami
lepkiemi potrzyć płaskokiem i Cerebr.
Simplici poczem opasać tak iak
przy złamaniu żeber — Gdzie i Extra-
wazat i takowy od razu nie da-
się oddalić i Rana sprzyia odcho-
dowi zostawić otworem — lecz tam
gdzie Rana nie zdobna do odpływu
w innym mieyscu otworzyć —

2/6

Paracentesis Thoracis.

Rościnając części miękkie okrywające Jamę pied
siową w miejscu danym z wyborowym - trzeba
dla otworzenia worka serc: celem wypuszcze
nia cieczy z piersi z worka
Wsk. Ropa z ciecz ropiasta - Serwatka z
krew - pozwiebne - z inny extrawazat kilus
pokarmy nagromadzenie ropy między płu
cami i pleurą zebrową - Nagrom: ropy
w miarodze płuc lebse: pokar: i kleszcz
nakoniec ciecz. nagrom: w worku serc:
nadwerężająca czynność serca - z wolne
oddychanie z wspólnie obu nadwerężając
czynność niebezpieczeństwem życia
zagraża - Nie wolno 1. przy obecnej ropie
z cieczy ropiastej w tenczas kiedy płuca
w wysokim stopniu są kropiałe z wzgar
gamzowane i tow: Gor. Hekt.

2. Jeśli chorego siły b. podupadły. 3. Gdzie
się znajduje stan wliquacyi. 4. Gdzie
istnie choroba og: nie uleczona lekarz
z iest powodem z nie wygasła zupełnie
zrobiwszy to ropienie. 5. Gdzie Empy
ma dawno trwające u m. b. u osób
podeszłych. przy wylaniu cieczy hypostat
III. Tam gdzie ciecz wylana z ciężką wodną
gdzie przyczyny do Hydrotorax wyśledzić
nie można z nie podobna oddalić.
gdzie są dezorganizacye przedpuszczych z
wszystkich trzewiów piersiowych m.
gdzie można wnosić o przeistoczeniach
organicznych wszelkich podeszłych
III. Nie wolno przy Extraw: krwawym gdzie
trwa ciągle inne krwawienie. Tam
gdzie ustało. z chociaż nie ustało.
ale chory rozwiąże się w niebezpieczeństwie
zaduszenia. nie zważając nawet o tworzyc

Nie wolno gdy Rana tak iest obszerną iż
cudz wolno odpływać może — W tym
atoli razie (6. i 7 Zebr.) nie koniecznie w tym
mieyscu — Sądzenie że cudz wylana o 2.
Zebra wyżey mieysce miała — Nie wolno
przy Emphisemie gdy wspólnie płuca
w wysokim stopniu Z. — gdy Emfizem
po całym ciele i osłabienie — Nie wolno
gdzie Kolikwencya — Wreście nie wolno
przy skaleczeniu Kanału piersiowego
przy wylaniu Chilu — przy skaleczeniu
Esofagi gdy postrzegamy wysoki
stopień osłabienia i topienia się —
Osłabienie b. mocne częste i ziawienie zwodniczem po-
zornem skutkiem wylania i nacisku na płuca i tylko
przytłumieniem sił które Operacya podnosi — Tam
gdzie i bose wylaney cieczy i małą bardzo może mieć
nadzieję wessania siłą natury — Operacyą bywa za
wiesić —

Twierdzenie wypuszczania cieczy. wątpliwe gdyż nie ma
znaków niezawodney obecności onych. Są zdarzenia
iż tam gdzie lekarz nie spodziewał się znalazł
iey kilka ℔ i przeciwnie. Stetoskop. nie każdy
mu usłużyć może równie nie każdy j. d. wprawny
Operacya Empiematu co do stop: obraz: Organizmu
równa się indiwidualności. Bo ieżeli życie p.
iaką chorobę piersi zmienione wtenczas otworzenie
s. i. nader rażącym a wypadek m. b. b. niebezp.
Organa bowiem wystawione na wpływ powietrza.
Życie narażaiącego doznaią większego przeistoczenia
w czynnościach a tym b. gdy oba worki otwieramy.
Ważność Op. wzrasta. ieżeli nóż zatopić przyidzie
aż wniazdrą płuc celem wypuszczenia ropy.
Stąd przed. Op. rozważyć czy większa korzyść
z szkodą. ile że Op. należy do rzędu raczey
chwilowo zaradczych nie stanowczo. nie
znosi bowiem samey choroby tylko produkt.
Tam tylko gdzie źródło które wydało ciecz iuż
iest zawarte. gdzie nie ma powikłania

przeistoczen iak przy Hydrops. ac: Mesthalas.
iest zbawienny m. gdy wiek przedeciany
Lecz pomnąc z drugiey strony iak częste są
Dezorganizacye trzewiów pierz. i Brucha
i Ciśle stoią w związku z cieczą wylaną
iak nayczęściey trudno wyśledzić granicę
przyczyny do skutku i skutku znaleźć
przyczynę. Jak trudno obliczyć czy
wypuszczenie cieczy m. m. wpływa
na uleczenie — Łatwo pojąć że Op.
należy do b. wątpliwych — i bezskutecz-
nych — Nayłatwiey pierwszy sposob.
i otworzenie cięciem Przyrząd Noż
wypukły — prosty i kończaty — Noż
zgłowki — Zgłębnik zgłowką Kateter.
Kobiecy strzykawka — gąbka Kr. — Dwa
tępe haczyki. pasek wystrzępiony z obu
boków na 8 cali długi 3/4 cala szeroki
płatek płócienny podeszwowy i Cerato
simpl. pędzl. Skub. pasek lep. Kompr.

Pom: 1. czuwa nad ulżeniem. 2. do gębki i strzykawki
3. pomaga operatorowi 4. włada ramieniem ze
strony chorey — Usadzenie gdy chory silny
sadza się go na krzesle pochylając na bok
zdrowy — osłabiony w łóżku przy brzegu sto
sownym tak iżby. pokrzenie było między
siedzącym i leżącym podkłada się wałek
i poduszki pod stronę zdrową. aby muszki
interc. były + naprężone — ramię i przed
ramię ku przodowi utrzyma się — mieysce
widne 18to R. — z blisko facielki
z węglami — co do mieysca z j wyborowe
z konieczności — 1. przypada na przód
strony chorey między kręgosłupem i mostkiem
między 6. i 7. 7.8 z 8.9 licząc z go
ry do dołu — na prawym naybezp
między 6. i 7 gdy zręczny w 7.8.
na lewym w 7.8 z 8.9 — Trąc
nieco wyżey ieżeli siedlisko cieczy niżey
od cięcia. odpływ będzie utrudniony

trzy niżey narazie się Diafragmę na niebezp.
z Diafragm. m. b. zrosła cum Pleura costa-
li a stąd można otworzyć Jamę Brzuszną
i Diafragm. skaleczyć — Zbaczając z punktu
środkowego na przód z wtył. można
skaleczyć Ar. Intero: z utrudnić
odpływ ciecz wylaney — Środek boku
chorego wynaydzie się prowadząc pro-
stopadłą od ścięg latissimi dorsi od-
padny — U b. otyłych. u których
żeber dorzucać nie można robi
się otwór na 4. z 5 paly po petek
nad brzegiem dolnym żebra dolnego
fałszywego. Miejsce Konieczne
i takie w którym ropa ograniczoną
i i tworzy wyniosłość d. czas pła-
wienie się z gdzie wnioskujemy
z wiaro podob: że tam a nie gdzie indz
cedz nagromadzona — i pleura połącz

te się z płucami - a wtedy gdy i niema wmieyscu
tym rojmi ulkac mięsa bego należy
Operacya. Sprowadziwszy Ramię i przedramię
Kupnodowi i utrzymuiąc ie tamże.
Or. i pomocnik naprężaią skórę. - Or.
przy stawiaiąc palce pod - pomocnik nad
na 3. linie nad górnym brzegiem żebra
niżey leżącego w kierunku ukośnym
brzegu żebra przecina się na 1½. 2 3.
cali skórę ukośno poprzecznie na
boku prawym ukośnie - tyłu Kupnod.
z góry do dołu - na lewym przeciwnie
lub też poleca się pom: skórę
pociągnąć do góry przecina się tak
by poprzecięciu opuściwszy się pom:
mogła zasłonić Ranę aż to
wzbronić wstęp powietrza - Gdzie
ciecz wylana ¾ gęsty - gdzie wylan
nie i exsud: trwa i po Op

4/6

przeszkadzało by to sączeniu Ropy - Mięsa
przecinaią się zwolna cięcia zoraz krótsze
w kierunku ukośnych - maią że zbyt
ku przodowi na boku prawym - przed
stawiać powinny kiek - którego wierzchołek
p. b. tak wielki, iżby na cal = 15. b.
Pleura była odsłonioną - strzedz się atoli
zbytnie zbliżać do brzegu górnego żebra
wyższego aby nie skal. gałęzi górnej
A. Inter. - znalazłszy ze ściana
kadłuba ją za b. gruba - przeciąwszy
skórę nie źle mięsa inter. przecinać
z zw na wz. dopóki nie dotrze
się aż do Pleury - Aby cięcie mięś
bezpiecznie wykonać bez uszkodzenia
pleury, rozciągać Wargi Rany
oczyszczać je Wiinną zgdy Rana
głęboka wystrzykiwać

Przecięcie Pleurę tam gdzie widocznie czuie
spławienie pod pleurę można śmiało prze
bić nożem — gdzie spławienia nie ma. ta
przedłużonemi cięciami a gdy się zrobi
otwór mały — Leunera z głowy nożem
Rękę rozszerzyć. chory ma się pochylić
ku stronie chorey — Gdzie Extrem:
i gęsty. rozcina się Pleurę na cał
do Extrem: Ostrego ½ cala z kilka
linii — z mniey gdy powietrze znaydzie się
Potem wypróżnia się ciecz nayrem:
nadaiąc ułożenie stosowne. Jeżeli ilość
cieczy i b. wielka i długo tkwiła.
nie wypuszczać iey odrazu zatykaiąc
otwór na parę godzin. dzień z 2.
a to iżby płuca nie przepełniły
się nagle przypływaiącą krwią.
Jeżeli ciecz wylana i surowa z
nie zbyt dawną można wypuścić odrazu

gdzie Krwawienie z ciągłe wtedy o tyle wypuszcz-
ciło ziawienia każą się naciskać obawiać
zaduszenia - Zrobiwszy otwór w Pleurze
na cal nie trzeba zastrzykiwać tj. dla
rozrzedzenia Extraw: zgęstłego - Da-
wniej przedsiębrane wysysanie Extrawa
żniku strzykawką - i szkodliwe i nie
Dorzeczne - Gdy Osoba muskularna
cięcie w skórze i mięsach na 3. cale.
U dzieci młodzieńców otwór mniejszy
stosunkowo - Wydarza się że p. Ż.
poprzednicze Pleura mocznie bywa
zgrubiała co może Operatora oblękać
i sprawić mniemanie że przedsoby
ma miejsce zrosłej Pleury z Płucami
z 4 na Vomicę - wtedy ostrożnie
sobie postępi tuzerając warstwami
i śledząc palcem skazowczym.

a skoro nadetnie grubo cienką warstwę od
razu przetnie - Bywa iż ciecz wylana
znaydzie się w osobney Komorze utwo
rzoney ze zrośnienia płuc a Pleury
a stąd ciecz nie będzie wypływać - Wydz
rza się wprawdzie wtedy że ściana na
się przerywa i ciecz wylewa - lecz
gdzie to nie nastąpi zerwać zwięzek
ostrożnie wsuwaiąc palec i naymiata
iąc im ścianę zrosłą z Pleurą.
Gdzie zrośnienie lekkie tam nayniższy
Zgłęb: rozdz: wystarczy do zerwania
ściany i przeyrody - lecz gdzie
dawnieysze i uformowane wtedy
rozszerzy Ranę Nu Mostkowi z
nosząc otwór zrobi nad z pod że
bram - gdy pod żebram pamiętać
o bliskości Diafragmy.

Tam gdzie się znajduje ciecz wylana w obu
workach Pleury — i chorego nie można
ocalić bez wypróżnienia z obu
cieczy pomimo zachęcenia Lekarzy.
Do chwarcia spokojnego lękać się
należy aby napuszczając większe ko-
lumny powietrza na Płuca nie
kolumna która p. Wietrzniczy wchodzi
lękać się należy zaduszenia —
stąd roztropniej — gdy nie nagli ko-
nieczność drugą przedsięwziąć po 4.
8. i + dniach — Otwory w Pleurach
wtedy p. b. małe — Jeśli się
czas robi z konieczności od razu
z obu stron — wtedy nie otwierać
aż ciecz zawarta z jednego boku
odpłynie — i opatrzy się Rumę.

Jeżeli po otworzeniu znalazło się że Rosa-
kłoszą się obecność pozostawionych po-
znało — i w samych płucach co-
i palu śledzący znajduje p. plawi-
nie — prosty przez przytłoczony do-
pałca skurczowego lewego. — i zato-
pi. — Opatrzenie ponieważ rzadko
się wydarzy, iżby ciecz od razu
można było wypuścić, z wypa-
dało — i często nawet po Oper.
odosobnienie rzeczy ciągle się odbywa
a nawet drażnienie chorobnego odo-
postać ciecz wypływającej zmienia
p. k. prawidło. by opatrzenie tak
było urządzone aby przezeń ciecz
odpływać mogła — skąd po oczy-
szczeniu plateczek wystrzępiony

1. Ol. Amygd. wprowadza się w otwor.
Pleury – składa się z folgi którą
wprowadza się w Ranę aż do otworu
w Pleurze – paskami przylepi się
do powłok. Klatki piersiowey.
potym Ranę zakryć plateczkiem
poprzedniemi zawiązanym z Cratem.
prostem na to pęczek skubanki
podkładka i szkaplerz – Układa
się w łóżku w ułożeniu stoso-
wnym do odpływu cieczy – Ude
i gołe nie mają być przykrus-
zone – Jeśli się Operator
zawiódł i cieczy nie znalazł.
wtedy zalepi plastrami i spie-
sznym przednaniem czego oi:
Tam gdzie maleziono płuca przysosłe.

z Pleurą zostawi się otwarty Rainę
nadni kilka spodziewając się że
nauk sprawi odzerwanie przegrody
Gdy na iednym boku są dwa otwo
ry wtedy nie wszystkiemy łączy się
spiesznym pożednaniem - Gdzie
się otworzyło obie Jamy opatrze
nie przedsiębierze się na iednym
boku wtenczas kiedy na drugim
iuż skończono - Użycie rurek
srebrnych = z kauczuku ułatwienia
ułatwienia odpływu i szkodli
wem - mieysce Rurek zastą
pić może płateczek wystrzępiony

5/6. Po op. Skaleczenie Ar. interc. m. gdy brzeg iey nie norm, płuc
rzemdlenie, Sp. Zar: iuż wyżey opowiedziane Po op. Z. Pleury i
Płuc - stąd ropienie - 3. wylanie Krwi z Krwawey -
fistuła piersiowa - Kiła płucna i niszczenie - Zaleci
się ścisłą spokoyność, wstrzyma się od mówienia - Czy leży
na grzbiecie z boku przykurczy odnogi do pnia - pokoie
nie ma ułatwiać odpływu Ropy - Jeżeli cecz wylana
była Krwawa, z gdy inne Extrawazaty sprowa-
dziły naprężenie Z. z Z trzewiów piersi - plan
Antiflog: - Jeżeli tanie ma miejsca chory
przypadł ropieniu G. N. boliquacye siły
podupadły - gdy po Op: znaczną ilość cieczy V.
odosobnioney utraca - Dieta wzmocni się
wzmacniaiące - Gdzie Hydrothor: z mela-
stazy - Zrodełka na Ramiona - Wprzypad-
ku skaleczenia Kan: piersiowego - Żywi się
chorego iak można p. skórę i Kiszkę Odch.
Enemy pożywne Kąpiel Mleczna z gelatiną.
gdy to nie wystarcza ale Rana się zamknie
z gdy Rana w Esofagu. Żywić Zgłęb: Kautsmuk

Extrav: Krwawy zaleca zachowanie się nayściśleyszo-
strzedz się zastrzykiwań choć krew iest skrzepłą.
W tem tylko razie gdy Extrav. się rozpuści wo-
nie trudny do wypróżnienia. Ziawem Zaw-
ma- zastrzykać odwarem ciepłym. Kleistym.
opatrywać spiesznie nayt w 12. godzin.
Pamiętać przy opatrzeniu by co z przyrządu
nie dostało się do Jamy- powietrze do-
koła ogrzane p. faierką- Wogóle powietrze
przyzwoicie ogrzane i suche- Wypróżnia-
ny Extrav: gdy takowy nie ma wypłynąć
zaleczyć spiesznym pojednaniem- strzeż
się w czasie leczenia spółkowania-

Incisio Ventriculi et Intestinorum

Zamierza przecięcie ściany Brzucha ściany przed
żołądka z kiszki- Celem oddzielenia ciała ob-
cego z żołądka z kiszek z utworzenia stałego
sztucznego

Wskaz: 1. Ciało obce połknięte tkwiące w żołądku
iak nóż, szkło, żelazo. zagrażające życiu

i kanałem Kiszek: wypróżnić się nie dają - 2 Obecność
innych ciał obcych. w kanale Kiszek zagraża
iących życiu i nie dających się inną drogą
wypróż. 3. Nagrom: odchodów stwardni
4. Zwężenie ścieśnienie organiczne kiszek.
nie dające się znieść inaczey - stąd. Kiszka
rozszerza się nad zwężeniem
Zakazy 1. Gangrena. 2. gdzie bezpiecznie i pewno
wozem dojść nie można z doszedłszy raz
by się śmiertelny zadało. 3. gdy o mieyscu
pobytu przekonać się pewno nie można
4. siły wyczerpane -
Zważając wogóle na niebezp: Ran.
żołądka i Kiszek - pomnąc. że ciało obce
sprawiło Z. policzyć należy Op: do
niebezpiecznych i tylko koniecznością
nakazanych - W tych okolicznościach.
gdzie dla sztucznego stolca - niebezp:
i mnieysze - Gdzie zaś dla oddalenia

ciała obcego – z uchwożenia stołca przy nakła-
zach jedynem środkiem – Pamiętać że
odczyn wzbudzony przez ciało obce powię-
ksza się przez Operacyą – stąd wcześnie kre-
wnych uwiadomić –
Przyrząd. Nów wypukły – Rozpory z główką
prosty Kornzaly dwa tępe haczyki kle-
szczyki do polipów – Igła do szycia – pa-
ski lepkie – paski niklowe do ściegów
Wystrzępiony płatek – Narzędzia do
rozwiązania środki trzew: Gibki
V ciep. i Z. pędzki Mub. Kompr:
Op: Brzuszna – Tułownik ze Szkaplerzem
Pom: Z utrzymuje chorego – 3. pomaga.
Na grzbiecie poziomo przy brzegu łóżka
z wąskim stole – Gdzie żołądek czysty
tam zakcic napić się cieczy kleistey
a to celem rozdęcia żołądka –

Otworzenie Żołądka siedlisko ciała obcego wy-
śledzi się palcem - na przeciw tego miejsca
robi się cięcie - Tam gdzie a priori
nie można wiedzieć siedliska ciała obcego
obiera się ścianę przed: Brzucha i Żołądka
tak by uniknąć Curvat: maj. i min.
i otwor - aby przeciąć wśrodku wprzo-
dowey ścianie - i gdzie wolno wybierać
na cal pod chrząstką mieczową.
na 2. i 3 cale nad Pępkiem na $\frac{5}{4}$ cala
na lewo od linea alba równoległe.
Cięcie długie blisko 3. cali Poczem
Operator haczykami tępemi wśród
zwolnienia mięs rozszerza wargi i
w miejscu zdatnym wyjmie wbić noż
w ścianę przednią Żołądka i rozszerzy
rodzem z głowką - poczem wprowa-
dzi Kleszczyki od polipów i wyjmie
ciało obce.

gdyby ciało dobrowolnie przebiło żołądek wyjąc
ie - gdy można z rozszerzyć otwór.
Dotąd nie rozstrzygnione czy Rany pozednać
ściegami Krwawemi z dozwolić by dobro-
wolnie drogą ropienia pozednała się
(Dodatek do Pola p. Jorla. Nadzwyczajne skale-
czenie ściegi korzystne).
Otworzenie Jamy Kiszki gdy K. Gr. zarosła z
zwężone - ieżeli takowe p. poprzedniczą kiszkę
uwięzłą i nie odprowadzoną utraciły
Kaliber - aby trzeba zrobić skolec sztuczny
Na cal nad środkiem Canalis inguina-
lis. robi się cięcie 2. calowe przecinające
wskroś powłoki i części ściany Brzuchu
unikając Ar. Epig: po czem wydoby-
wa się ty część Kiszki która ma być
rozcięta podprowadza się skrzyżek
z pasemka ścianę przednią kiszki
przecięcie poprzednie na ½ cala

wprowadzić natychmiast do Jamy. Koniec pa-
zemka przylepi się do ścian Brzucha.
Gdzie się raz zawydzie ciało obce wy-
śledziwszy iego pobyt (p twardość bol).
nad mieyscem tem rosciąc na 2. cale
wzdłuż. hanyki tępe rozszerzą. palec
skazowczy wprowadzi dla wyśledzenia
siedliska, ieżli takowe leży wprost
na przeciw rany bez zwłocznie rozetnie
ścianę przodową kiszki dostatecznie.
Jeżeli zaś ciało obce nie wprost i
w tem mieyscu wtenczas wyśledziwszy
część kiszki wprowadzi ią i rozetnie
i kleszczykami wydobędzie ciało obce.
bez rozdarcia niem rany kiszki.
Tam. potrzeba ½ z 4 cala rosciąc
kiszkę dla zapobieżenia wylania cieczy
do Brzucha lepiey było by stryczkiem
wyciągnąć i wtyle rany stryczkiem utrzymać

97

Opatrzenie Jeśli Op. uzna że opatrzenie pl: lep: wystarczy - zatoczy ie - i pewnie może użyć czwo krwawego - Gdzie cecz - później ma odchodzić. tam polęca się tyle iżby odpływ zbiorki mógł mieć mieysce. z zostawia się wyście między Wargami Rany Brzuszney z wkła da się pasek wystrzępiony w dolny kąt Rany.

Zdarz: w czasie Op. gwałt. krw: zemdlenie i drganie po Op. możnaż Rop - Gangr. - Extrawazat - stan fistułowy ścian Brzucha Hernia Ventriculi - i mimo zamiar sztuczny stolec. z zwężenie kiszki w mieyscu przecięcia iey - Chorego. ułożyć by odpływowi sprzyiało wp. d. zachow: ścisłe Dieta ścisła - Napoie chłodzące - Usilnie iednak p. 1. int: inaczey bowiem F z extrem: nieza wodnie nastąpią - zkąd p. 5 z 7 d. zywić Ene mami pożyw: oklad. V z Mlekiem z daie się kąpiel z Mleka - i A że wśród takiego leczenia pragnienie niezmierne trud: do uga szenia - skąd skrzydełka Pomarańczy z cu krem - Po 7. 8 d. zadnie się mało ro sołu z kleiek Jaia miękie - Orszadz.

Gdzie się przeciągło [illegible] tam i w 9. d. [illegible]
[illegible] pobieran [illegible] i mało - Opatrzeni [illegible]
wymagał [illegible] Dosli [illegible] odzywa się
gdy ja słabo [illegible] serca [illegible] 5 z 7 d. i zaś
przez się natychmiast Opasli [illegible] do tego
Zadtronem - Gdzie się [illegible] przeciąło
na [illegible] i ustalenia stolca [illegible]
tam który tylko [illegible] [illegible]
natychmiast [illegible] pasek wzbierał a otwór
w [illegible] [illegible] [illegible] zalegać.
Gdzie celem było ustalić stolec [illegible]
tam który potrzebne przecinanie [illegible]
Perytoneu wyciągnie się nieco [illegible] przodu
kiszki [illegible] stryczek wyszłego się
i [illegible] się przytyka do [illegible] odchodowi.
Jeśli [illegible] w [illegible] z [illegible] wtedy przez
[illegible] 20 z 30 [illegible] z [illegible]
[illegible] Gdzieżeś Perytoneum [illegible] musi
[illegible] wtedy [illegible] popuścić [illegible]
Brzuszne - [illegible] [illegible] oddało-
[illegible] ibo nie wystarczą [illegible]

Extrawazatowi zaradza się ułożeniem stosownym - utrzymaniem chwom z rozszerzeniem - z zacnie ścianą tam gdzie się spodziewa nagromadzenia - Fist: Żołądka trudniejsza do wyleczenia od kiszkowej leczenie jak innych ze względem na funkcyę Gdy Kła Żołądka Opasanie naciskowe i ułożenie w którymby żołądek odstępował od ściany a gdy to nie zaradza, ma nosić całe życie pas: Nie zamierzony stolec sztuczny leczy się stosownym naciskiem - Natura zwęża coraz b. dobrowolnie chwor fist. brodawki wyłupią i zabierają z użyć się w tem celu Sp. Dupuytrina - Zwężenie kiszek leży w możności lekarza zakresem - Ostrzedz tylko by się strzegł nagrom. nieczystości w kiszkach -

Quicisio Vesicalis felcis

Gdy zamiarem wyprowadzić ciąż chorobliwą. Wsk. płyn w znacznej ilości Chorob: nagrom: np. Propo

2. Kamyki żółciowe. 3. fistuła Worka sprowadzona obecno-
ścią Kamyków. Nie wolno gdy worek nie zrósł się
poprzednio z Peritoneum. Jeżeli Pęcherz żółciowy nie
robi wypukłości na zew: widocznej. 3. przy fistule Worka
kiedy chory ma się dobrze. Jamie Pęt: nie jest nabrz.
4. Gdzie prócz starców wskazujących zachodzą inne
przeistoczenia organiczne w Wątrobie 5. Gdzie
postrzega się Kolikwacya. Tak Op. przedsię-
wzięta iak wymieniliśmy n. j. groźną lecz
wykonawszy kiedy Pęcherz nie zrósł się c. Perit.
i ieśli p. Op. zrośnienie to zerwane zostanie
wtenczas wylanie żółci do Jamy Brzusz. j. nie
zawodnie śmiertelne. Lecz z drugiey strony
ponieważ zbytnie nagrom. żółci z Kamieni. wiszą
wątrobę a stąd zagraża ogółowi. Tudzież ponie-
waż pęknięcie pęcherza i wylanie może na-
stąpić. ponieważ fistuły sprowadzone p.
obecność Kamieni czasem wyczerpuje żywotność
są wstanie stąd warto Oper.
Przyrząd Nóż wypukły prosty 3 gr. blaszyki.
itd.

Salownik i Schuplera – Pomocnik jeden – Chorego
układa się przy brzegu prawym łóżka na boku
lewym. Pomocnik ustaliwszy pień chorego
naprężą na wypukłości pęcherza, skórę palcem
pierwszym i drugim przecina powłoki na cal
z 1½ potem cięciami wraz brzegami rozcina
mięsa aż do peritoneum – przekona się palcem
czy pęcherz zrósł się cum Peritoneo – a wtedy
zatopi koniec noża prostego w granicach zro
śnięcia pęcherza c. Peritoneo – Znajdując
po rozcięciu że pęcherz nie przyrósł do Peritoneum
zaniechać otwarcie – Tam gdzie sito było
o wypuszczenie cieczy wystarczy przekłócić
bez rozszerzenia lecz ponieważ najczęściej są
powodem kamyki – z str. zwlec się + nagromadzi
wtenczas po otworzeniu wyśledziwszy zgłęb:
pęcherz znalazłszy kamień – Rozszerza się
otwór przebity walecznem skub: oczekując
rozszerzenia – Tam gdzie na zw: j otwarta fistuła
Woreczkiem naprzeciw jego i otwór j zamały
aby przez wydobyć kamień rozszerzać stronami
po nich zębki. tak daleko by można wprowadzić
[illegible]

Gdzie zaś Otwór fist: zw: j wpewnej odległości od Pęcher: i pe
wno j że są kamyki tam nie zważając na otwór torzy
się bliższą do pęcherka drogę. Nie będąc zaś pewnym czy pę
cherek j zrosły z Bd. Brusz: a choroba jednak na niej do działania
wtedy na punkt naybardziej wypełniły pęcherka 3 gr. i rurka
tak długo się zostawia póki się nie zrośnie z ścianą Brzu
szną — Opatrz Oczyścić. — Wałeczek szub: na nitce
wprowadza się do pęcherka ranę zw: wycięła się skubaczką
przylepia się plasterkiem obrywa się kompresę i na
to założy się Opaską Brzuch: którą utrzyma się
pod głowniczkami i szkaplerzem. Gdy rurka 3 gr została
zabłocie się ją — i pasemkami utwierdzi — Wnosi
Op. m. n. mocne krw: w z zimi z podwiązać — Wsta
wiają się wymioty — na co użyć Sp. sulph. Et. — Skubanie
w miejscach zrośnienia i Perit: a stąd wylanie żółci
do Brzucha — tu zadanie wszystko co może z Extrawa:
po Op. Z. — Rop. pęcherka z bez trwania dalsze fisto
ty utworzenie się nowej z skutki wylania żółci do Jamy
Brz. Tam gdzie żółć tylko chorobnie nagrom: była wpę
cherka z Ropą. otwór przebity dotąd się utrzyma do
póki chorobne odosob: rzeczy nie ustanie po 3 z 4 d. gdy
chory mógł mieć rurkę wyciągnie się i założy
wałeczek Skub. Gdzie są kamyki rozszerzać otwór
wydobyć one nie od razu lecz następnie.

Ciągnący kamyk wydobyć pale z rany z fistuły obróci się kilka razy
w osi blaszki dla przekonania się czy się nie wiąże i pęcherka - gdy
obroty wolne w osi kamień wyciągnąć. Brak żółci w pęcherku
odpływającej z otwór rany - dający się czuć w kiszkach zastą-
pić należy przepisem żółci wołowej c. Extr. Chamom. z Rhei.
Po przeciągu znacznym czasu gdy dopięto cel i pęcherz i
kiszki do nory wróciły - Opatrywać zaczęć sposobem pokrycia
brodawki przytrawić lekko z stłumi się ich wzrost mier-
nym naciskiem - Zapalenie zaradza się z Piawki z
nasiekaniem z Bańkami - Calomelem - Kataplasm z form.
Cuplami i Anti flog - Ropienie z Ł. opatrzyć się
tylko sposobem wyrzucającym - Stan fistułowy traktować
stosownie do miejsca długości i przyczyn czasu
po kilku latach natura zaleca, z trwa z całe życie
a chory wtedy dobrze się ma gdy odpływa - Gdy żółć
rozlana rozszerzyć Ranę a w razie wielkiego przebiegu
przebić tam niżej - tudzież przestrzegać wiadomości
bliższej - ułożenie stosowne -

Gastrotomia

Zamierza otwarcie, cięcie Jamy Brzuszny - Celem wypróżnie-
nia Ciała z Jamy Brz: zagrażającego życiu z celem
rozwikłania powikłanych kiszek z celem ustalenia
stolca sztucznego - Wzk. Płód znajdujący się w Tubie fal:
z Jajednikiem z Jamie Brzusz: zew Macicy żyjący
z umarły d. Tworzenie Płodu częścią w Macicy częścią w Jam-
nie Brzusz: z rozdarcia Macica a drogą naturalną wyd-
być nie można 3: Odwracanie zapłodnionej Macicy od Pochwy

4. Ciała obce w Jam. Brzusz. i Miednicy np. Kropa krew V. 5. Ciała obce w kiszkach 6. Zwężenie kiszki w tem stopniu że pokarm zwężony feces przepływać nie mogą i że w skutku nagromadzi się ich nad zwężeniem Liszka pęknąć może u stąd śmierć Abresia Ani talia które innym sposobem znieść się nie daie tylko ustaleniem stolca sztucznego — Bolus zagrażający życiu gdy wiadomo w którym jest miejscu i gdzie środki znane bez skuteczne —

Zboże na wzbyt wysokich kupach — od Marca do Lipca przerabiać — w Afryce w domach z piasku przez kilkanaście lat można zachować — co wznowiono we Francyi przez Terro fabrykanta — sposób ten zasługuje na pierwszą Mięso suszone pektowane. itd. i b. dobrym surrogatem pokarmów świeżych — Używać mięso z koni — z osłów — smak słodki można przez przyprawy poprawić — Wiele także części pożywnych znajduje się w kościach które zwykle wyrzucają się — (z galareta) — Dlatego kości zbierać oczyszczać na powietrze wystawiać i mielić — często nabrasiając V. i susząc mąkę na ciepłym powietrzu — z tego można wygotować smaczne i pożywne rosoły — Najlepszy surrogat. Chleba są suchary — 1 w miejscach zamkniętych — Dobre p. b.

tak suche że przy upadnięciu nadziemię łamią się —

16/6.

Zakazy Gangrena trzewiów Brzusz: z Miednicznych — Wyczerpanie sił tak że może zostać pod nożem z wkrótce po operacyi — Ponieważ wiemy z doświadczenia że większa część ciężarnych noszących płód w sumie Brz: po sztucznym rozwiązaniu umiera (Laperotomii). i że zmarłe płody z naturą oddalone bywają z Organizmu z ocaleniem. Kobiety stąd wynika zapytanie czy? jeżeli nic nie nagli np. zgnilizna. z nie ma zjawień grożących — czy operować z naturze zostawić — Niektórzy oczekują aż do tey chwili gdzie robi się ropień. i w tey chwili naznaczają porę najkorzystniejszą do Laperotomii — Inni nie zważając o skaleczenia zatak niebezp: wolę rosnąć wprzódy. Przy ciążach Brzusznych działanie to m. a.w: za l. z nanieb. w Alemagii a to n. t. ze względu obszerności skaleczenia — obraz trzewiów — wpływ pow: i psychicznego — stąd z 20. — 15 o + umiera — Laparotomia — j niebezpieczną wykonana między 2 — i 5 m. ciąży m jeżeli natura uwodzywszy abzas do tego wzywa — Gdzie j Extr: z tworzy się stolec sztuczny z oddala ciało obce a kiszek cięcie to jeszcze mniey j niebezp. Lecz z drugiey strony pomnąc na zmienioną czynność trzewiów z płód — z usunięcie ich zmieszczeń ściśnienie, stąd dezorganizacyę, pomnąc ile placenta rozlicznych może mieć związków przyznać potrzeba co choć się celu dopnie —

lecz skutku nie – Lecz że a priori nie można wiedzieć o stanie trzewiów
Brzusznych – i że środek wątpliwy lepszy iak żaden – ponieważ
natura sama usiłuie w q. m. – przedsięwziąć więc może
Oper. m. 2 i 5. m. – gdzie płód obumarły i ropienie powstało.
A nawet maiąc ciąć wkoniec q. m. wtedy trzeba wykonać gdy
się wstawiaią bole – Op. ta j zbawienną przy Extrav.
i Atresia ani – we wpochwieniu i zwężeniu kiszek lubo
w ostatnich razach można nie trafić na ciało obce
z wpochwienie –
Co do czasu zważywszy iż p. q. m. ciążę trzewia Brzuszne
ze względu swych stosunków – są wstanie schorzałym
a zatem same p. się zawieraią warunek nie
pomyśl. skutku – zważywszy iż skaleczenie j wielkie –
Om. znacznie nadwerężony – można zdecydować
że naybezp: Op: m. 2 – 5. m. – Lecz w tym
czasie nie można z pewnością przepowiedzieć
czy ciąża j brzuszna – Gdzie ciąża idzie przeszła
5. m. wtedy lepiey wkoniec q. m. oper. m.
gdy się wstawią bole –
Co do miejsca Nayleps. ze którego naybezpieczniey i z nay
mnieyszym skaleczeniem przedmiot obcy oddalony
być może –

a ratem proy cirey Brayney no Kenii Bailey ⁊ w mieyscu gdzie nay
bliskiey pleyskanie e neymirzey, ⁊ gdzie ỹ yeni'ktanie beskth, ⁊ gdzie one
ogdi stoke stkamy. –

Pryncyd

stori wzgonkty. prosty, Rzymy zgt. – Zeglgonik wroh. – nawodnie do yed.
zyk. klepsze polizsone – Nawodnie do yun Rew. – Dlgge hwongki – D
cepte, zumie. Gzbli – pesek pstrone wzgtzyciny. Stubanke – pleasty
topkie – Oliver – yedrzstadki, opesze, Brusz – i Klepsen – Wspul – po
tozaine. Kesienke gotnbne ce yedriez mie yuenke yksp. Ponvenik.
Heh

Jeali ỹ ojemnie nirams. Kladrzi ỹ ri yorimo, yny bgu prawzy Tobie
dozgi wzgoben. ⁊ ne stole – Jeali ỹ ojemnie celem od Jacnie catram.
nite obcego ⁊ odwikbanie Kobenkes, kladrzie ỹ ne torben aby bgo wodny
ymyktzp – Pred oper. wzgnomnie kmyn i stole – Jeb cgie me ỹ zobi.
nie – ai do chony nemeis. ogobi ỹ.

do). Jhow Ponvenik ustalit potorcmi yeleb ymysterniemi ysi. ami ne pstzyk
ne pcaiz Bmucha – 2ge ponvec. ustalinsky ozbzgi, pie. cirany, 4ge yn
mezy oper. – Ktory stoki pd chzg, pmcie pomtobi Brusznu, nepzyrasze
pelem ustkas i wielkim zyki lewzy, pocem pmtnia mie ai do Penkonem
agiem ne 6 cali, nstmgnesi potem Kwotob. i kymi nocin ostozani wob.
stwen ne ysi cale w Penkonem? – wstadon wpowadni wbkaricii b. o pe nim
noi zgtowbz – potem pelen mebnii Penkonem? ai do bgtow cgcii wtnie
sank zn bionezy. Jeali – JPB. napotbe yeleb nie kmyty bdnami wzgds
bzesi go – bem jeli bdnami otworzy. ostmni wbicsai mate w blonem.
wpowadzą wbkaricii kwzy, wnnie to cgcii yg potnoby, wanie ne yeleb
plemny aby ỹ nieadwzyzat. potem wzgobedni dwiny, i jeli to zyc
podwzyc i pnbsic Jmier. – pocem btony. Plamte wzgobywa – Ostzyander
wadri bam gdzi yeleb ỹ w Pr. zwoich, odwbic jajo cate od nie zkow, i
wzgobni ic catholicii – Jam gdzi bdamte ani bobe jakzyii ⁊ dwanio
ỹ wnie zkow, wadri podwzyni pebam jakzyii ⁊ ỹ cznib, i wzgcie – Jeali
yeleb wstenbem yebnimi Mamy wzgwad do Bmucha. po yncicie Bm
che wzgbedni cny yo oseli cate catholicii ỹ w JPB. – cisse yocsni to
ỹ 6. ostmni wzgobzgni yeleb – a ai pnadia nwgty wstkpi do wpany
Mamy, ỹ pnete cenbaice at ani ỹcenie. wzgobzi ic bobe, ntzymnie beh
datgo ai ic chnie ỹkwny – Jeali M. dawate ỹ w Pochany, obidy
yo nobie mi Lapan bonii. wobi jenen Ukptenobonii – W nii typ gdzie
zkp. i wzdni pozwednie ntwonzyte mizyce wzy. to wnicie. ⁊ olwer yi
bdzy wspzyzi, i nii yeleb ulesper yobzi. wzgobywa ic bgnwzje zay
celem od Jacnie catram. ⁊ nite obcego, yo ntc zcnii chgo wobi ic cgcii
yodkine ne 16k cale. ymcinie ỹ mie do Penkonem, w yleven kladrzi
ỹ 4gb. i yo nie mozen cgcii ỹ wzgnomnie cnia –

opowieść całem odmiłowaniu pokoleń z wiarą wspomnień, umiejętności
wszelkim pomagania bo ludzie i Pr. Bóg, po tam wydobycia bo tabele pow-
pełnił i pg rada Jezus nie pomoc ni odpowiadać - w imię tej wspomnień
potępi, nad wspomnień wzięć bo tajnie pokolenie, poczuć pod wiejącem pr
ujścia, pod prawdę bo pełnego nikomu pomoc tajnie. i odpowiadniej
na pomoc do Bracha, stawiać się -

Ojcze Pochwy.

Jeśli wkomnie g. n. ilej natury chamii unikowanie pustyni bo pole
du, i pełni bracy - Jezusowi z tabe pabyń wzięć bo do Pr. ojcu p
chwy. tak ci umie' mowie ilej głowy, Matke radzi aby nowi ranie odp
do ojcu Pochwy -

Podaj Pisarnie Recto-vaginale. Ly to z wzięli wokie na 15' linij, i
pełnego wkłota wdzięk Francuzi, i nie wiele tyl. wcześniowy, Ezi j kom
tyg. pełnad a chwy pojmowanie w tabe ilej tytuł pomocnik na by
tabe - operator wchodzi wiedy pełnie, wpowiadaj wpisanie wpochwy
dowy i prawy pg miejsce pełnie. Jeśli wypowiedzi bo pełni wdzięk. wy
ilej pełni, wkład a wzięli tyle prawy, pomyślał a pt. wzięć do bracia
wpisanie tyle wolny i wpowiadaj pod ilej ochron do Pochwy. Pomoc
wpisanie wypuszczeni bo chidnij matej, i wpuszczenie miejscowości pom
tabi je który nie bo pełni wydobyć pomoc ojcu, obraz pabe nie pod
ilej gabinetu pomyślał do pełnej wpisu. - pomyślał wzięć na bracia pat
ca., wzięć je pobudzić obpowiedzi tyl. pełni, wpisać otwór pod stowarz bo
nowej tej gorzej pełni ilej., tak ilej bo dy pobarety. pabe wpisać
wpowiadaj drugi tyl. Pomocnik. pomyślał do bracia wpisanie tabe
gabinet ilej, nie wbi otwór pomocy na bacy stacy - Jeśli gt. j nie pomoc
wtedy wpisanie pomoc wpełni i w otwór ilej, je który i wzięć
domu wydobyć je pa bez tego. Jeśli by ojcu bolnicze wpisać pełni otwór
miły tabi pomocnik wzięć Pomocnik tak, ilej ojcu pomoc pomyślał
pomyślał, a jest. by mimo tego pełni wydobyć bo nie wyt., wpisać do tabe
Jeśli nie wpisać stacy ilej pełni do pomoc. obrazie g. tak ilej bracia
chwy - pa bitten gabr. wydobyć pomoc. Podobni wobec gdy pełni
odmian?

Po odjęciu wpisanie i całowaniem pabe pa w wpisaniu wzięć wpisać
pabe bo pt. wzięć wpis. wpomoc bo chwy pomyślał - apomoc bo jak pa
tajnie wpisanie - Jeśli bo wpisanie wydobyć pomoc wpełni wpisanie wabe
nie pomocnik obwodnicami nikły - wpisać bo pabe. obraz nie pabe
be i pbeybrem

Jeśli niemowa być wydobyć Lourdes, wtedy pg ojcu Pochwy pomoc
pabe, a pomyślał otwór wypełnić ilej wpisanie pomoc pabe. abaj
nie do ojcu nie wzięć. jeśli ta otwór tyl. wypowiedzi.
abaj wpisać (w gwiazdy) pomoc ji

Jeśli zaś całego extraw. nie oddalono, a jeśli tego jeszcze pomiędzy odpływać musi, postąpić ich wtedy gdy Placenta pozostała.
Gdzie się postąpiło z Volvulus, po jego zwikłaniu Kanę Br. po odprowadz. kiszki zszywa się, poczem operowaną kładzie się w ogrzane łóżko poziomo, głowę nieco unosząc, lub jeśli extraw. tego wymaga, utrzyma się aby ten mógł odpływać.
Po cięciu pochwy jeśli nie krwawi, niepotrzebne opatrzenie. Jam zaś gdzie po cięciu pochwy płód nawałkami się wydobywa, wotwór Kany wsuwa się wstęp flukcyanki
wczoraj - wydarzenie się
drżenie - wymioty. wypada kiszka.

po Op. Krw: Z. trzewiowe Brz. - Kopienie - Gangr. - pro lapsus intestinorum - Wymioty - G. Zgniła - Kurczowe Drg: Kile Brz. z Pochwowe - i fistuła -
Krw: podwiązaniem gdy zcięcia Vaginę tampon zcie ezą Ściąg: - Gdy Z. trzewiów Brzusz: Antiflog. - obład. ciepłe - Calomel - a gdy przyczyną jest szew krwawy popuścić go i wydobyć - w Kopieniu Dzieła przyjemnego - położenie sprzyjające. Wypadłą kiszkę wprowadzić i połączyć ścisły wargi rany - Skutki Placenty zostałej są Kopienie - pozostanie i stąd G. Zgniła niszcząca - stąd czyścić często ciepłą V. ułatwiać odbiór, siły dźwigać - Na wymioty użyć Anodynów - podobnież w Ganiu - na Kilę Brzuszną - użyć przyrządów stosownych.

12/6. Nephrotomia.

Zamiarem ꝑ iakie kolwiek ciało obce tkwiące w Nerze płynne z stale cięciem głębokiem w ok: Lędźwi odkryć i wydobyć –

Wsk. Ciało obce w Nerze tkwiące zagraż: życiu – i pobytem swym utworzyło Ropień w okol. Lędźw: stąd wyniosłość z pławienie z twardość 2re Nagrom: ciemy ropy z uryny daiące się czuć pławieniem z obytności których można wnioskować z pewnością 3e Obecność blizn wykazuiących iż dawniey kamyki wychodziły stąd wnosi się że i teraz bydź może

Zak. 1. gdzie kamień nie sprawia takiego odczynu ani w Nerze ani w Bie i by nie było nadziei odczyścić iego ꝑ moczociągi 2re gdzie nie ma ropnia – 3e gdzie Nerka tak zniszczona iż nie ma nadziei uleczenia 4. Wycieńczenie chorego –

Chcąc sobie samowolnie torować drogę do Nerek bez poprzedniego Ropnia – przedsięwzięcie to raczey było by zamachem na życie chorego – lecz tam gdzie się utworzył Ropień z wstrzymała Ur. z gdzie fistuła d. płytka prowadzi do ciała obcego nie ma niebezp: – lecz ponieważ pobyt ꝑ czas nieiaki ciała obcego wszelk

wszystkiey z pomiędzy pociąga śmierć zdezorganizacyi f
bo ofi: wczesna-
Przyrząd Noż pr: Kończ: Zgł. z głow: itd.
Pomoc. 2. do utrzymania spokoynego chorego 1. do rozkwiera-
nia wargi rany haczykami-
Ułoż: na brzuchu przy brzegu praw: łóżka poziomo
pod brzuch wałek z grubą poduszką - Jeżeli się znay-
dzie fistułę wąską - Takową poprzedniczą rozszerzyć.
Stron: z cięciem - Jeżeli znaydzie się na Nerce gdzie wskut
ku płynie - Zatopić nóż iak do otwarcia Kopnia
tam gdzie nayd. pławienie - rozszerzy się otwor.
- posuwaiąc nóż ku stronie gdzie nayd. niebezp.
wypuścić ciecz zawartą - Palec 2. wyśledzi dno
Jamy ciecz a to w zamiarze wyśledzenia Ka-
myka. - a gdy ten się znaydzie i rana j. d. obrzeż.
Kamyk ten porzeczywszy w kolwiek z głębokiem
wydobyć Kleszczykami - Gdy Rana za mało
nożykiem z główką po palcu rozszerzyć.
Nie znaydując Kamyka tak postąpić z rany
i ak z każdym abscessem przeciętym -

Jeżeli pławienie nie j wyraźne z siedlisko j głęboko
a na okol: Nerek pokazuią się bliżey dawnieysze
p te cięcie prowadzić wolno - Jeżeli zaś zatopi
ło się cięcie tak głęboko i dalej lękać się
trzeba skaleczenia niebezp: a ciecz się nie po
kazuie - wtedy zalepić otwór i czekać aż
ciecz otwór ukornie - Tam gdzie oka
zuie się twardość - trzeba dopóki się kamień
nie obnaży - gdy głęboko pomocnik rozszerzy
wargi rany haczykami -
Jeżeli w czasie Op: wstawi się krwawienie nie
wypukać z gdy można podwiązać - znay
dując kamyk nie ruchomy. nie zadawać
gwałtu - aż go sama natura uwolni.
Niekiedy Rzymie Nerkowe maią dwie
osobne Jamy i jedna w jednej Nerce z na
Nerce. - Jga na zewnątrz między mięsami
i powłokami i ta j wypadkiem pierwszey.

zawsze one komunikuią dla tego rościąc obszernie
zewnętrzną aby łatwiey wyśledzić wchód —
Pomiędzy zawsze. aby nie zbliżać się nożem do
b. nayn. dolnego ostat: żebra (Ar. intero).
Opatrz. by się naydzie kamień z nie, wydobędzie
z nie Ranę wypełnić skubanką celem
utrzymania otworu do późnieyszego działania
(z gdy nie Ropy opatrzyć) na to kompres podkład
ka — Opaska Brzuszn
po Op. Krw: mocno Z: — zrosienie Nerki z opu
szczeniem się Ropy b. bliżey — Zawieszenie ka
mienia p. długo nie poruszone z tworze
nie się nowych — z nim kamień zosta
nie oddzielony Rana zarasta z pro
stacie fistuła.
Lecz. nast. gdzie operowano abscess. Ranę codzień
opatrzyć tak iżby nagromadzająca się ieszcze
Ropa z Ur: odpływać mogła. — Gdzie wi
doczna p. zbytna reprodukcya tam zapobiegać
się zrośnięciu rany użycie rureczki z Gumy elast.

Przestrzykiwać cieczą Mieszkę - ułożenie ma ułatwiać odpływ.
Gdy wydobyto kamień = + i pewno ↓ że nie ma + ich.
w tym razie tak długo wstawić otwartą ranę aż
wszystko odosobnienie ustanie - Gdzie kamyk pozostał
utrzymać otwartą ranę gębką ściskaną - Nakoniec
wśród takowego rozszerzania rany wolno przestrzy-
kać Ol. Migd: wprowadzać wolno zgłębnik i obrzuca-
nim kamień -

Paracentesis Abdominis

Postępowanie mocą którego = Jamę Brzusz = i inne choro-
bne naczynie otwiera się celem wypuszczenia na-
gromadzenia chorobnie cieczy -

Wsk: 1. Hydrops Ascytes nie ustępująca w sposobem innym.
przyczyni powłoki Brzuszne mocno się naprężone i pła-
wienie w Brzuchu wyraźne - 2. Wodna puchl: niektórych
trzewiów = Worbavata. Która zwycza z. Kop. i któ-
rey worek zrósł się cum Peritoneo. 3. Nagromadz.
innych cieczy w Jamie Brzusznej nabrzmiałej mlecznej
4. Timpanitis idiopatica - która od 3 = 4 d. trwała.
i oparła się lekom gdzie przytem ani dołem ani
górą wiatry nie odchodzą chory niespokojny puls mocny

gorąco i gdzie obawa śmierci

Zał. 1. Gdzie stwardnienia kilku z jednego trzewia i owrzodzenie
2. gdzie wskutek nagrom: cieczy powłoki powszech: są Z-
rozowo - 3. gdzie położenie Worka jest takie iż go
odłożyć nie można bez niebezp: skalecz: org: ważnych
4. gdzie nagromadzenie m w Pukl. d'Cerkowa tak
jest ogromne że wnosić można o długim trwaniu
5. gdzie siły upadły, a chce Oper: - operować
pod tym warunkiem iż 1/3. płynu wypuści się
celem uśmierzenia cierpień - 6. Gdzie obiętość
A. Ovarii jest mała nie sprawia przykrości i
b. zwolna się zwiększa - 7. Gdzie Jama Brz.
nie jest do tego stop: wypełniona iżby można
przeciąć wbić Bgr. bez skaleczenia przegród Brzu
7. Jeśli Timpanitydzy chory często omdlewa pals
mały nagły - i sięga przyszłości swojej.
Przedsięwziąwszy wśród wskazań można uznać za
b. mało niebezpiecz: często kilkadziesiąt razy przed
się bierze się - Tam niebezp: gdzie się A. Epig.
skaleczy. - Mało niebezp: i przy Timpanitydzie
bo skoro się skurczy chór będzie 1/2 linii być może
Działanie te najczęściej palliative przedsiębierze się
tam będzie gdzie sama nagrom: ciecz była

istotnym warunkiem drażnienia z gdzie choroba wygasła
wydawszy ciecz — Na zaletę i bo można powiedzieć na
pochwałę że pomocy Anti Hydropica są dzielniejsze —
Ograniczone i przy puklinach workowych gdzie rzadko
kiedy realnie leczy — a nayczęściey gdzie worek b. roz
dęty stąd źle i zwleka — Ulga przez nią i b. krot
ką a chory sprężyny nie powściągliwie do grobu —
Miejsce z i wyborowe z 2. Konieczne — 1sze gdzie
pluskanie dzie się czuć ogólnie i stwardnienie gdzie
namacać nie może — lepiey na boku lewym m
gdy przypada na środku linii od pępka do
Spina Ant. super. Osilei z obieżą się
punkt w bicia tam gdzie 2 linie krzyżują
się pociągnięte jedna od pępka do kręgosłupa
a 2ga od dolnego brzegu żebra ostat: do krzyża
Os. ilei — W Nowszych czasach z Anglicy
przenoszą in linea Alba na 2 z 3 cale niżey
pępka — 2. Miejsca konieczności są punkt
nayczyraźniejszego pluskania (aby nie na
Ar. Epig. z stwardniały trzew) —

Można przebiiać Pępek gdy ten jak pęcherz. – Worek Jaj
gdy z wnim worek kilowy bez siatki i kiszki
który przebiia V. – Wolno P. pochwę Mac.
ieżeli tamtędy ciecz nayprom: nie iako prolap
sum sobie robi. – Nawet wstanie Macicy
Hydropicznej wolno przebiiać. – ieżeli to
mieysce ma bydź naybezpiecznieysze – Zawsze
z ostrożnością gdzie się przebiia Worek Kilowy
Przebiianie z kiszką Ooch: zadrucone.
Przyrząd. Taki płat płótna któryby 1½ raza
brzuch otaczał szeroki od Chrząstki mieczu
do wzgórka Wen: – Końce tak rozszczepione
iżby zostawiaiąc środek cały każdy sta
nowił koniec 3. paski – 2. ręczniki.
3 gr: z rurką gruby z cienki, ale do Hydro
rurka druga dłuższa. przodu zamknięta
z okienkami – tamet – 2 głęb. robotn: z B. Gr.
Długi cienki do Timpanitis – Maczynie do zbierania
płyny – Stoczek z Czopek do zatkania rurki z do wprow.
w ranę ulew wstrzym Krw: ex Ar. Epig: Nożyczki. Ol. Mięs.
paski lepkie 1. ☒ Kompres. szpilki. Środki trzeźwiące – Mosnar
podał oddzielny pas. Kosztowny –

15/6 29 Cg Lisfranka przebiia się Brzuch ciągnąc od Cart. Xyf: do Sinysh: pubis a na 2/3. cala pod środkiem tey linii, ciągnie się drugą do Spina superior. Środek ostatniey oznacza punkt przebicia przy czem unikać rozdętych Wen. Niektórzy wrażnie obecności płynu gęstego zalecaią rozwrzedzać przestrzyknienie cieczy łagodnych a tak Gurangeau – Chaupart – i Oesot. nie ownoszą sprzeciwiaiącym się – Gdzie trzeba zastyku 3 gr: oddalić z głębnikiem z Bel. rurką ślepą – Są tacy którzy radzą wzbudzić normalne Z (nie norm). przestrzyknienia ostre ale doświadczenia nie pomyślne. Gdy się skaleczyło Naczynie: wsunąć płatek z ścisnąć z opaską. Krew: strzewia wym: nacisku i zimnych okł: – f

Paracentesis wiązarnych

Pomysł śmiały Vienszego – 1. Bok prawy – później lewy. przebiiał i wtedy skaleczył Macicę bez niepomyśl: skutków – Maclini radzi naciskać Macicę obu rękami ku grzbietowi a powłoki umieć w fałd zbroku na lewo – On od 6. tyg. ciąży aż do 2. połogu 9. razy przebiiał Brzuch – Van nie chcąc skaleczyć Macicy radzi przecinać powłoki ogólne. – Lecz: następ: ieżeli skaleczenie okład. zim. ibid

Hysterotomia z Laparohysterotomia z Sectio Cesarea

Starożytni nakazywali na umarłych – pp Babin. Owczasz w Szwaycaryi pierwsze zrobił doświadczenie a Russé pierwszy pisał. później wydoskonalili Stein Ostwalder Terg – Sagon. idąc za skazówką szkoły Angielskiey usiłował zatrzeć sławę Op: Rozumiemy otworzenie Brzucha i Macicy z rozcięcie przez pochewę Elektro Hysterotomia – wydobywa się płód podwiązanie sznur odrabia i wyjmuie Łożysko połącza się Ranę. Stosownie –

Wsk. 1. Conjug: 2 cale i 5 linii. 2. głowa zbytwielka z zapary i swej skostniałe. Conjug: 2 i 3/4 cala — Gdy zwężenie Miednicy takie że ani kleszczami ani obrotem płód nie da się wydobyć — Jeśli Miednicy tak wązka że płód ani cząstkami pochwą dobyć się nie da — 2. pęknienie Macicy przed z wczasie porodu. a 1/2 płodu j wbrzuchu 3. Śmierć rodzącey jeżeli płód ma 7 miesięcy i jeśli j żywy płód zmarły którego dla ciasności Miednicy cząstkami wydobyć nie można — 5 Wady Macicy i Pochwy utrudniające poród i oddalić się nie dające 6 — Zbocenie Macicy z osi pochwy takie iż poród odbyć się nie może — 7 Stwardnienie dolnego odcinka i części pochwowey — Pilk macicy z obrączką Brzuszną — Nie wolno Gdy płód nie j wynoszony z bliźnięta są małe — z płód zmarły da się rozczęstkowaniem wydobyć 3. przy znacznym z Ganger macicy z trzewiów Brzusznych — i gdzie stopień sił jest tak niski iż łatwo wnioskować można iż po z wczasie Op: umrze — 4. gdzie Sinchondrotomia j wskazaną. Nim się rozstrzygnie na i zakaz, ważną j odznaczyć czy wsk: 1. 2 i 3. nie dałoby się wykonać z excerebracyą — bo stąd mnogie niebezp: matki niż Hysterotomia — przekonać się ściśle o wymiarach aby wiedzieć że i Sinchondrotom. na nic — Czy? ciąża j w 8 m. czy poród się zaczął i który peryod — Jakie położenie Macicy kształt wielkość — otwór ust. mac — o stanie Błon czy pękły z nie — wybadać położenie wielkość i kształt dziecka i porównać do rozmiarów Miednicy —

Wypada być pewnym życia płodu nie polegaiąc na powieści ciężarney
i Akuszerki — czy ciężarna rodziła iuż i w którym miesiącu — czy się zatem
w Sztuku — i w tym razie iakim gatunkiem pomocy wywiedzieć się czy
ciężarna iuż miała bole porodowe iak silne iak długo o ile się
przy nich sprawowała — Ocenić stan sił i osobistość — obraźliwość
a stąd wnieść czy wytrzyma Operacyą — Jeżeliby można wnioskować
że płód prędzey z pomocy po Op: skończy zaniechać — Ponieważ
na słabą konstytucyą, cierpienia niewiasty — na gwałt. por:
umysłu — i zmęczenie się daremnemi wysileniami porodowemi
na trwogę tey nieszczęśliwey na obręb działania ważność.
Macicy wstanie ciąży — na skutki konieczne i przypadkowe
tak strasznego zranienia i wpływu iego na inne trzewia
brzuszne — na stanowisko płaceńty pod nożem — Pomnąc
na niedogodne położenie macicy przeciętey wypromienioney
między otworem górnym i naciskiem kiszek z góry.
łatwo wnieść iak Op: i strasznym zamachem na
życie — Więcey zmarło iak ocalało po Op: — Jednak
nie raz ocala się ciężarną i nie iedno dziecię — Wszystkiem
pomyślnieysza im stosownieysza chora — im mniey
zdrowie wprzód nadwerężone było —
Co do czasu Op: Przy stosownych wskazaniach skoro Szyia Mac:
zwiotła Usta wzo: się otworzyły Błony są całe skoro peryod
porodu nastąpił. Działanie to bez zwłoki przedsięwziąć, w razie
znaczney ilości V. przeciąwszy Macicę wypuścić ie należy.

Operacyą wprzód odpływ po porodowy będzie utrudniony — Gdy później
kobieta ma iedn mniey sił — Nayszkodliwiey iey pomagać instru-
mentami z a innego przedsiębrać tracąc czas — po odpływie
wód działanie spiesznie wykonać — gdyby chora konała nie
odstąpić dla wydobycia płodu ieżeli żyie — ieżeli umarła
a cięża 7 m. trwała i poród drogą naturalną odbyć się nie
może — cięcie się przedsięweźmie iedynie dlatego aby wątpliwe ży-
cie płodu ocalić — Miejsce 1. w linii od żeber fałszywych
pod pępkiem ukośnie p. linię białą tak aby środek
tey linii przypadał na linię białą — 2. w linii białey
między pępkiem i sprzeniem kości Łon. 3. w linii bocznej
linii białey in m. kuto z obok między pępkiem
i K. Łon. — nieco ukośnie z góry nazw. 4. w linii mię-
dzy mięsem prostym i krzyżostupem między żebrami
fałszywemi i Cnota ibi nad z pod pępkiem
poprzecznie iedney z drugiey strony — 1. zowie
się cięcie ukośne 3. boczne — 1. 2. 3. podłużne
4. poprzeczne — Co do zalet kierunku cięć tych Ojciec
wyrzec może każdoczesny przypadek Jakoby
wybadane położenie łożyska mamy płód
kształt Miednicy — Wady org: trzewiów Brzu-
mała przestrzeń między pępkiem a K. Łon: — wskazuią
lekarzowi kierunek cięcia którego by nie obrał przy drugich
okolicznościach

rdzeniach Miednicy —

Wogóle strzedz się by cięcie nie przypadło na łożysko - Bo.
lubo takowe znaydnie się zwykle na prawey stronie - lecz
bywało i na lewym. - stąd naylepiey na przodzie stąd.
Cięcie 1. z 2. - a 1. pocednaniu macicy sprzyia - i nayte-
rzym wypadaniu kiszek zapobiega takowey od innych
Przyp. Nóż wypukły - krzywy z głowką długi - Zgłęb: rów:
narzędzia do podwiązania żył - aa Colofonii et Gumy
Serweta gąbki w oliwie ciepłey zmaczane - 1. na 6.
cali długa i 4. szeroka - po wyciśnięciu 1½ cala grubo
maciąca służyć do pokrycia Szary macicy po
oddaleniu dziecięcia gdy łożysko zostało Szim. i ciepła
R. nayczystszy - Kateter żeński - Narzędzia do
szwów krwawego - gdy p. Pochwę Elitrotomia Nóż
z końcem zaokr: - prosty i krzywy - prosty z głów
Kóz - Speculum - pary lepkie opaski - Skubanka
pęczki z Ceratem płatek wystrzęp: Kompres na
stopę czworoboczną obszerny 3. cale długi Opaska
15. cali szeroka - 6. z 8 dzielna którą się przed Op:
na grzbiet zakłada - Szkaplerz - Pan. 2. utrzymu
ie członki 3. utrzymuie się 6 kiszki 4. podnie
narzędzia 5. do nadzwyczaynych potrzeb - przy
cięciu p. pochwę - macicę utrzymać członki pier
macicy. i utrzymywać Speculum - Ułożyć na
stole wąskim - na materacu brzucha nie na

nie naprężać. poduszka pod plecy. członki - obwinąć serwetami - Stół
ma być tak by dogodnie ze wszech przystąpić - pęcherz i R. Od. wypróż.
chorą oddziać koszulą krótką z przodu rozciętą i kaszelki.
Op: Cięcie ukośne p. linię białą - Pomocnik obejmuje Macicę
obu rękami z boku przyłożonemi - Lekarz z prawej stojąc
przecina powłoki nożem wypukłym cięciem ukośnym
na środku linii Białej ku Kości Łonowej prawej na 1½ cala
nad nią - naprężając skórę palcem 1. i 2. ręki lewej
potem kilkakrotnem cięciem dochodzi do Peritoni: a pod
wiązawszy Ar. Epig: tnie ze strony lewej zmienia
z zw. na wew. iżby się oba cięcia złączywszy uci-
ły długości 7 cali - cięcie to ma być pod ∠45°. - po-
czem wyprowadza się ściegi p. ścianę brzuszną i odkła-
da się do góry - Kres. 2. Cięcie peritonei robi się
na cal. wotwór wprowadziwszy palec 4. i 3. lewej
ręki - wprowadzić do Jamy Brz: nożyczki z główką
i przedłuża cięcie z góry do dołu. - Kiszki wysu-
wające się pomocnik gębką przytrzymuje - Kres 3.
Otwarcie Macicy - skoro pomocnik wargi Rom.
oddalił Lekarz przecina ścianę przednią Macicy na
½ cala nożem kąta górnego rany brzucha nad cal
grubą aż snu się pokaże Bł: Jaja z kolor ciała
dziecięcia jeśli 1 stoją wypuszcza ie - poczem palec

nadrowny lewy w otwor. i na nim po + Ranę do dołu na 5 cali
a gdy ↑ wprzód odeszły na 4 ½ cala — Kres 4. wydobycia płodu
Jeżeli dziecię nie stawi się głową — więc ie za nóżki pociągać nie
w bez sobie ręką drugą podsuwać Lędźwie i spiesznie wydo
bywa aby macica kurcząca się szyi dziecięcia nie
zaszmurowała — Jeżeliby się stawiło główką przygniata
barki o tyle aby się głowa wkącie górnym sama wynurzyła
5 kres Oddać dziecię podwiązanie sznurek i przecina — Jeżeli
nic nie nakazywało wydobycia spiesznego łożyska przyłoży
się gąbkę — zakłada się płatę brzuszną i przy zwoitem
naciskiem aż do odejścia łożyska przytrzymuje się — Wydobycie
natychmiast 1. Jeżeli wśród działania skaleczone było — 2. ieżeli siły
wymagają poprzedni 3. gdy łożysko wspólnie z dziecięciem
odosobniwszy się od Macicy w otworze rannym staie — Zosta
wia łożysko jeżeli wrysanie cieczy gąbką i drażnienie ko
rzystniey będzie że macica się kurczy powoli — ieżeli nic
nie nagli — Jeżeli usiłowania dobycia s. s. m. niebezp: — ieżeli
nagłe spadnie się Macicy m. b. szkodliwe — Jeżeli wszystko
powolnemu wydobyciu sprzyiał żaden przeciąg ciała iak wyra
wiedł: por: nawet nie czekać — 1. Maiąc bez zwłoki
oddalać łożysko — Operator przykłada rękę lewą zw. na Ma
cicę zapobiegaiąc wywróceniu — rękę prawą wewnątrz na
to miejsce z którego sznurek pęp: wychodzi — pociąga lekko
iżby łożysko zwolna od Macicy odstawało — Jeżeli to bez
skuteczne odrabia łożysko od brzegów i wydobywa —

18 19/6 29 Cięcie podłużne w Linii Białey

Pomocnik przykłada dłoń nad pępkiem i naciska z lekka dno Macicy. Drugi ustala ją obiema rękami utrzymując z boku – Operator stojąc z prawey strony napręża palcem 1 i 2 ręki lewey powłoki powszechne – przecina nożem wypukłym w kierunku linii bi-ley z góry do dołu i podzwyczaynym cięciem w drążku aż do Peritoni. Cięcie to poczyna na 1. cal pod pępkiem kończy na 1½ na Pubis (7 cali) potem przecina Peritoni na cal 1. podłużnie lecz nie w okolicy pęcherza, wprowadza palec skazowy pod środkowy – potem nożykiem z główką rozszerza Ranę Peritoni do góry i nadół na 6. cali – Pomocnik serwetą i gąbką mi ma zwróconą uwagę na sieć i kiszki, roztworzywszy Ranę Brzucha i Peritoni – otwiera miejsce do przecięcia ściany przedniej Mac: na ½ cala pod kątem górnym Rany Brzucha – nożem wypukłym na cal długie – Jeżeli drogi do Macicy wykaże kolor biały Jaja v płodu – Jeżeli V stoją nożne

ie wypuścić p. pochwę - potem palec skazowy i pomin
na 6. c. rozszerza gdy V odeszły - 4. c. - Gdy nie odeszły
rozcina i rozszerza

Cięcie Boczne z Szteina

Ustaliwszy Macicę pomocnik - Or. tnie w boku którego
w linii ukośnej - w linii przypadającej na k. 4. punktu
na Spoi: K. Łon - Tarń. górną - pępek i połączenie
6. Żebra praw: ze swą chrząstką - tak wszelako aby
górny koniec linii nie przechodził nad cal iedn.
nad pępek a dolny koniec zmierzający do środka
poprzeczny odnogi K. Łon: kończył się na 1. cal
nad k. L. i pierścieniem brzusznym - Wybór
od położenia dziecka -

Cięcie poprzeczne. Wystawanie Wątroby = Śledziony.
Zdlejdzie do obrania boku - to pochylenie macicy.
Ustaliwszy Macicę przecina skórę mięsa tak
iak przy Sp. l. + - nożem po 3. Żebrem fałsz:
poczynającym między. M. Rectus. i brzegiem.

na 5 cali poprzecznie — Po tem otwiera macicę
rozszerza wnięcy otwór i ale przy cięciu ukośnem
Cięcie ⅌ Pochwy gdy Usta Mac: są zupełnie zamknięte
z części pochwowej takie ma stanowisko iż innym
sposobem porod odbyć się nie może — Ułożywszy
poprzecznie podniosłszy tylko wprowadza się
m: a 1 rad rod: speculum i pomocnikowi
oddaje się — Operator przy błędzie wprowadza
nóż z końcem tępem na palcu skaz:
lewym: do pochwy i na boku prawym wy
stającej wypukłość przecina od obwodu do środka
poczem wprowadza nóż z główką rozsze
rzając cięcie ku stronie lewej do wielkości
potrzebnej — gdy to nie wystarcza nacięcie
i z przodu ku tyłowi (+). Tam
gdzie j otwór w wyściu Macicy i gdzie macica
pęka — opr. wprowadzi nóż z główką na ½ cala
do końca owinięty — w wyście macicy w szparę
i przecina od środka do obwodu —

wypuszcza ♀ a porod zostawia naturze –

Zdarz. podczas Op: gwałt. Krw: wypad: sieci kiszek. – ondze
nie – drgania Konwuls: po Op: Krw: nast: groźne.
gwałtowna Z. Mac. Kiszek Peritonei – z Kopi
nie – Gangrena – Szczawka Wymioty – Meteori
smus Moloni – wzięcie kiszek w Ranie Ma
cicy – Nurcze – Konwulsye – Obstrukcya – biegu
na Gór: Połowicza – a gdy nayszczęśliwiej się
powiedzie siła Brzuszna – Chwilę zwraca się
uwagę na Eretrzmu nie odstępuy po Op: który
utrzymawszy w granicach wstrzymać się Z.
Opasanie odnowić ieżeli kiszki uwięzły – Zlawonia
dla ochędostwa – w 11. 8. d. odmienia się pęcki
z Nub: Kompr: pasek: a opaskę kiedy nie ściska.
Pochwę Mac: raz dniem śledzi się celem usunie
nia przeszkód odpływowi strzyki: Dr. Conii –
odosobnienie Mleka ulatniać odciągamy ku
Kurnowi leczenia przysadzić wolno dziecię
Po 8 = 10 d. odżyć ściegi a gdy się Rana zabliźni
zakazawszy natężenia sił – polecić pas –

Sinchondrotomia

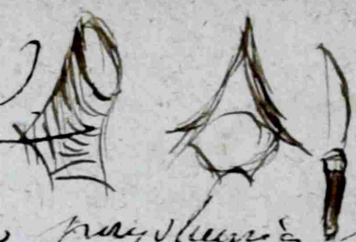

Zamiar Rozciąć Chrząstkę tonową celem przyskania większej przestrzeni otworów miednicy z górnego iżby poród odbyć się mógł drogą naturalną.

Wsk. 1. Tam gdzie Conjugata otworu górnego Miednicy ma 2. nieyt do 3. cali. a gdzie dziecięcia głowa z twardą i nie dająca się przedłużyć nawet gdzie 3 ½ cala Conjug. a dolna 2 ¾ : 3 ¼. – przyczem pewno że dziecię zużyje. 2do Jeżeli średnica poprzeczna górnego otworu ma 2: 3 ½ cala. a dolnego od 2: 3. cali. 3o Gdzie tylko dziecięcia wyjętego z głowa w otworze górnej miednicy tak zwięzły iż ani tyłek ani głowa kleszczami ani do dołu ani do góry zsunąć się nie dadzą. 4o Gdzie głowa i tyłek wprawdzie nie są wbite lecz przeszły już lesta a dla ciasności wychodu poród nie może się odbyć. 5o Jeżeli wcześnie wlesnowania głowy, wcześnie zużycia kleszczy na mnie jedno pękło. a Or. drugich nie ma. 6o Jeżeli głowa Rzeczka narodzonego obrotem nie da się wciągnąć

z ciasną Miednicą. – a stąd m. b. odrywaną z powodu strzaskania
mem głowy uskutecznić się da. 7. Gdy głowa tak nie
skostniałą z skostnienie takie iż dziecięcia nie można
dobyć kleszczami gdy Conj: 3. ¼ : 3½ cala. – 8. Jeżeli
przy Conj: m. 2: 5. cali wielkiej ~~[illegible]~~ istnie choroba
krzewia takiego Brzuszniego ~~[illegible]~~ wtedy Hyperoto-
mia byłaby śmiertelną lubo w tym razie lepiej
by było excerebrować – 9. Jeżeli sama ciężarna
pomimo że Conj. ma 3 : 3½ cala żąda ocale-
nia życia dziecka – i jeżeli ten płód ani kleszcz-
mi ani obrotem wydobyć nie można – gdy lekarz
przewidywał że Hyperotomia byłaby niebezp.
Nie wolno 1. Gdzie m. t. Conj: ale i inne rozmiary obszer-
niejsze są od podanych (pod 2. pierw. wzk.) bo
wtedy nie dorzeczną a korzystniejszą Hyperot:
w tym razie można kleszczem 2. gdy dziecko
umarło 3. Jeżeli Symph: Sacro iliacae są
skostniałe – Francuzi między wzk: podaną i inne
zwężenia np. Os. sacrum na wzw: w klęskach na wzw.
Lulu Lon: – Eczostozy. Steatomata – Obrażenie z doświadczeniem
przyczyna rozwiedzenia może dać rozwieść kości na cal. – do 1½ : 2 : 2½

Jeżeli przyzwoicie Symphises są rozpulchnione. (Chodzenie
Kaczkowate. usuwaią się K. Biodr.) nie pociąga gwałtow:
obrażenia. Przy wskaz: mniey wypulchnionych.
gdy rozwiedziono K. Lon. na 2: 3. cal. gwałtem
gdy Sympl: Iliacae zostały nad dark. a stąd C. Rop.
Necros: Caries. zobaczysz w naypomyślnieyszym
razie skalenie na zawsze. Pamiętać że przy te-
kim porodzie pęcherz macierzy uciecznić musi:
a Z. Rop: fist: nie są tak małoznaczne. kiedy
Or. wyie pidłe to gorzey. Op. ta uważana
pod tym względem że 2 cale do 2½ daią się roz-
wieść. (K. Kupr: na wew: wstępuiąca Z. Conjugata)
jednak Conj: 2: 2½ cala przy rozwiedzeniu pot.
s. o cal. i 2 z 3. linie. rozwiodłszy zaś kości na 1: ½
cala pot się o 3. przy rozwiedzeniu na 2: 2½.
powiększ. się o 4. i 11/12. linii. Tudzież Conjug
3. cal: rozwodząc K. Lon: na cal 1. pot s. na cal.
i 2. linie. do ¼. rozwiedziona zaś na 1½ cala
pot s. o 3 1/12 linii nakoniec przy rozwiedzeniu
na 2 i 2½. pot s. na 4. ten sposobem rozszerzone
sekcyami z obrotem. okrory dowolną ukończenia

Wreszcie część głowy dziecięcia wstępuje w przestrzeń oddalonych kości
Gdzie Symph: Sacro il: są skostniałe tam Op: szkodliwie
a może zabójcza = Nadto i to trzeba dodać że 3/4 części
operowanych Hysterotomią umierają - Przeciwnie
1/7 tylko które były Sinchondrotomizowane.
Tam gdzie przemiar prosty ma 2 : 2½ cale
przyznać trzeba iż + dzieci uratowano Hysterotom.
Op: obie te tyle operów zdobiły iż Kop mówi
żeby ustanowić prawo karne na Operatorów
którzyby Sinchondrotomią wykonywali -
Przyrząd Noż. wypukły - prosty - z końcem zaokrągl:
Wąski z główką - piłka prosta mała z główką kaleter.
męski - Narzędzia do podw: żył. Woda ciepła
żył. Narzędzia do porodu - Paski krótsze.
i dłuższe do zbliżenia wargi Bany - Pęcherz.
tam lekko zamp. z podkładką miękką cienką
podłużną - Opaska na 2. walce - w środku
rozcięta 4. palce szer: z pas Oporka
walcowa 2. łokcie długa - Środki drzewiące.
Pom. 5 - Lek. strzeże odwag dolnych 1. ustawa pień
członki górne - inny podaje narzędzia 5. utrzymuje kaleter.

22/ 6. Ułożenie chorey można z na łożu poprzecznym porod: z kreśle: z naylepiey na stole. Uda zgina się mocno do Brzucha i rostwiera na zw: – Ogolić pubes – wypuścić Eczemę K. Od – i pęcherz kaleterem męskim który się zostawia aż do skończenia rościęcia – Pomocnik powinien niem naciskać K. Urynowy – od kości łonowey – Operator między udami stoiący. Śledzi ściśle mieysce poiednania K. Łon: Palcem 1. i 2. napięża skórę – rościna ią i wzgórek łon: w linii środkowey ciała wzdłuż nożem wypukłym na ½ c. nad brzegiem górnym i wiedzie aż do Clitoris. unikaiąc ią obrazić – poczem rościna więzadłowe poiednanie aż do chrząstki pomocnik w tym oczyszcza K. Ranę – Or. śledzi chrząstkę łonową od pochwy i nożem w końcu tępem rościna z góry do dołu. Zzw: na wzw: cięciami ostrożnemi – potem nożem wypukłem rościna związek wzgł: tylny zostro znością skaleczenia Urethry z pęcherza – Aże wśród przecięcia brzegu dolnego Clitoris łatwo m. b. skaleczona – przeto palcem skazow: odciąga Clitoris do dołu – poczem nadobywa kaleter – Gdyby krw: podwiązać – Choć u wodzących łatwiey natrafić na linię Symphisis niż na trupach – lecz może się zdarzyć że przystawi Or. nóż nie wsparze – stąd kilka razy nożem zakłuć w innym mieyscu. Za sprobowania – Jnni rodzą po skończonym cięciu w skórze i we wzgórku łonowym przystawić nóż z główką krzywy na brzeg dolny Symfisis i tylną płaszczyznę tam przebić T. K. i chrząstkę przecinać z wzw na zw. Jeśliby zaś skostniała z kierunku zbaczał. Kości łonowe można rozpiłować wzdłuż linii pionowey – przystawić piłkę na górny brzeg i krótkiemi pociągami piłować – Po rozcięciu Kości Łon:

odstępuią one. lecz by to nagle nie nastąpiło. (gdy uda nie dość są podpierane)
zwolna oddalać uda. Jeżeli k. Łon: nie oddalały się dobrowolnie na całk.
podnieść kolana do góry i zwolna na zw: ie wykręcać. a gdy i to nie
pomaga. wniosek że kości Biodrowe z kuprową stopiły się kością. i
nie nadaią Simphises. a wtem rzecz zaniechać dalszą Operacyą.
Dość ż. budzi się rozwiedzić na cal nay + na 2 1/3. chcieć + nara
niło by się na pęknienie Wzgardł. Symfis. z Złam: kości. Są
w których kości nie dadzą iak na 3/4 c. — u innych 3. cale łatwo.
potem pokryć ranę serwetą i czekać uskutecznienia porodu z natury
Jeżeli ułożenie boczne może ułatwić. zrobi to. zaldy Alesa.
z obrot. ieżeli będzie wskazanie. — Po porodzie utrzymywać uda.
Oczyściwszy ranę. pomocnik naciska łopatką na części pod k.
celem ususzenia ich od uwięzienia z bliży uda. ściśnie k. Bi
opasze do koła. pasem lepkim. na Miednicę. potem oblony
brzegi rany skubanką. utwierdzi pask: podkładka i obwiąże
Miednicę opaską z Wałkową z użyć pasa Leflenta. Po
tem położy między kolana gruby kompres. i opasze osemką.
Jeżeli się podwiązało Naczynie. podwiązki przylepi. Poczem
przenieść do łóżka miernie ogrzanego. ułożyć stosownie zada
się Opium. — W czasie Op. niedost: odstawanie Symfi: Os: pub
2. Zerwanie związków z k. kupr. 3 skaleczenie pęcherza. 6 dl. Ex
rebracya. rozkawałemi z Laparatomii. Po Op. Z. Pęche: z Peritoni
z Nasycznej spoczenia z części zw: rodzaiowe z Ropienia. i nagro
Ropy. Meteorizm. Bole gwałt. Gangr. Trzewiów Miednic. z Brucha Caries.

Necrosis – nie poiednanie Chrząstek a stąd Kulenie – niemożność utrzymania
uryny z fistuły – Leczenie iako położnicę która ma znaczną Ranę Gie
trywać iak nayrzadziey, a zawsze poiednawczo. odnogi dolne maią być
związane aż do zupełnego poiednania Kości Łonowych – Chromaniu zaradzić
przyrządem utrzymuiącym Stępność – Gdzie powstaią fistuły tam założyć
Kateter –

Uretrotomia

Otworzenie krwawe Kanału Mocz: celem oddalenia Ciała obc: wsk. Kamyk.
z ciało obce tkwiące męczące utrudnieniem odpływu Ur: z Kamyk.
z ciało obce zagrażaiące życiu z zniszczeniem Kan: Urynowego.
Jeżeli przebiciem nadęciem – wypysaniem Klesczykami z farmakami
nie zostanie wydobytem – Zak. gdy mimo tego wsk: są stany okazuiące
że iuż za późno – m gdy z szyi pęcherza wyiąć trzeba. nayniebezp:
Przyrząd. – Stół. – Noż pota. prosty i wypukły. – Cienki przewodnik Zgłęb: Rowk:
opatrzony główką – Zgł: wązki na przodzie otwarty – Różne Klesczyki
aż do łyżeczki Dawiela – Bisturie cache de frere Cosme – Do wstrzym:
krw: – Gąbki V zim: ciepła Zgłęb: zgładzą pęcki skub – Opaski T.
środki do Trzeźwienia. i Kateter z Gumy z Elastyk: Pomoc: X.
Gdy Kamień między. zołędzią i częścią Błonistą – nie trzeba wiązać
nóg i rąk – Gdy in fossa Navicularis można wtorku – Fimosis.
Congenita. rozciąć – Działanie gdy Kamień w szyi Pęch: z wczęści
otoczoney ⚥ prostatą m gdzie zgłębnik. pomiędzy Kamieniem
i K. Ur. przeprowadzić się da – pomocnik go trzyma – Przecina
się powłoki powszechne mięsa nożem wypukłym – aż obrazy
się pastem Membr: przyległą Prostacie – stanąwszy tam posuwa
się aż do wyścia i rozcina szyię i Prostatę – gdy Rana ⚥
D. wielka

przewodnik dobyć - gdy mała rozszerzyć po przewodniku aż do wyścia pęcherza
Poczem pomocnik wprowadzi palec z prawy do K. Odch. z środkowy aby od
tyłu wyjmując kamień ku ranie go naciskał - wtedy wziąć kleszczami
z łyżką - 2. Gdzie przewodnik przed kamieniem staje rozcina się
aż do kamienia nie prowadząc cięcia ku Gl. Prostate - wsuwa się
w główkę oliwkową z głębinki rów: w rowek - posuwa się i po
tem rozcina się Kan. Ur: a wprow: palec skaz: lewy do kości
odch: ku temu zniża się cięcie z zw: idące - z kamień co-
fa się ku pęcherzowi - Jeżeli kamień cofnął się do pęcherza
cięcie uskutecznić iak wyżey - Jeżeli zaś nie, po rowku z głębi-
ka (Kam: i dol: częścią łyż:). wsunie się Lytotom frese lorme
i postąpi się iak przy Sectio lateralis - gdy nie uroczna, po
sięgać prostatę na kamieniu. utrzymując go palcem z kości
K. Odch: Naciskając palcem wyciska się prostatę ku przodowi
w kąt górny rany palec skazowy lewy - i obok palca rozci-
na się prostatę z przodu ku tyłowi z góry do dołu - gdy
otwór ten dostateczny co rzadko od razu - dobyć kleszczykami
z nożem potem rozetnie się od tyłu ku przodowi części iescze
kamień ukrywające po czem. Wprowadziwszy kateter. śledzi się czy
nie ma iescze kamyków - Dla bliskości Prostaty z K. Odch: Opera-
cya i trudniejszą niż Sectio Lateralis -
L. Op. Gdy kamień iz parte Membranacea. 1. przesunąć przewodnik do
pęcherza między kamieniem i dolną częścią - ostrożnie by nie popchnął
z nie utworzył drogi fałszywey - Polecić utrzymać pomocnikowi
i potem nożem wypukłym przecinać iak przy Sectio Lateralis

wraźnie potrzeby cięcie ku prostemu rozszerzyć - potem palcem z kiszki
odchodowey kamień naciskać - wargi rozszerzyć - i kąt górny umyć
się - kleszczami dobyć - Gdy przewodnik nie przeszedł wtedy palcem
skaż: z kiszki odchod: - naprężyć skórę - nożem przeciąć aż
do Pars membr: którey początek pod Sinufisis a koniec blisko
Tuberositas ischii - palcem kamień wypiera między krok - roz-
tworzyć wargi Rany - Br. nożem rozetnie parkiem Membr:
z góry do dołu - i kleszczykami wydobędzie -
3. gdzie kamień między wyściem wlędzi: pars Membranacea.
a). Między pars membr. i Scrotum - Scrotum i wlędzią.
Pomocnik pociągnie powłoki ku wlędzi - na obie strony.
utwierdzić stanowisko - kamienia powłoki przetnie wzdłuż
obszerniey - u góry kamienia przebić noże Bł. uretry
i rozszerzy - potem palcami ściskając kamień ułatwi
sobie onego wydobycie - 2 Gdzie cięciem obryty kamień
Scrotum lepiey strącić ad partem Membranaceam
Poleca się pomocnikowi oddalić jądra na boki, skórę w tem miejscu naprężyć
rosiąc powłoki - Tk. Workof. i przeciąwszy uretrę postąpić daley ich wyżey.
Wraźnie gdzie kamyk utkwił in fossa Navic. ściągnąwszy preputium ściąga
się ie na grzbiecie członka - wprowadza się d. kurczaty Zgłęb. rów. pomię
dzy kamień i dobrą ścianę uretry ściśle z boku frenuli preputii przetnie się
aż do obnażenia kamyka - Gdyby zgłębnika nie można było wprow: rozciąć
od wyścia uretrę do miejsca w którym się ma kamyk wydobyć - roze-
tnie się fossam Navic. na samym kamieniu po wydobyciu wyśle
dzić zgłębnikiem żyłówkę czy nie ma co obcego w uretrze

Tam gdzie kamyk tkwił w szyi pęcherza. - Ledwo czy i w pęcherzu nie ma.
aby znalazłszy natychmiast zrobić Oper: Sylvestrem Cache - Opatrzenie z czysty-
skubanką i podkładką utrzymując operkę T. - też wprowadziwszy zgłębnik
przez kanał celem wzbronienia odpływu Ur: przez ranę w miejscu rany ściągnie
się wargi plastrami lepkiemi - gdzie się cięło przez Worek jądrowy postąpić
podobnie wprowadzając kateter z kauczuku i założy się suspensorium
Zawinia pod Ref Op. krw. znaczne - przystawanie kamienia z częściami
przyległemi - (tynczkami odrobić) po Op. krw: nast: nie tak z silne
nawet i Gangr: nie mniej a m gdzie się przecięło Worek - rozlanie
Uryny do Tk. Worka J. w skąd Gangr. z fistuły - Gdzie znacznie Uryna
rozlać się w skance nie zwłocznie wyciąć noża. tam gdzie najfatalniej
odpłynąć może - potem okładania odmiękczające i uśmierzające -
Jeżeli dla gwałtowności Z. które się pokrzywiło lodem piwnicznym
VS. i dzięki - nie można było wprowadzić i zostawić kateteru
z kauczuku - po ustąpieniu Z. wprowadzić takowy - Obok
największej spokojności zalecić za najwyższą Orszadę rozsąd.
Opatrzenie odnawiać o ile ochędóstwo wymaga - powinien jednak
być takie aby Uretry nie ściskało - Kateter wyciągać
tylekroć - ilekroć trzeba uniknąć oskorupienia jego przez
Osad. z Uryny -
U kobiet Zgł: rów: kończaty między kamień i Uretrą. powinien wyjąć
prostym nożykiem rościnać Uretrę po tolu ukośnie do dołu
na zw. (t. j. między pochwą i recessus ascendens Ischii): gdzie
nie można przeprowadzić: doprowadzić aż do kamyka i na
kamyku rosząc obrączką go zwięzającą -

Laringotomia

Działania obejmuje mocą których cięciem z zakłuciem rozcina się z otworem krtani — celem ustalenia drogi sztucznej oddychania z oddalenia ciała obcego — Gdzie się tworzy drogę sztuczną oddechową tam 1° przecięcie powłoki wzdłuż cięciem od krywającym Lig. Crico Tir. medium 2° przekłada się wyjazdło to poprzecznie i z zostawia się w otworze rurkę z piórko z kawałek rurki kauczukowej z wycina się kawałek Ligamenti — Chcąc wydobyć zaś ciało obce obnaża się cięciem podłużnym całą chrząstkę tarczową i Lig. Crico Tir. a wstrzymawszy krwawo rozcina się od tąd wzdłuż całą chrząstkę Tarczową. Zaleca się 1. przy wysokim stopniu Z. nabrzmi. Z. w gardle takowym które wzbrania wstępu powietrza do krtani. 2° Zalecanem i przy chorobnych przeszkodzeniach chorób gardłowych których obrębie o tyle i powiększoną i z chorą i w niebezp: zatkniętą się — należy otworzyć 3. Larynx przy nabrzmi. Języ. ziakiem tych przyczyny pochodzącym. 4. Obecność ciała obcego w krtani — Polipa gorącego zatkniętem z zaduszeniem 5. w Asfixyi sprowadzony przez wyziewy Mefityczne z ciała obce tkwiące w gardle

i którego nie można natychmiast oddalić — a powtórnie
silnem wpuścić nie można 6. W przypadku złamania
Chrz: Tarcz: takiego iż odłamków jego bez otworzenia
Lig. Crico Tir. nastawić nie można 7. gdzie mo-
że się przedsięwziąć Operacyę iakąś w Gardle iak przy
wycinaniu Guzów Sarkomat: Workowych — Mi-
gdałów przeistoczonych — z głębokowiszących Pol-
pach nosowych — Niewolno tam gdzie kiedy i
mocno Z. gdyż na nic by się nie zdała drogo
sztuczna 2. Gdzie chory tak osłabiony gdy lękam
się trzeba by pod nożem nie został — bez
osłabienia może być porodnym — Pomimo
na znaczną ciałość i drażliwość kłami — iey
ważną funkcyą — nie obrażenie dość mo-
cne organów Operacyę nadto na wpływ
powietrza nie ogrzanego i ciągłem jamy
ust. na kaszel ciągle męczący — Op. te
nie bez niebezpieczeństwa — chorowiadom
i z znaczne nawet iey Rany d. przyczynić
się lecz z drugiey strony nie odbiera potrzeby
oddychania — zabrzęczy skutek ciała tkwiącego
Op: wielkiey Kompsi: odmówić nie można

25/6. 29.

Przyrząd Nożowy pulldy prosty z Trokeatem - parki lepkie na 3/4 łokcia długie - pędzki skubanki - 2 kompresiki kilka linii grube - linię jedną szerokie 2 linie długie i do 1/2 rozcięte - Jedna z nich m. b. a. do objęcia rurki którą się zostawi i ustalenia jej z obu m. b. przyłożone na boki celem zbliżenia wiary kary - Kawałek krepy z gazy do zasłonienia otworu rurki.

Układa się poziomo na stole. Głowę utrzymuje się nieco ku tyłowi pochyloną. Z położenia najmniej nie dogodne do odchylenia. Powietrze ogrzać - skoro pomocnik głowę w położeniu rzeczonym ustali Or. w miejscu Lig. Cric. Tir. zrobi fałdę poprzeczną - kąt jej leży odda pomocnikowi a prawy sam utrzyma przetnie nożem tak iżby cięcie się wynikło podłużne na cal na środku więzadła - potem nabije jeszcze płasko i płytko Tk. Kom: znajdującą się pomiędzy mięśniami Sternohioideus i Tirohioideus. V też naprężą skórę przykładając palec skaz: leży na pomnim Adami

zboczone chrząstki do ładu się przywiedzie.
Po oczyszczeniu pokryć pęczkiem skubanki
kompresik rozszczepiony podsunie się pod blaszkę
rurki tę utwierdzi się tasiemkami do kota-
szyi — Pomnąc nad by rurka nigdzie
nie dotykała się trzechci na otwór kopy
który do kompresów bocznych przypnie się szpilka-
mi —
Zdarz: wczoraj Op. Kaszel wielki konwulsyjny
organa konwulsyjny toż i po Op. — Z.
Urtani — Płuc — Emphisema — powsta-
ie Laringokele — z Nagrom: Ropy.
Oprócz największej spokojności zależy
sposób życzenia stosowny — Ponieważ
Kaszel zaś wynikiem może z Z. drażnienia
Urtani — a płuc z j wypadkiem chło-
dnego powietrza — z drażnienia Trahe-
torum z b. zbłożonego — przeto w 1m razie
Antiflog: — a obok osłabiających środków
można do Orszady dodać małą ilość
Opii — powietrze chłodne ogrza —

obeymujące całą szyję — pęczki skubanki — pon
pasolinne z całą grubą wąskie do boków
krtani opaska przedrzewna wśrodku
przebit z wmieyscu rzędu nie bydź
skrzywowaną — przyrząd do utrzymania
prosto głowy itd —
Działanie Przod Chrząstki Tarcz: obrazy
cięciem wyżey rzeczonym — potem wstrzy
mać się Krw: następnie przystawić
się palce iak wyżey celem ustalenia
krtani — wbić się przy pomocy
nóż prosty wwięzadło — Ostrze noże
obróci się ku przodowi i z się rozetnie
wzdłuż więzadło — gdy ciało obce małe
z gdy ciało wielkie wprowadzi się f
chwór zgłęb: rozdz: pod chrząstkę tarczo
wą podsyli się do Grohei aby go ustalić
wśnie się nożyk prosty i porozłu i roze
tnie się wzdłuż cały chrząstkę tarczową
potem pomocnik rozciągnie haczykami

a ciało obce wśrodkaszlu z zostanie wyrzucone
z Or one wydobędzie — jeżeli ciałem tym
był polip. wybadawszy jego gatunek
sposób przyczepienia i siedlisko
postąpić stosownie do okoliczności.
Gdzie ciało obce wdrożyło aż do Bron
ków rosnąc Leg. Crico Tir. poprzecznie
a pochyliwszy głowę ku tyłowi czeka
się wyklaszel kurczowy nie wyrzuci.
to gdy nie nastąpi wprowadzić klemyki
i ciało wydobyć gdy można — Gdzie kaszlu niema
tam go wzbudzić należy — Gdzie nic
nie pomaga czekać aż ciało obce
obłożone szkarem dobrowolnie bę
dzie ⅌ otwór wyrzucone — Pow
ściągnąwszy krwawienie pochyliwszy
głowę ku tyłowi sprowadza się
do Jedności Waryi Rany krtani
skóry — założyć poprzecznie kilka
pasków lepkich zostawiając między

dwoma otwór gdy potrzeba - i przykłada
się że w takiey przestrzeni iżby powie-
trze odchodzić mogło z tem Janem aby
zapobiedz Emfizemie: potem okładają
się brzegi Rany plasterkiem c. Ol. Amygd.
do boku krtani kompresy a poruczyć
ich utrzymanie pomocnikowi - opa-
ską lepką i płócienną na sposób
pośredniawczy rozcięty tak by skrzyp-
owanie się przypadało na środek
krtani - Można by użyć i opaski
tasiemkowey Richtera jak po powstać
mogą okienka - Chcąc zapobiedz
nabrzmieniu zostawia się w miejscu
najzdatniejszym otworek do odpły-
wu tak długo do poki długości
szarpy nie pośredna się - po-
czem d. będzie nasz pomyśleć
o zamknięciu onego -

24.
6.94.

Tracheotomia

Narzędzia do tracheotomii są: Nożyczki proste ostre = proste tępe.
= Pęsety proste ząbkowane = Pęsety anatomiczne = Haczyki ostre
= tępe = Rozwieracz Langenbeck = Rozwieracz Trousseau = Sonda
guzikowata = Sonda żłobkowata = Igły proste = Igły zakrzywione
= Igły do szycia ran = Igły do szycia ran = Igły do szycia ran

Op. (dla oddech.) ułożenie iak do Laring: ustaliwszy Trakeum
rozcina się i poczawszy a Cart: Cric: aż do Manubrium
robi się [illegible] = p. fałdę = podłużnie naprzeciw - po
czem tępemi haczykami rozstawiła wargi rany, (pomi)
drugi gębką krew wysysa - potem rozcina się Tk.
Ciałkę naczyniową (3 - 4 pierśc.) wstrzymuie się krew:
a występuiące płaty gł. Tiroid: uniosłszy z od-
sunąwszy do góry i na boki - razem z wargami
rany utrzymywać - Przystaw. 2. lewy. paznokciem ku
dołowi do dolnego brzegu 3 - 4. Obrączki Trakeal.
przyłożywszy palec wielki i podłużny po bokach skóry
szyi przystawia się Trakeotom wypukłą częścią
przy paznokciu i w przestrzeni błoniastey przebi-
ia się - skóra ostrz wszedł podnosi się trzonek
ku przodowi - potem przykłada się palec
skaz lewy na blaszkę rurki dla przytrzy-
mania w czasie wyciągania Trakeotomu.
(szkic zatyka). Lepiey po wydobyciu rurki
rosiąc 3. - 4. pierścienie podłużnie i wsunąw-
szy wkąt górny waleczek skub: wrzały na kitce.

całą ranę okrywa się gazą a głowę pochyli się ku piersi –

Op: (na wypr: ciała obcego). Rozciąwszy podobnież skórę i mięsa tak wstrzymawszy krwawienie – Pomocnik przyłożywszy palce obu trąb z boku szyi utwierdzi trakeam. Or: przystawi palec 2. lewy w kącie dolnym rany poznokiem do góry po nim przebije trakeam. z ostrożnością nie skaleczenia ściany tylnej. i rozetrzeć 4 = b. obrączek – Potem Pomocnik 2. haczykami tęp: rozciągnie wargi rany. czyli chory kaszlem może wyrzucić ciało obce, a gdy nie z okoliczności są naglące. Or: może wprowadzić klescze prost = krzywe – Gdzie ciało j wbite tam nayostrożniey uwolnić, ieżeli wbicie to j wkierunku zgóry do dołu. wtenczas ciało obce za pom: zgłęb: zrurkuj. m. b. wypchnięte ku górze p krtan. gdy zdołu wyciągnąć p ranę – Choć Kno: z upłoku wen Gl: Tir: nie grozi niebezp: iednakże wpływaiąc do Trakei wzbudza kaszel męczący i drażni –

Nadto otworzenie Trakei pod Istmus Gl. Tir. ugób.
zakrótką szyją bywa trudne - dla tego aby mi
lepszego wylotu naczyń krwawych - aby nie mieć
trudności szukania głęboko Trakei nie źle
będzie po odbyciu i wstrzymaniu krw: - ro-
ściąc od Cart. Cric: wzdłuż 2 z 3 pierścieni
z Laringotrakeotomia. lecz to jest niedogodnego
że Istmus Gl: Tir. i jego Arterye zostają
skaleczone. lecz to da się wstrzymać podw:
przyciskiem z V.Z. - to zaś dobrego ma
że nie przedstawia tych trudności co
gdy się robi nisko napotyka Or. a
I zaleca się in Ang: Membr. z dla
wyłożenia odłamków Chrz: Tarcz: - jeżeli krw:
dobrowolnie nie ustaje pozwyciu V.Z.
Or. usiłować ma podwiązać - jeżeli A
Gl. Tir. jest powiększona tak w stanie podnożem
oddzielić się - usunąć na prawo i lewo do
góry pomocnik przytrzyma z wrażenie

potrzeby przeciąć Istmus — Gl: Timus usuwa
się palcami podobnież — Gdzie ciało obce wskaz-
nie Op. wtedy cięcie niżey — tam gdzie go-
bez obrażenia chorego natychmiast dobyć nie
można — i gdzie pobyt iego nie grozi nie bezp.
otwór zostawi się ꝑ 4. 5 d. by natura
sama kanałem wypchnęła — Podczas
Op: powietrze ogrzewa się fajerką.
Opatrzenie Gdy przedsięwzięto Op. Trokeo-
tomem — po oczyszczeniu zbliżyć Warzy Ra-
ny a m. w kącie górnym i w styczności utrzy-
mują — pędzki skub: i pl: kp: przy twierdzeniu
gdy się rurką zostawiło. utwierdzić stale
by utrzymywała kierunek osi podłużney
Trokei — gdzie rana niżey przypadła.
płatek płócienny podkładać się pod bla-
szkę rurki — a obok dwie małe podkładki:
Jeżeli ciało obce zostało oddalone warzy i
rany sprowadzić do styczności —

Gdzie Kompressy powyższe nie dostateczne - stopniowo.
Kąt dolny rany n. p. b. zamknięty a z reszta
rany zagoi się - aby odosobnienia odpływały
przezeń - (Chop: w drugi pow: z Emfiz) - Chory ma
leżyć na bok - by nic z rany nie wpływało

Esofagotomia

Jest rozcięciem Kanału pok: celem oddalenia ciała
obcego z uforanowania drogi sztucznej -
Wsk. 1. Stawiące ciało obce w Esofagus grożące żywi
i nie dające się inaczej oddalić - ostające
dogodnie dla Gr. Ciało obce takie które
strącone niżej. mogłoby zrządzić niebezp:
Utwory fałszywe z produkta chorobne w gór-
ney części Esofagi które odejmują zupełnie
moc połykania i żywienia - Zak. gdzie siły
chorego są tak zwątlone iż lęka się nabrzmi
ale pod nożem nie został - Tak stop: z
Esofagi ukry i bliski przeyścia w Gangr.
z Gangren: części pod nóż przypadających

Pamiętać że stopień wątłych sił m. b. tylko
powrotnym - (dla braku pożywienia - z nagrom
krwi do głowy) - Op. sama z s. j. niebezp.
m. bowiem skaleczyć V. jugol: int: której
krw: wstrzymać nie można z dolne gałęzie
tak Tir: sup. iak infer: - N. recurrens t.
Wśród Op: naypowolniey postępować i nie
wprzód cięć aż krew zostaie wypuszczona -
(jedyna) - Wydarzenia nie spodziewane mogą
się zrobić śmiertelną z wątpliwą -
Przyrząd Zgłęb: z głow: - Ectrop Aesofag: - Noż.
wypukły i obosiecz: trzaski tępe - Klesczyki
proste i krzywe do Polipów - pasek wystąpio
ny na 6 cali długi 1 cal szer: 2 stop: korzyst.
i podkładka pas lepki - pęczki z kuch.
Kurup: Opaska pośrednicza V. Volk: Ted.
pomoc: 4! - Usadza się na krześle lepiey
na łóżku poziomo Or. służe z prawey strony.
głowa odwraca się w stronę prawą ku tyłowi
światło ma dochodzić - Miejsce cięcia wskazuie
z ciała obce wystające z oliwą ramienia

Ciało wynie klęczykami iak nayostrzeniey —

Ustrój Esof: z miejsca zwężenia Esofagi — trzeba na
dobycie ciała obcego na nim — a dla zwężenia
pod nim — gdzie ciało obce utkwiło poza obojczy-
ciąg na Szyi iak nay niżey — 1. gdzie ciało wy-
ieżeli chory siedzi Pom: głowę do piersi 2do trzyma p
ręce 4. stoi z lewey strony chorego a Or. z prawey
gdy chory leży — gdy siedzi z przodu — utworzy fałd
poprzeczną którey punkt środkowy powinien pr
padać na stronę lewą Trachei — przecina ta
fałdę (2 ½ cala). cięcie ma iść między kłaniają
i obojczykiem — z pomocnik. palcem środkowym
i wielkim naprężą skórę i rościna — pole
rościna Tk: usuwa Sternohiod. Sternotyr. aż ku
Gr. Tarcz: 3. pom: wysącza gąbką krew: trzy
ciskaiąc — Naczynia ważnieysze natychmiast podwi
Potem Or. podkopie płat lewy Gl. Tir. usunie do
i ku przod: toż i Trachcam — gdzie pom: odciąga
Prawy a sam odciągnie Gl. Tir: — trzymaią
się boku lewego Trachea — dobywa się aż ku Esofa
z przestawą podrodze Nerwy Naczynia dopóki na
odkryie samego Esofagus — skoro wypukłość będzie
widoczną przetnie na niey z pomocą Oliwki z zwęż
Gdy otwór mały nożyczkami rozetnie ile trzeba — po